

## ഹദീസ് നിവേദക ചരിത്രം

തിവായത്തുൽ ഹദീസ്, ദിനാധത്തുൽ ഹദീസ് എന്നീ രണ്ട് വിഷയങ്ങളിലായിട്ടാണ് ഹദീസ് പണ്ഡിതൻ ചർച്ച നടത്തുന്നത്. നിവേദക പരമ്പരയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുന്ന സർവ്വശാഖകളും ഒന്നാമത്തെ ഇന്തത്തിൽ പെടുന്നു. ഉസ്യുലുൽ ഹദീസ് എന്ന പേരിലാണ് ഈത് അറിയപ്പെടുന്നത്. മുഹമ്മദിസുകളുടെ ചർച്ചകൾ മുവ്പുമായും ഇതിലാണ്. നിവേദക പരമ്പരയുടെ ബലാബലങ്ങൾ നിജപ്പെടുത്തുന്നത് പരമ്പരയിലെ റിപ്പോർട്ടർമാരുടെ യോഗ്യായോഗ്യതകൾ പരിശീലിച്ചുകൊണ്ടാണ്. അതിനാൽ റിപ്പോർട്ടർമാരുടെ നിരുപണം നടത്തുന്ന ഒരു വിജ്ഞാനശാഖ തന്നെ ആവശ്യമായി. ‘അസ്മാഉർത്തിജാൽ’ എന്ന പേരിലാണ് ഇതറിയപ്പെടുന്നത്. ഈ വിഷയകമായി ധാരാളം കൃതികൾ രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. മർത്തബകളുടെ ക്രമമനുസരിച്ച് റിപ്പോർട്ടർമാരെ നിരുപിക്കുന്നതും അരബി അക്ഷരമാലയുടെ ക്രമമനുസരിച്ച് മൊത്തത്തിലുള്ള റിപ്പോർട്ടർമാരുടെ മാത്രം നിരുപണം നടത്തുന്നതും മൊത്തത്തിൽ യോഗ്യരേഖയോ അയോഗ്യരേഖയോ മാത്രം പ്രതിപാദിക്കുന്നതുമായി പലരുപത്തിലും ഈ ശാഖയിൽ ശ്രമങ്ങൾ രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ബഹു. ഇബ്നു സാഥൻ (റ) വിശേഷിച്ച് വാല്യങ്ങൾ വരുന്ന തബവബാത്ത് ഓന്നാം ഇന്തത്തിലും ബുഖാർ (റ) വിശേഷിച്ച് പതിനൊന്ന് വാല്യങ്ങൾ വരുന്ന ‘താരീഖുൽ കബീർ’ ബഹു. ഇബ്നു അക്കത (റ) വിശേഷിച്ച് പത്ത് വാല്യങ്ങൾ വരുന്ന ‘തഹാർബീഖുൽ തഹാർബീഖ്,’ ദഹബിയുടെ നാല് വാല്യങ്ങൾ വരുന്ന ‘മീസാനുൽ ഇഅർത്തിഓൽ’ ‘തത്കിറത്തുൽ എഫ്ഫഹാഴ്’ തുടങ്ങിയ ശ്രമങ്ങൾ രണ്ടാമത്തെ ഇന്തത്തിലും ഇമാം തുഹാവി (റ) യുടെ ‘മആനിൽ ആസാർ’-ലെ റിപ്പോർട്ടർമാരെ മാത്രം പരാമർശിക്കുന്ന ഇമാം അയ്ക്കി (റ) എഴുതിയ ‘മഗാനിൽ അവ്യാർ ഫീ റിജാലി മആനിൽ ആസാർ’ ശൈവ് വാസിമുൽ ഹനഫി (റ) എഴുതിയ ‘അൽ ഇബ്സാർ ബി റിജാലി മആനിൽ ആസാർ’ എന്നീ ശ്രമങ്ങൾ മുന്നാമത്തെ ഇന്തത്തിലും പത്രീഖുൽ ബഗ്രദാർ (റ) എഴുതിയ പതിനാല് വാല്യങ്ങൾ വരുന്ന ‘താരീഖ് ബഗ്രദാർ, ബഹു ഇബ്നു അസാകിർ (റ) എഴുതിയ എൻപത് വാല്യങ്ങൾ വരുന്ന ‘താരീഖു ദിമശ്വിൽ കബീർ’ തുടങ്ങിയവ നാലാമത്തെ ഇന്തത്തിലും ഇബ്നു ഹിബ്രാൻ എഴുതിയ ‘കിതാബുസ്ലിബാത്ത്’ അഞ്ചാം ഇന്തത്തിലും ഇമാം ബുഖാർ (റ) എഴുതിയ ‘അളളുഅഹാഉസ്ലിബിർ’, ദഹബി എഴുതിയ ‘അൽ മുഗ്നി ഹിളളുഅഹാഞ്’ തുടങ്ങിയ ശ്രമങ്ങൾ ആരാം ഇന്തത്തിലും രചിക്കപ്പെട്ടവയാണ്. നാട്, വിശ്വല, എന്നിവയിലേക്ക് ചേർത്തി അറിയപ്പെട്ടുന്ന റിപ്പോർട്ടർമാരുടെ നാമങ്ങൾ അരബി അക്ഷരമാല ക്രമമനുസരിച്ച് കേകാഡിക്കരിക്കപ്പെട്ട് ഒരു മഹൽ ശ്രമമാണ് ഇബ്നു സംഘരണി എഴുതിയ ‘അൽ അൻസാബ്’ ഇതിന്റെ ചുരുക്കമാണ് ഇമാം സുയുമി (റ) യുടെ ലുണ്ണു- ലുബബാബ്. ഒരേ പേരിൽ ഒന്നിലധികം റിപ്പോർട്ടർമാർ ഉണ്ടാക്കുന്നേണ്ട് അവരെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനു രചിക്കപ്പെട്ട ശ്രമങ്ങളുണ്ട്. അസ്മിയുടെ ‘മുശ്രതബഹുനിസ്സബ്’, ദഹബിയുടെ ‘മുഴുബഹുൽ അസ്മാഞ്, ഇബ്നു ഹജറിന്റെ തബ്സിറിത്ത് തുടങ്ങിയവ. നിവേദക പരമ്പരയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചർച്ചകൾക്ക് വേറെയും പല ശാഖകൾ ഉണ്ട്. നിരുപണ ശാഖകൾ തുടക്കം കുറിച്ചത് ഹാജിപ്പ് യഹ്യയബ്നു സഖ്താദിൽ പത്താർ (റ) ആയിരുന്നുവെന്നും യഹ്യയബ്നു മഹ്റൻ, അലിയുൽ ഹദീനി (റ) തുടങ്ങിയവർ പിന്നീടാണ് ഈ ശാഖയിൽ പ്രവേശിച്ചതെന്നും ഫർഹുൽ മുൽഹി (67/1 ത്ത് പരിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്). പ്രസ്തുത ശാഖകളിലെല്ലാം ശ്രമമെഴുതിയ മഹൽ വ്യക്തിയാണ് ഹിജറി 463 ത്ത് വഹാത്തായ പത്രീഖുൽ ബഗ്രദാർ (റ). പിൽക്കലാല പണ്ഡിതൻ ഇമാം നവവി (റ) എഴുതിയ തബ്രീഖുറാവി ഇതു വിഷയത്തിൽ പ്രധാന ശ്രമമാണ്. ഇമാം സുയുമി (റ) ഇതിനെഴുതിയ വ്യാപ്താനമാണ് തദ്ദിഖുർബാവി എന്ന ശ്രമം. ഇറ്റിഷയന്തിലെ ആദ്യ രചന ഹാകി (റ) എഴുതിയ ‘അൽ-മുഹമ്മദിസുൽ ഫാസിൽ’ എന്ന ശ്രമമാകുന്നു. അതിന്റെ രത്നചുരുക്കമാണ് ഇബ്നു സലാഹ് (റ) എഴുതിയ ഉലുമിൽഹദീസ്. അതിനെ ചുരുക്കി ഇബ്നു കഗീർ (റ) എഴുതിയ ഇവ്തിസാരു ഉലുമിൽ ഹദീസ് എന്ന ശ്രമവും ഈ വിഷയത്തിൽ പ്രസിദ്ധമാണ്. ഇറ്റിഷയകമായി ഈ അവലംബിക്കുന്ന മുവ്പുഗ്രമം ബഹു ഇബ്നു ഹജർ (റ) എഴുതിയ നുവ്വബത്തുൽ ഹിക്കർ ആണ്. ഇതിന് മുല്ലാ അലിയുൽബാറി (റ) എഴുതിയ വ്യാവ്യാനമാണ് ശറഹുഴുറൻ.

### » ദിനാധത്തുൽ ഹദീസ്

ഹദീസ് പഠനത്തിൽ രണ്ടാം ഇനമായ ദിനാധത്തുൽ ഹദീസ് ആശയങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. ഈ ചർച്ചയിൽ പ്രധാന പക്ഷവഹിക്കുന്നത് മുജ്ജതഹിദുകളായ പണ്ഡിതൻ മാത്രമാണ്. ആശയങ്ങളെ കുറിക്കുന്ന ഹദീസ് പചനങ്ങളിൽ അസാധാരണ പ്രയോഗങ്ങൾ മാത്രം അരബി അക്ഷരമാല ക്രമത്തിൽ കേകാഡിക്കരിച്ച് വ്യാവ്യാനിക്കുന്ന ശ്രമങ്ങൾ ഈ ഇന്തത്തിൽ പെടുത്താണ്. ഇബ്നു അസീർ (റ) എഴുതിയ അഞ്ച് വാല്യങ്ങൾ വരുന്ന അന്നിഹായ ഫീ ഗരീബിൽ ഹദീസ് എന്ന ശ്രമം

ഈതിൽ പ്രധാനമർഹിക്കുന്നു. മരറാരു ശ്രമമാണ് ഈമാം നവവി (റ) എഴുതിയ തഹർബീബുൽ അസ്മാളു വല്ലുഗാതൽ. ഹദീസുകളിൽ വന്ന പദങ്ങളല്ലാത്ത വേരെയും കുറേ പദങ്ങളും ഈൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. മുഅഞ്ജമുൽ മുഫഹർത്തിസ് ഫീ അൽഹാജിൽ ഹദീസ്, അൽ-കൻസുൽ മംഗഹുൻ എന്നിവ ഹദീസിന്റെ ഇൻഡിക്സുകളാണ്. ഹദീസിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗം കിട്ടിയാൽ ഒന്നാമത്രതുകൊണ്ടും ഹദീസിന്റെ ആദ്യഭാഗം കിട്ടിയാൽ രണ്ടാമത്രതു കൊണ്ടും ഹദീസുകൾ കണ്ടത്താനാവും.

### അൽബാനിയുടെ പ്രധാന പ്രമാണങ്ങൾ

**സഹീദൈഹോനിയുടെ ഹദീസ് ദുർബലമായി ഗണിക്കൽ.**

വിശ്വലു വുർആൻ കഴിഞ്ഞാൽ ലോകത്തു ഏററവും കൂടുതൽ പ്രാബല്യമുള്ള ശ്രമം എന്നറിയപ്പെടുന്ന ശ്രമമാണ് സഹീഹമുൽ ബുവാർ. തന്നിക്ക് ഹദീസമായ പ്രബലവും അപ്രബലവുമായ മുന്നു ലക്ഷ്യത്തിലെയിക്കും ഹദീസുകളിൽ നിന്നൊന്നു ഈമാം ബുവാർ തന്റെ ‘സഹീഹു’ സ്വാംഗീകരിച്ചെടുത്തത്. ലോകത്തുള്ള സഹീഹായ മുഴുവൻ ഹദീസുകളും ബുവാർയിലില്ല. പക്ഷേ, ബുവാർയിലുള്ളതെല്ലാം സഹീഹാണ്. ബുവാർയെ നിരുപിച്ചവരെല്ലാം രേഖപ്പെടുത്തിയതിങ്ങനെന്നാണ്. ഈമാം ഭാരവുതനിയെപ്പോലുള്ള ചിലർ ബുവാർയിലെ ചില ഹദീസുകളുടെ പ്രമാണിക്കത് സംശയാസ്പദമാണെന്നു ചർച്ച ചെയ്തതിനു ഹാഫിളും അസ്വലാനി പത്രഹൃദബാർഡുടെ അമുവത്തിൽ മറുപടി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പ്രമാണിക്കയിൽ ഇതിനോടു തൊടുടക്കുത്തു നിൽക്കുന്നതാണ് ഈമാം മുസ്ലിമിന്റെ സഹീഹ്. ഈവ രണ്ടും ചേർന്ന് ‘സഹീദൈഹോനി’ എന്നു പറയപ്പെടുന്നു. ഈമാം ബുവാർയും മുസ്ലിമും അവരുടെ സഹീഹുകളിൽ കൊണ്ടു വന്ന സനദു പുർണ്ണമായ ഹദീസുകൾ സീകാരയും പ്രബലവുമാണെന്നു ഹാഫിളും ഇരാവി പത്രഹൃദൽ മുഗീസിലും ഈമാം സുയുമി തങ്കീബു രിാവിയിലും വ്യക്തമായിട്ടുണ്ട്.

ഹദീസ് പണ്ഡിതരുടെ ഈ അംഗീകാരത്തിന് വിരുദ്ധമായി തന്റെ സന്നദ്ധം നിരീക്ഷണത്തിലും ബുവാർയുടെയും മുസ്ലിമിന്റെയും ഹദീസുകൾ അൽബാനി ഇഹീഫ് - ദുർബലമാണെന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയതുകാണാം. ഏതാനും ഉദാഹരണങ്ങൾ :

1. മുന്ന് വിഭാഗം ആളുകളെ പരലോകത്ത് കുറുവാളികളായി ഹാജരാകപ്പെട്ടു... എന്ന ഹദീസ് അബു ഹുരൈറ: (റ) യിൽ നിന്നും ഈമാം ബുവാർ (2114) യും ഈമാം അഹർമദും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തു. അൽബാനി ബുവാർയുടെ ഈ ഹദീസിനെ ദുർബലമാണെന്ന് രേഖപ്പെടുത്തി(ഇഹീഫുൽ ജാമിൽ: 4054).
  2. നബി (സ) യുടെ കുതിരയെ വർണ്ണിക്കുന്ന ഹദീസ് സഹിൽ സാമ്പാ (റ)ൽ നിന്ന് ബുവാർ ഉല്ലിച്ചു. (2855) ഈ നിന്നും അൽബാനി ഇഹീഫാക്കി എണ്ണി (ഇഹീഫുൽ ജാമിൽ: 4489).
  3. ജാമിൽ (റ) റൽ നിന്ന് മുസ്ലിം ഉല്ലിച്ച : ‘പ്രായം തിക്കണ്ട മാടികെന നിങ്ങൾ അരുക്കുക. അത് വിഷമമായാൽ പ്രായം തിക്കണ്ട ആടികെ..’ എന്ന ഹദീസ് ഇഹീഫാണെന്നാണ് അൽബാനി പറയുന്നത് (മേൽശ്രമം നമ്പർ 6222).
  4. ഭാരവാഭർത്താക്കമാർ ഭാവത്യബന്ധത്തിലേർപ്പെട്ട ശ്രേഷ്ഠ രണ്ട് തന്റെ ഇണയുടെ രഹസ്യം പുറത്തു പറയുന്നു. ഇവർ അന്ത്യനാളിൽ ഏറ്റവും മോഗമായ ആളുകളിൽ പെട്ടവരാണ്. മുസ്ലിം അബുസഹല്ലാദിൽ വുദ്ധരിയിൽ നിന്ന് ഉല്ലിച്ച ഈ ഹദീസ് അൽബാനിയുടെ കണക്കിൽ ഇഹീഫാണ് (അതേ ശ്രമം നമ്പർ 2005).
  5. രാത്രി നിസ്കരിക്കാൻ എഴുന്നേർക്കുന്നവൻ ലാലുവായ രണ്ട് റക്കാത്തുകൾ കൊണ്ട് ആരംഭിക്കേണ്ട്. അബുഹുരൈറ: (റ)യിൽ നിന്ന് മുസ്ലിം ഉല്ലിച്ച ഈ ഹദീസ് അൽബാനിക്ക് ദുർബലമാണ് (മേൽശ്രമം നമ്പർ 718).
- ഈ പട്ടിക എത്രയും നീട്ടാൻ കഴിയും. ബുവാർയും മുസ്ലിമും ഉല്ലിച്ചതും ഹദീസ് ലോകം പ്രാഥമാണിക്കമായി അംഗീകരിച്ചതും കർമ്മശാസ്ത്ര പണ്ഡിതമാർ ആധാരമാക്കിതുമായ ഇത്തരം ഹദീസുകൾ ദുർബലമാക്കിക്കൊണ്ടുവേണം അൽബാനിക്ക് തന്റെ നിരീക്ഷണ പാടവം വെളിച്ചതുകൊണ്ടുവരാൻ!

പത്ര വർഷത്തിലെയിക്കും അധ്യാനിച്ചതിന്റെ ഫലമായി ഏതാണ്ക് നാൽപതേണ്ടിം വാളുങ്ങളിൽ

ആയിരക്കണക്കിന് ഹദീസുകൾ അവയുടെ യമാർമ്മ റിപ്പോർട്ടർമാരിലേക്കും ശന്മകർത്താക്ലൈലേക്കും ചേർത്ത നിലയിൽ താൻ ഫയൽ ചെയ്തു സുക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും അതിനാൽ പുർവ്വാമികൾക്ക് പറ്റിയ പിഛവുകളിൽ താൻ പെടുകയില്ലെന്നും പറഞ്ഞാൻ അൽബാനി തന്റെ ആധികാരികതയും അപേമാർത്തവും തെളിയിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. എന്നാൽ, ബഹുമാനത്തിന്റെയും മര്യാദയുടെയും സീമകൾ ലാളിച്ചുകൊണ്ട് പുർവ്വാമികളായ നിഷ്കളക്ക് പണ്ഡിതന്മാരെ ആക്ഷേപിക്കുന്നവർ അതേ അപകടങ്ങളിൽ ചെന്നുചാടുമെന്നതു പണ്ഡിത ലോകത്തിന് പരിചയമുള്ള ധാർമ്മമാണ്. അൽബാനിയുടെ കാര്യത്തിൽ ഈ വ്യക്തമായി പുലരുന്നതു കാണാം.

‘മസ്ജിദുൽ അവസ്ഥയിൽ നിസ്കരിക്കാൻ നേർച്ചയാക്കിയാൽ അവൻ മകയിൽ മസ്ജിദുൽ ഹറാമിൽ നിന്ന് കുർക്കിച്ചാൽ മതിയാകും’ (മസ്ജിദുൽ ഹറാമിലെ നിന്ന് കാരിക്കാരത്തിനു ദേഹം കൂടുതലുള്ളതിനാൽ) ജാബിർ (റ) വിൽ നിന്ന് അഹർമദും അബുഉബുദും ഈ ഹദീസ് ഉല്ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവർക്ക് പുറമെ ഇമാം ഹാകിം തന്റെ മുസ്തക്കിൽ ഇവ ഹദീസുല്ലിച്ചതായി ഹാഫിഞ്ച് ഇബ്നു ഹജറുൽ അസ്വലാനി (റ) തൽവീസിൽ ചേർത്തതിനെ അൽബാനി വിമർശിക്കുന്നു.

‘അവർ ഹാകിം ഉല്ലഭിച്ചതായി പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും മുസ്തകിൽ എന്ന അത് കണ്ടില്ല!’ (ഇർവാളൽ ഗലീൽ: നമ്പർ 2597). എന്ന കണ്ടില്ലെങ്കിലും ഹദീസ് സംബന്ധമായി കൂടുതൽ വിവരവും പരിചയവും മനസ്സാംവും ഉള്ള അവർ പറഞ്ഞതു ശരിയായിരിക്കും എന്നല്ല അൽബാനിയുടെ ലൈൻ. മറിച്ച് എന്ന കണ്ടിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അവർക്ക് തെറ്റ് പറിയതാകും എന്നാണ്. ധാർമ്മത്തിൽ ഈ ഹദീസ് ഹാകിമിന്റെ മുസ്തകിൽ വ്യക്തമായി രേഖപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട് താനും. (മുസ്തക് അഹർമദ് 363/3).

ഇതുപോലെ പല ഇമാമുകളും അവരുടെ ശന്മങ്ങളിൽ ഹദീസ് ഉല്ലഭിച്ച ദേഹം അതിന്റെ നിവേദകരെ പറയും. ഇതിൽ ചിലത് പ്രത്യേകിച്ചും തന്റെ ആദർശ പീക്ഷണത്തിനു രൂചിക്കാത്തതു അടിസ്ഥാന രഹിതമായി ഇദ്ദേഹം പ്രഖ്യാപിച്ചുകളിയും. ഇതിനു ഏററെവും നല്ല ഉദാഹരണം കാണുക: “നിങ്ങൾ ഭൂരിപക്ഷത്തെ പിന്നവറുക, കാരണം ഒറ്റപ്പെട്ടുനിൽക്കുന്നവൻ നരകത്തിലേക്ക് ഒറ്റപ്പെടും. (ഇത്തബിള്ളസ്സവാദൽ അങ്ങളം, മു ഇന്നഹു മൻഗ്രേഡ് ശുദ്ധ പിന്നാർ) എന്ന ഹദീസ് ഇബ്നു ഉമർ (റ) വിൽ നിന്ന് മിശ്കാത്തിൽ ഉല്ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ പ്രചരിച്ച ഹദീസുകളിൽപ്പെട്ടതുമാണ് ഈത്.

മിശ്കാത്തിനു ടിപ്പണി തയാറാക്കിയപ്പോൾ അൽബാനി എഴുതുന്നു: ‘എൻ്റെ കൈയിലുള്ള നൂക്കണക്കിന് ശന്മങ്ങൾ പരിശോധിച്ചിട്ടും ഈ ഹദീസ് എന്ന കണ്ടിട്ടില്ല! ’താൻ ഇതെല്ലാം പരിശോധിച്ചിട്ടും കാണാത്തതിനാൽ ആ ഹദീസ് അടിസ്ഥാന രഹിതമാണ് എന്ന് മനസ്സിലാക്കണമെന്ന് ഇദ്ദേഹം തന്നെ വേറെ ഒരു ശന്മത്തിൽ - സഹീഹുൽ ജാമിൽന്റെ ആമുഖത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

എന്നാൽ, സത്യാവസ്ഥ എന്നതാണ്. വളരെ പ്രചാരമുള്ളതും അച്ചടിയിലുള്ള ശന്മവുമായ ഇമാം ഹാകിമിന്റെ മുസ്തകിൽ ഇവ ഹദീസ് സന്നദ്ധ സഹിതം സ്ഥലം പിടിച്ചിട്ടും. (ഹാകിം 115/1.)

‘ഈ സമുദായത്തെ വഴികേടിമേൽ അല്ലാഹു ദത്തകലയും ഓനിപ്പിക്കുകയില്ല. സംഘത്തോടാപ്പമാണ് അല്ലാഹുവിന്റെ സഹായം. അതിനാൽ നിങ്ങൾ ഭൂരിപക്ഷത്തെ പിന്തുടരുക. കാരണം ഒറ്റപ്പെട്ടവർ നരകത്തിൽ ഒറ്റപ്പെട്ടു പതിക്കും’. ഹാകിം വിശദമായി ഉല്ലഭിച്ച ഈ ഹദീസിൽ അൽബാനി ചർച്ച ചെയ്ത ഭാഗം ആരംഭിക്കുന്നത് ഒരു ‘പാ’യോടു കൂടിയാണ്. ‘പത്തബി ഉസ്സവാദൽ അങ്ങളം’ എന്ന്.

അപ്പോൾ അൽബാനിയെ വിഷമിപ്പിക്കുന്ന രണ്ട് പ്രശ്നങ്ങളാണ് ഇവിടെ വന്നത്. ഒന്നും, ഈ ഒരു ഹദീസിന്റെ തുടക്കമല്ല. മധ്യഭാഗമാണ്. രണ്ട്, ആരംഭിച്ച അക്ഷരം ‘ഇത്തബിഉ’ എന്നല്ല ‘പത്തബിഉ’ എന്നാണ് ഹദീസുകൾ മനസ്സാംമില്ലാതെയും കേൾക്കുമോഗാഡേക്ക് ആ റിപ്പോർട്ടിലെ ഇതര ഭാഗങ്ങൾ ചിന്തിച്ച് ഹദീസ് കണ്ണൂപിടിക്കാൻ കഴിയാതെ എല്ലാം ആൽഹാബെറ്റിക്കൽ ഇൻഡൈക്സ് മാത്രം വച്ച് പരതുന്ന ഏതൊരാർക്കും സംഭവിക്കുന്ന അബുഖമാണ് ഇവിടെ അൽബാനിക്കും സംഭവിച്ചത്. ലക്ഷം ഹദീസക്കിലും പരിചയമില്ലാത്തവർ ഈ മഹാകൃത്യത്തിന് മുതിരരുതെന്ന നിബന്ധന വെച്ച് ഈ വിടെ പ്രസക്തമാകുകയാണ്. തന്നീകർ ഏറ്റവും പ്രാഗതിച്ചുമുണ്ടെന്ന് അൽബാനി സ്ഥിരമായി അവകാശപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന റിപ്പോർട്ടർമാരുടെ കാര്യത്തിലും കഷ്ടവ്യമല്ലാത്ത അബുഖമാണ് ഇദ്ദേഹത്തിന് സംഭവിച്ചതുകാണാം.

ഇബ്നുഹീം ഇബ്നു ഹബീബുല്ലബ്നുറൂഹീർ, ഇമാം നസാഉയുടെ റിപ്പോർട്ടർമാരിൽ പെട്ട ആളാണ്. അദ്ദേഹം അറിയപ്പെട്ട ആളാണെന്നും മാത്രമല്ല പ്രബലനും സീകാരുന്നുമാണെന്ന് ഹാഫിഞ്ച്

ഇംഗ്ലീഷിലുള്ള പരിയുന്നു. (98/1).

ഇതോടൊപ്പം പിതാവ് ഹബീബ് ഇംഗ്ലീഷിൽ വിശസ്തനും ബുദ്ധിയുടെയും മുസ്ലിമിന്റെയും റിഫ്രേഞ്ചർമാരിൽ പെട്ടയാളുമാണ്. ഈവരെ രണ്ടുപേരെക്കുറിച്ച് അൽബാനി എഴുതുന്നതു ഈവരെ രണ്ടാളേയും തനിക്കരിയില്ലെന്ന് (സിൽസിലതുസ്സഹിഷ്ണു: 262/4).

ഹദീസ് റിഫ്രേഞ്ചർമാരെ പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർധികൾ ആദ്യം പഠിക്കുക ബുദ്ധിയുടെയും മുസ്ലിമിന്റെയും റിഫ്രേഞ്ചർമാരെക്കുറിച്ചാണ്. പിനെ പ്രഖ്യാതമായ മറ്റൊരു നാലു സുന്നനുകളുടെയും ഇതേയും വിവരം കൈയിലുള്ളവർക്കുതന്നെ ഈ രണ്ടു റാവിമാരെ അറിയാതെ തരമില്ല.

നേരത്തെ സുചിപ്പിച്ചതുപോലെ തങ്ങൾക്കിഷ്ടമില്ലാത്ത ഹദീസ് നിശ്ചയിക്കാൻ ഉത്സാഹം കാട്ടുന്ന വിഷയത്തിൽ കേരള മലബാറിമാരെയും അൽബാനി തിയരി നന്നായി സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് വേണം മനസ്സിലാക്കാൻ. വളരെയധികം പ്രചാരമുള്ള ഒരു ഹദീസാണെല്ലാ ‘ഈ സമുദായം എഴുപത്തി രണ്ട് വിഭാഗമായിപ്പിരിയും. ഈവയിൽ ഒന്നാഴികെ എല്ലാം നന്ദനയിലാണ് എത്തുക’. ഇമാം തുർമുദി ഉൾപ്പെടെ നിരവധി മുഹമ്മദിനുകൾ ഈ ഹദീസ് റിഫ്രേഞ്ച് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഒരു പരമ്പര സ്വഹീഹായും മരുപ്പാന് ഘസനായും തുർമുദി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ഹദീസിനെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു മലബാറി എഴുതിയത് ഈ ഹദീസിന്റെ എല്ലാ പരമ്പരകളും ബലഹീനമാണെന്നാണ്. ഈ സ്വഹീഹാക്കിയതിൽ തുർമുദിക്ക് തെറ്റുപറ്റിയിട്ടുണ്ട് (ഹദീസുകൾ; ദുർബലതകൾ. അബ്ദുസ്സുലാം സുല്ലിഹി).

പസ്തുനീഷ്ഠമായി അപഗ്രഡിച്ചാൽ യാമാർമ്മം ഇമാം തുർമുദി പരിഞ്ഞതുതന്നെന്നാണെന്നിരിക്കുന്ന ഉണ്ടെന നിസ്സന്നഹം ദുർബലമാണെന്ന് വീഡിക്കാൻ അവലംബം അൽബാനിയൻ സ്വാധീനം തന്നെന്നാക്കാം. ഇമാം ഹാകിം തന്റെ മുസ്തത്രക്കിൽ ചില ഹദീസുകളെ സംബന്ധിച്ച് ഇത് മുസ്ലിമിന്റെ നിബന്ധന പ്രകാരമുള്ള സ്വഹീഹായ ഹദീസാണ് എന്ന് പറയാറുണ്ട്. ഈദൈനയുള്ള ചില സന്ദർഭങ്ങൾ ഉല്ലിച്ച് അൽബാനി ഹാകിംിനെ ആക്ഷേപിക്കും. കദാ വാലി! അദ്ദേഹം അങ്ങെനെ പരിഞ്ഞു. പക്ഷേ, കാര്യം അങ്ങെന്നെല്ലാം.. എന്ന ശൈലിയാണ് അദ്ദേഹം പ്രയോഗിക്കാറ്. എന്നാൽ, ഇത്തരം മിക്ക സ്ഥലങ്ങളിലും ഹാകിം പരിഞ്ഞതാണ് ശരി. ചില ഹദീസുകളെക്കുറിച്ച് ഹാകിംിന്റെ വിധി തീർപ്പിൽ അൽപ്പം വിട്ടുവീഴ്ചയുണ്ടെന്ന് ഇമാം നബി (സ) അടക്കം പുർവ്വ കാല പണ്ടശിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയതുമാണ്.

പുർവ്വഗാമികളെ ഇങ്ങെനെ ആക്ഷേപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അൽബാനി, അതിനേക്കാൾ അബവലത്തിൽ ചാട്ടുന്ന നിരവധി സന്ദർഭങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ചാൽ കാണാം. അൽബാനിയുടെ സിൽസിലതുസ്സഹിഷ്ണു: 4/2 തു് ഇമാം അഹമ്മദ് ഉല്ലിച്ച ഒരു ഹദീസിനെ സംബന്ധിച്ച് എഴുതുന്നു: “അസീബുബുന്നു ഹാറുണ് ജരീരിയെ ഉല്ലിച്ച റിഫ്രേഞ്ച് ചെയ്തതാണ്. തൊൻ പരയെടു, ഈ സന്ദർഭം ബുദ്ധിയുടെയും മുസ്ലിമിന്റെയും നിബന്ധനയ്ക്കൊത്തെ സ്വഹീഹാണ്” (സഹിഷ്ണു: 4/2).

ഈ ജരീരിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഹാഹിച്ച് ഇംഗ്ലീഷിലുള്ള ഹജർ (സ) പറയുന്നത് യസീർ ബിൻ ഹാറുണ് ജരീരിയുടെ നിന്ന് ഉദ്ദരിച്ചത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓർമ്മക്കുറവ് സംഭവിച്ച ശ്രേഷ്ഠമാണ് എന്നെന്ന് (തഹദീസുത്തഹദീസ്: 7/4). വ്യക്തമായി ഹാഹിച്ച് ഇങ്ങെനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന ബുദ്ധിയുടെയും മുസ്ലിമിന്റെയും നിബന്ധനയെന്നതെന്നെ അൽബാനിയുടെ വാക്ക് വെറും വാക്കായി പരിണമിക്കുന്നു. ഈതുപോലെ പ്രഖ്യാതയായ ഏവഹാക്കളെപോലും ഇദ്ദേഹം തന്റെ സാക്ഷ്യമനുസരിച്ച് പ്രഖ്യാതയായ ദുർബലരോ ആക്കി വ്യവസ്ഥാ വിധികൾ പറയുന്നതും കാണാം. ഇമാം അബുയുസുഫി പ്രധാന ശിഷ്യനായ ഇമാം അബുയുസുഫിനെ സംബന്ധിച്ച് അൽബാനിയുടെ നിലപാട് നോക്കുക.

അബുയുസുഫ് (സ) തന്റെ കിതാബുള്ള വരാജിൽ ഉല്ലിച്ച ഒരു ഹദീസിനെ ചർച്ച ചെയ്തുകൊണ്ട് അൽബാനി എഴുതുന്നു: “അബുയുസുഫിന് മനഃപാദം ശ്രേഷ്ഠക്കുവായതിനാൽ ദുർബലതയുള്ളയാളാണ്.... ഇമാം ബുദ്ധി അദ്ദേഹത്തെ ദുർബലനാക്കിയിട്ടുണ്ട് ... (സിൽസിലതുസ്സഹിഷ്ണു: 30/2).

എന്നാൽ, ഈതെ അബുയുസുഫ് (സ) ഉൾപ്പെടെയുള്ള മരുഡാരു റിഫ്രേഞ്ച് പ്രഖ്യാതയിൽ അൽബാനി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു: അബുയുസുഫിന്റെ പ്രാഥാനികതയിൽ പണ്ടശിൽനാർക്ക് രണ്ട് പക്ഷമുണ്ട്. അദ്ദേഹം ദുർബലനാണെന്ന് എന്നിക്ക് വ്യക്തമായിട്ടില്ല. (ഇർവാളൽ ഗലീൽ 273/5).

ഈ രണ്ടാം റിപ്പോർട്ട് തന്റെ താത്പര്യത്തിന് അനുയോജ്യമാണ് എന്നതാണ് കാരണം. അബുൽ അവാം ഇമ്രാനുബന്ധ വത്താൻ എന്ന റിപ്പോർട്ടറെ വിലയിരുത്തിക്കൊണ്ട് ഇദ്ദേഹം ഉള്ള ഹദീസ് ഹസനായിരിക്കും. അതിലും താഴുകയോ ദുർബലമാകുകയോ ഇല്ല എന്ന് ഒരിടത്ത് രേഖപ്പെടുത്തി (ഇർവാളൽ ഗലീൽ 311/2).

ഈതെ ആളുള്ള വേരാരു ഹദീസ് തന്നിക്ക് അനിഷ്ടകരമായപ്പോൾ മുന്ത് നല്ല ആഭ്രങ്ങൾ പറഞ്ഞ അന്തേ അബു അവാം ഉള്ള കാരണത്താൽ ആ ഹദീസ് ദുർബലമാക്കാം. ഒന്തിയാക്കലിലെ ഒരു വിഭാഗമായ അബ്സാലുകളെ സംബന്ധിച്ച ഹദീസാണ് ഇങ്ങനെ ദുർബലമാക്കിയത്. അവിടെ അദ്ദേഹം എഴുതി: അബു അവാം ഇമ്രാനുബന്ധ അൽ വത്താൻ ഈ പരമ്പരയിലുണ്ട്. അദ്ദേഹം ദുർബലമാണ്! (സിൽസിലതുള്ളഹിഫ:435/4).

തൊവീഹരിന്റെ എല്ലാം 20 ആരണ്യന് പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന എല്ലാ ഹദീസുകളും ദുർബലമാണെന്ന് പറയാൻ അൽബാനി കണ്ണ ഏററവും എല്ലാപ്പും ബുഖാർഷി ബുഖാർഷി ആശ്രാ (റ) യിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിച്ച സഹീഹായ ഹദീസിന് ഇവ എത്രിരാണ് എന്നതായിരുന്നു.

റമജാനിലും അല്ലാത്തപ്പോഴും പതിനൊന്നു റക്കാത്തിനേക്കാൾ നബി (സ) ഏറ്റാറുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്ന ഹദീസ് ബുഖാർഷി ഉദ്ധരിച്ചതാണ്. എന്നാൽ, ഈ ഹദീസിന്റെ ഒരു രിവായത്തിൽ അഫ്മർ (റ) മുസ്ലിംത്ത് ഉദ്ധരിച്ചപ്പോൾ നബി (സ) യുടെ വിത്തിനെ സംബന്ധിച്ച ചോദ്യത്തിന് മറുപടിയായിട്ടാണ് ഈ ഹദീസ് പറഞ്ഞതു എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. ഉമർ (റ) വിന്റെ കാലത്ത് തന്റെ നിർദ്ദേശം പ്രകാരം ജനങ്ങളെ പള്ളിയിൽ ഒറ്റ ഇമാമിന്റെ പിന്നിൽ നിസ്കരിക്കാൻ നിർബന്ധിച്ചപ്പോൾ അവർ നിന്നുകൾക്കുതു ഇരുപതാണെന്ന് ബാധാവി വ്യക്തമായി (വിത്ത് പുറമെ) ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. ഇമാം ബുഖാർഷിയുടെ കാലത്തിന് മുമ്പെ വന്ന ഇമാം ശാഹിഈ (റ) ഈ റിപ്പോർട്ടുകളിലൊം മനസ്സിലാക്കി ഇരുപതു റക്കാത്താണ് തൊവീഹി എന്ന് മകയിലെ ജനങ്ങളുടെ പതിപ്പ് പിരുമീകരിക്കുന്നുണ്ട്.

ചുരുക്കത്തിൽ ഈ രണ്ടു ഹദീസും വ്യത്യസ്ത സന്ദർഭങ്ങളിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടതും രണ്ടും സ്വീകാര്യവുമാണ്. മുൻകഴിഞ്ഞ ഹദീസ് പണ്ഡിതന്മാരെല്ലാം ഈ നിലപാടാണ് സ്വീകരിച്ചത്. ഇവിടെയാണ് അൽബാനി സ്വന്തമായി കുറെ ഹോംപർക്ക് ചെയ്ത ശേഷം ആളുശാ ബീവിയുടെ ഹദീസിനു എത്രിരാധതിനാൽ ഇരുപതിന്റെ ഹദീസുകളില്ലാം ദുർബലമാണെന്ന് വിഖിക്കുന്നത്. തന്റെ അഭിരുചിക്കൊന്നുസരിച്ച് പിഡിക്കുന്നു എന്നല്ലാതെ ഇതിൽ വലിയ കണ്ണുപിടിത്തങ്ങളാണും തന്നെയില്ല. അബുലുജുദ് എന്നാടുമുണ്ട് താനും.

#### » അബുലുജുദ് ശുംഖല

നാം ഇവിടെ കാണിച്ച ഉദാഹരണങ്ങൾ ആയിരത്തിലോന്ന് മാത്രമാണ്. എന്നാൽ, ഇത്തരം അപൂർവ്വം അബുലുജുദ് ഒഴിവാക്കിയാൽ തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരിയായ നിരീക്ഷണങ്ങൾ എടുത്തുകൂടും എന്ന് സംശയമുന്നയിക്കുന്നവരുണ്ടാകും. അവരോട് പരിയട്ട്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹദീസ് നിരുപണ ശ്രമങ്ങളില്ലാം പരസ്പര ബന്ധിതമാണ്. ഓരോ ശ്രമത്തിലും മട്ടേ ശ്രമത്തെ അബുലുജുദ് എഴുതും. ഇതിനാൽ ഒന്നിൽ സംഭവിക്കുന്ന അബുലും മറ്റു ശ്രമങ്ങളെയും പ്രാഥാനികമല്ലാതാക്കിത്തീർക്കുന്നു. സ്വതന്ത്രമായ നിരീക്ഷണ പാടവവും ഹദീസ് മനഃപാദവും ഇല്ലാതെ ഇൻഡിക്സ് ആശയിച്ച് മാത്രം രചന നടത്തുന്ന ഒരാൾക്കു വരുന്ന അബുലും അൽബാനിയെയും പിടികുടിയിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ പുർവഗാമികളുടെ വിധി തീർപ്പ് തന്നെ ആശയിക്കുകയാണ് ഹദീസ് പരിതാക്കശ്രീ ഏറ്റവും കരണ്ടിയമായിട്ടുള്ളത്.

### ഹദീസ് വിജ്ഞാവും കേരളവും



കേരളത്തിലെ ഹദീസ് വിജ്ഞാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനം പല കാരണങ്ങളാലും ശ്രമകരമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. പുർവ്വ കേരളത്തിലെ മുസ്ലിംകളുടെ ചരിത്രം മിക്കതും നമുക്ക് ലഭ്യമല്ല എന്നതു തന്നെയാണ് ഇവയിൽ പ്രധാനം. കേരള മുസ്ലിംകളുടെ ആദ്യകാല ചരിത്രം തെക്കിപ്പിടിക്കുന്ന പരിതാവിന് ചരിത്രത്തിൽ അനേകം വിടവുകൾ അനുഭവപ്പെടും. ഹദീസ് വിജ്ഞാനിയങ്ങളിൽ സ്ഥാനിക്കപ്പെടേണ്ട അനേകം

വൃക്തികളുടെയും സംഭവങ്ങളുടെയും ചരിത്രവിവരങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നു. ഇത്തരം വിടവുകൾ ശരിയായ പഠനത്തിനുള്ള വില്ലോജിക്കും നിലനിൽക്കുന്നു. ചരിത്രത്തിന്റെ ഈ അപര്യാപ്തതയെ അതിജീവിച്ച് നടത്തപ്പെടുന്ന ചരിത്രാനേഷണത്തിന്റെ പരിമിതികളെക്കുറിച്ച് ആദ്യമേ നാം ബോധവാന്നാരായിരിക്കണം.

എന്നു പ്രത്യേക പ്രദേശത്ത് നിലനിൽക്കുന്ന ഹദീസുകൾ അവിടേക്കുള്ള ഇസ്ലാമിന്റെ ആഗമനം, ആ പ്രദേശത്തിന്റെ അന്തർദേശീയ ബന്ധങ്ങൾ എന്നിവയാൽ സ്വാധീനിക്കപ്പെട്ടിരിക്കും.

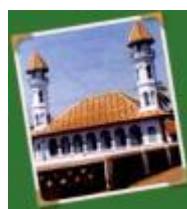
**1 ഇതിനാൽ കേരളത്തിൽ ഇസ്ലാം പ്രവേശിച്ചതിന്റെ കാല നിർണ്ണയം നടത്തൽ അത്യാവശ്യമാണ്.** കേരളീയരും അറബികളും തമിലുള്ള മതകീയ കൊള്ളളക്കാടുകൾക്ക് പുറമെ സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവുമായ വ്യവഹാരങ്ങളും കേരളത്തിലേക്കുള്ള ഹദീസിന്റെ ആഗമനത്തിനു പുതതൻ വഴികൾ സൃഷ്ടിച്ചു. കേരളീയർ ഇസ്ലാമുമായി ബന്ധമാരംഭിച്ചതെന്നാണെന്ന കാര്യത്തിൽ ചരിത്രകാരന്മാർ വ്യത്യസ്ത വീക്ഷണക്കാരാണെങ്കിലും പ്രവാചകരുടെ കാലത്തുതന്നെ ഇതാരംഭിച്ചിരുന്നുവെന്നാണ് ഭൂതിപക്ഷ മതം.

ഹാകിമിന്റെ മുസ്തിർക്കിലുള്ള ഇബ്നു അബ്ദുസ് (റ) ഉദ്ബൻകുന്ന ഹദീസ് ഇല്ലിഷയകമായി പ്രസിദ്ധമാണ്. കേരളത്തിലെ ഒരു രാജാവ് പാരിതോഷികവുമായി ഒരു ഭാത്യസംഘത്തെ പ്രവാചക സന്നിധിയിലേക്കു നിയോഗിച്ചിരുന്നതാണ് ഹദീസിലെ പ്രതിപാദ്യം. തവ്യതിയുടെ അർഹിൽദാസുൽ ഹിക്മയിൽ പ്രവാചകരെ സന്ദർശിച്ച് പതിനേഴു ദിവസം കുടെ താമസിച്ച ഒരു ചേരമാൻ പെരുമാഞ്ഞകുറിച്ചുള്ള പരാമർശമുണ്ട്.

**2 പ്രസ്തുത ചേരമാൻ പെരുമാർ കേരളത്തിൽ നിന്നും മുസ്ലിമായ ശേഷമാണ് അരേബ്യുദ്ധിലേക്കു യാത്രതിരിച്ചുതെന്ന് ഫതിഷ്ടത രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.**

**3 സുലൈമാൻ നബി (അ)** എൻ്റെ കാലത്തുതന്നെ കേരളവുമായി അരേബ്യുക്കു വ്യാപാര ബന്ധങ്ങൾ നിലനിന്നിരുന്നുവെന്ന ചരിത്ര പ്രസ്താവങ്ങളും പ്രവാചകരുടെ കാലത്തു മതകീയ ബന്ധം ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നതിന് ഉപോത്വേലകമാണ്. ഷഹീറിൽ (ബേപ്പുർ) നിന്നാണ് സോളമൻ രാജാവിനു സർബം, വെള്ളി, ആനക്കാമ്പ്, മരുന്നുകൾ എന്നിവ ലഭിച്ചിരുന്നതെന്നു ഫണ്ടൽ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്.

**4 ഇതുവും വിശദീകരിച്ചത് ഹദീസുകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടാൻ തക്ക സാമൂഹ്യോപാധിയായ ഉഘ്രമല്ല ബന്ധങ്ങൾ പ്രാക്തന കേരളീയർ അറബികളുമായി നിലനിർത്തിയിരുന്നുവെന്ന് സുചിപ്പിക്കാനാണ്. ഈ അനുയോജ്യ സാഹചര്യം മുതലെടുത്ത് കേരളത്തിലെത്തിയ പണ്ഡിതരിൽ നിന്നായിരിക്കണം ആദ്യമായി കേരളത്തിൽ ഹദീസ് പ്രചരിച്ചത്. പ്രവാചകരുടെയും സഹാബത്തിന്റെയും കാലത്തും ശേഷവും ഇത്തരം പണ്ഡിതരിൽ കേരളത്തിൽ വന്ന മതാധ്യാപനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്ന് ചരിത്രത്തിൽ സ്വപ്നങ്ങളാണ്. ബുർക്കുൻ്റെ കഴിവുകൾ ഏറ്റവും കൂടുതൽ അംഗീകരിക്കുകയും അവലംബിക്കുകയും ചെയ്യപ്പെടുന്ന ഇത്തരം ഹദീസുകളാണ് പ്രധാന മതവിജയകൾക്കും ഫർവകൾക്കും മാനദണ്ഡമെന്നതിനാൽ പൊതുജനങ്ങൾക്കിടയിലും ഇവ പരിചിതമായിരിക്കണം.**



സഹാബത്തിന്റെ കാലത്തു കേരളത്തിലെത്തിയ പ്രധാനികളിലോരാളായിരുന്നു മുഗീറിതുബെന്നു ശ്രദ്ധിക്കുവെ (റ). ഹിജറ ഇരുപതേതാഴീൽ ഉസ്മാൻ (റ) മുഗീറിതുബെന്നു ശ്രദ്ധിക്കുവെ യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു സംഘത്തെ ഇന്ത്യയിലേക്കു നിയോഗിച്ചു. അങ്ങനെ അവർ മലബാറിൽ വന്നിരുന്നുകയും സമുദ്രൻ എന്ന രാജാവ് ഭരിക്കുന്ന കാലിക്കുത്ത് 5 എന്ന സ്ഥലത്തെത്തുകയും ചെയ്തുവെന്ന് ചരിത്രം പറയുന്നു. ഈ മുസ്ലിം ഭാത്യസംഘത്തിൽ നിന്നും പ്രവാചകരെ കുറിച്ചും ചുദിക്കുന്ന പിളർന്ന - റസൂലിന്റെ മുഖജിസത്ത്- തിനെ കുറിച്ചും അവർ അറിയാനിടയായി. കാലിക്കുത്തിലെ ജനങ്ങളും ചുദിക്കുന്ന പിളർന്ന ഇത് സംഭവത്തിനു സാക്ഷികളായിരുന്നു. ഇതിന്തെ രാജാവ് ഇതേക്കുറിച്ചേന്നേഷിക്കുകയും ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾക്കും തങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്നവക്കും സാമ്യമുണ്ടെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയപ്പോൾ രാജാവും ഭേദക്കാരും ഇസ്ലാം വരിക്കുകയും ചെയ്തുവെന്ന് ശ്രദ്ധ മുഹമ്മദ് കബീരുൽ ബാൽ ഭാനാഫൂരിയുടെ ‘തങ്കിരിത്തുൽ കിൽറാം ഫീ താരീഖിൽ വുലഹാളൽ അറബി വൽ ഇസ്ലാം’ എന്ന ശ്രദ്ധത്തിൽ കണ്ടതായി

അഹമ്മദ് കോയഴ്ചാലിയാത്തി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

6 ഈ സംഘത്തിന്റെ തലവനായിരുന്ന മുഗീറിതുബ്ഗു ശുഞ്ചബ (ഒ) കോഴിക്കോട്ടായിരുന്നു താമസിച്ചിരുന്നതെന്നും ആ സ്ഥലമാണ് പിന്നീക് മുഗ്ദാർ (മുഗീറിതുഭാർ) എന്നു നാമകരണം ചെയ്യപ്പെട്ടതെന്നും ചരിത്രകാരനായ കെ കെ മുഹമ്മദ് അബ്ദുൽ കരീം ഫത്ഹുൽ മുഖീൻ ആമുഖത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഒരു സംഘമായി വന്ന ഇവർക്കു പുറമെ ബാങ്കീങ്ങളിൽപ്പെട്ട അന്ത്യോളം പേരു കേരളത്തിലെത്തിയതായും വിവരണങ്ങളുണ്ട്

7.വാമോഴി രൂപത്തിൽ കൈമാറിം ചെയ്യപ്പെടാവുന്ന മന:പാഠമാക്കിയ ഹദീസുകളുടെ വ്യാപനത്തിനു ജനസന്ധിക്കം തന്നെ വലിയൊരു നിമിത്തമായിരുന്നു.

ഹദീസ് ശേഖരണത്തിനു വേണ്ടി സാഹസിക യാത്രകൾ സംഘടപ്പിക്കുകയും മൂഹദ്ദിസുകളായി അറിയപ്പെടുകയും ചെയ്ത ആദ്യകാല കേരളത്തിലെ ചില പണ്ഡിതരെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങങ്ങൾ അതഭൂതകരമാംവിധം യാമാർമ്പ്യമാണ്. കേരളത്തിൽ നിന്നു വിദേശത്തു പോയി ഹദീസ് പണ്ഡിതരുടെ അടുക്കൽ പഠം നടത്തുകയും ഹദീസ് റാവികളിൽ (ഉല്ലാരകൾ) കണ്ണികളാവുകയും ചെയ്ത മലബാറുകാർ പുരാതന കേരളത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. യാഭുതുൽ ഹമവി തന്റെ മുഞ്ജമുൽ ബുദ്ധങ്ങാൻ എന്ന ശമ്പളത്തിലെ ബാബുൽ മീം എന്ന അഖ്യായത്തിൽ എഴുതുന്നു: “മലെബാർ: ചുക്കും കുരുമുള്ളകും ഇവിടെ സന്പന്മായി കാണാപ്പെടുന്നു. ദിമിർവിൻ ചരിത്രത്തിൽ താനിങ്ങനെ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. മലബാറുകാരൻ അബ്ദുറഹീം പുത്രൻ അബ്ദുല്ലാഹിൽ മലെബാറി എന്ന വ്യക്തി ദിമിർവിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. കടൽത്തീരത്തുള്ള സെസാബാൻ പട്ടണത്തിലെ അടന്നുന്നിൽ വെച്ച് ശീറാസുദേശക്കാരനും മരക്കുവടക്കാരനുമായ അബ്ദുൽ വാഹിദിൻ മകൻ അഹമ്മദിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹം ഹദീസ് പഠം നടത്തി. ബസാരക്കാരനായ അബു അബ്ദുല്ലാഹിസ്സുരി എന്ന വ്യക്തി ഇദ്ദേഹത്തിൽ (അബ്ദുല്ലാഹിൽ മലെബാറി) നിന്ന് ഹദീസ് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.”

അറിയപ്പെടാതെപോയ അനേകം പേരിൽ നിന്നുള്ള ഒരാളുക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങമാണിത്. ഒരു മലബാറുകാരനാണ് വൻ ദുരം പിനിക്ക് അനുദേശത്ത് നിന്നു ഹദീസ് പറിക്കുന്നതിൽ വിജയിച്ചു. ഇക്കാലത്ത് ലോകതലത്തിൽ ഹദീസ് പഠം സജീവമായിരുന്ന ദേശങ്ങളിൽ പ്രധാനങ്ങളായിരുന്നു ദിമിർവ്വ, ബഗ്ദാദ്, ബസാര് തുടങ്ങിയവ. ദിമിർവിൽ പോയി ഹദീസ് പഠം നടത്തിയ അബ്ദുല്ലാഹിൽ മലെബാറിയുടെ ചരിത്രം, എല്ലാമറ്റ ഹദീസ് പണ്ഡിതരിലേക്കുള്ള ഒരു സുചകമാണ്. അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അഹമ്മദുൽ കാലിക്കുത്തീ എന്ന ഹദീസ് പണ്ഡിതരിൽനിന്നു കുറിച്ചുള്ള പരാമർശങ്ങളും ചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണാം. ഹിജ്ര 879-ൽ കാലിക്കുത്തിൽ ജനിച്ച ഇദ്ദേഹം പാസിം, അഭുബക്കർ എന്നീ സഫോറദമാരോടു കൂടെ മകയിലേക്ക് താത്ര പോകുകയും അവിടെ വെച്ച് അശൈവ് അൽ ഹാഫിളുസ്സബാവി എന്ന പണ്ഡിതരിൽ നിന്നു ഹദീസ് പഠനത്തിൽ ശിഷ്യത്വം സീക്രിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിനു പുറമെ ഹദീസ് ഉദ്ദരിക്കാൻ ഉസ്താദിൽ നിന്നു അദ്ദേഹം പ്രത്യേക ഇജാസത്ത് നേടുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

8 തന്റെ ശമ്പളത്തിൽ സബാവിയും അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അഹമ്മദ് കാലിക്കുത്തി എന്ന പണ്ഡിതന്റെ ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

മുൻചൊന്ന രണ്ടു വിവരങ്ങളിലും ശ്രദ്ധയമായ ചില കാര്യങ്ങളുണ്ട്. വിദേശത്തുവെച്ചാണ് മലബാറുകാരായ ഇവർ ഹദീസ് വിദ്യ അഭ്യസിച്ചത്. അന്നു മലബാറിലുണ്ടായിരുന്ന പണ്ഡിതരെ മാത്രം ആശയിക്കുന്നതിനു പകരം അനുനാടുകളിലെ പണ്ഡിതരെയും അവർ ലക്ഷ്യം വെച്ചിരുന്നുവെന്ന് സാറം. അന്നു മലബാറിൽ ഇത്തരം പഠനങ്ങൾക്കുള്ള തരം വ്യാപകമായ തോതിൽ നിലനിന്നിരുന്നുവെന്നതിന്റെ ശക്തമായ തെളിവാണിത്. കാരണം, ഹദീസ് വിജ്ഞാനത്തെക്കുറിച്ച് ശരിയായ അവശ്യോധവും ലക്ഷ്യങ്ങളുമുള്ള ഒരു സമുഹത്തിൽ നിന്നേ ഇത്തരം പഠനയാത്രകളും മറ്റും പ്രതീക്ഷിക്കപ്പെടു തുള്ളു. ശതാഗ്ര-വാർത്താവിനിമയ സഹകര്യങ്ങൾ താരതമേന ദുർബലമായിരുന്ന അക്കാദമിയാലും തന്നെ ഇത്തരം വൈജ്ഞാനിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നെങ്കിൽ അതിനു പേരുകമായ ചാലക ശക്തി എത്രമാത്രം ശക്തമായിരുന്നു.

മുൻകാല കേരളത്തിലെ സാധാരണ ജനങ്ങളെ പൊതുവെയും ഹദീസ് പറിതാക്കാജൈ പ്രത്യേകിച്ചും സ്വാധീനിച്ച് മറ്റാരു ദാടകം കേരളത്തിലെത്തിയ വിദേശ പണ്ഡിതരും അവർ ആരംഭിച്ച മതപഠന

കേന്ദ്രങ്ങളുമായിരുന്നു. ആത്മീയവും വൈജ്ഞാനികവുമായി പ്രവാചകരുടെ അനന്തരാവകാശം ലഭിച്ച ഇത്തരം വിദേശ പണ്ഡിതർ കേരളത്തിലെ മികയിടങ്ങളിലും ദർസ് നടത്തിയിരുന്നു. ആധുനിക യൂണിവേഴ്സിററികളെപ്പോലെ ഇത്തരം ദർസുകളിൽ വിദേശ രാഷ്ട്രങ്ങളിലെയും വിദ്യാർത്ഥികൾ സംബന്ധിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. സിറിയ, ബാഗ്ദാദ്, യമൻ, മക്ര, മദീന, മലേഷ്യ, സിക്കിം, ഇന്ത്യാനേഷ്യ തുടങ്ങിയ രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ നിന്നുപോലും വിദ്യാർത്ഥികൾ കേരളത്തിൽ പഠനത്തിനേത്തിയിരുന്നു.

9 ലോക പ്രശ്നത്താജ്ഞായ അനേകം ഇന്റലാമിക സർവകലാശാലകൾ നിലനിൽക്കേയായിരുന്നു കേരളത്തിലേക്കുള്ള പടം പരുടനങ്ങൾ എന്നോർക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഹദീസ് പഠനശാഖ അടക്കമുള്ള വിജ്ഞാനിയങ്ങൾക്ക് കേരളത്തിലെ ലഭ്യതയായിരുന്നു ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാന കാരണം. മലബാറിലെ ഇത്തരം മതപടം കേന്ദ്രങ്ങളിൽ അധ്യാപകനും നടത്തിയിരുന്നവർിൽ വിദേശികളായ പണ്ഡിതരും ഉൾപ്പെടുന്നു. മലബാറിൽ മതാധ്യാപനങ്ങളിൽ മുഴുകിയിരുന്ന ഇത്തരം പണ്ഡിതരുമായി പരിചയപ്പെടാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്ന് ഇബ്നു ബതുത രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം എഴുതുന്നു: “കടൽ സഞ്ചാരികൾ വന്നിച്ച നേർച്ചകൾ നേരുകയും ഹിന്ദുകളും മുസ്ലിംകളും ഒരേപോലെ ആദരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന ജൂമുഅത്ത് പള്ളി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഏഴിമലയിലേക്കാൻ പിന്ന നേങ്ങൾ പോയത്. വലിയാരു ധനശേഖരമുണ്ടായിരുന്ന പള്ളിയിൽ വഴിയാതകകാർക്കും അശ്രദ്ധാർക്കും വേണ്ടിയുള്ള ഭക്ഷണശാലയും വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സ്കോളർഷിപ്പും ഉണ്ടായിരുന്നു. മിവർശ (സോമാലിയ) സദേശരിയും ഭക്തനും സർസഭാവിയുമായ ഒരു പണ്ഡിതനെ നോമ്പിട കണ്ണു. മകയിലും മദീനയിലും പതിനാലു കൊല്ലം വീതം താമസിച്ചതിനു പുറമെ ഇന്ത്യ, ചെന്ന എന്നീ രാജ്യങ്ങളും സന്ദർശിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം എന്നോടു പറഞ്ഞു.”

10 ഈ വിവരങ്ങളിൽ കാണുന്ന പണ്ഡിതരും ഹദീസ് ദൈവികമാരും കൂടുതൽ രേഖകൾ ആവശ്യമില്ല. കാരണം ഇരുപതെട്ടു വർഷം ഹദീസിന്റെ വളർത്തുനാടുകളായ മകയിലും മദീനയിലും ചെലവഴിച്ച പണ്ഡിതനെ നോമ്പിടേഹം. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മതപടം കേന്ദ്രവും ഹദീസ് വ്യാപനത്തിൽ നല്ല സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിരുന്നുവെന്നു വേണും കരുതാൻ.

ഇങ്ങനെ അധ്യാപകനും നടത്തിയിരുന്ന ഏഴോളം പണ്ഡിതന്മാരെ കണ്ടെന്നായി ഇബ്നു ബതുത സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു. ഔമനിൽ നിന്നുള്ള ഒരു പണ്ഡിതൻ ഫന്റരീന് (പന്തലായൻ) യിലും വന്നവീനിൽ നിന്നുള്ള പണ്ഡിതൻ കൊല്ലത്തും സേവനമനുഷ്ടിച്ചിരുന്നു. ബഹർദൈനിൽ നിന്നുള്ള ഇബ്നാഹിം ശാഹർബന്റെ എന്ന നേതാവിനെ കോഴിക്കോട്ടു വെച്ച് ഇബ്നു ബതുത പരിചയപ്പെട്ടിരുന്നു.<sup>11</sup>

മതവിജ്ഞാന റംഗത്തു കേരളത്തിനു ദായിയിരുന്ന ഇത്തരം അനന്തരദേശരീയ ബന്ധങ്ങളിലുണ്ടെന്നും ഹദീസ് വിജ്ഞാനം പ്രധാനമായും ഉത്കവിച്ചതും വളർച്ച പ്രാപിച്ചതും. പക്ഷേ, മുൻകാല കേരള ചരിത്രത്തിന്റെ പകുതിപോലും രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിരുന്നതിനാൽ പൂർവ്വ ഹദീസ് പണ്ഡിതരുടെ കൂട്ടുമായ ചരിത്രനിർണ്ണയം അസാധ്യമാണ്. ഇന്ത്യയാരു പരിമിതിയിൽ കാലുന്നി നിൽക്കുന്ന ഒരു ചരിത്രാനേഷ്ഠിക്ക് ചിതറിയ ചില വിവരങ്ങൾ മാത്രമേ പ്രാപ്യമാകും. ഇതിനു പുറമെ, കേരളം സാക്ഷിയായ അനേകം വിദ്യുതങ്ങളും അധിനിവേശങ്ങളും വിശ്വസ്തങ്ങളായ ചരിത്രരേഖകളും ഉമ്മുല നാശത്തിനു ഹേതുവായിട്ടുണ്ട്.

ആധുനിക കേരളത്തിലെ ഹദീസ് പഠനത്തെക്കുറിച്ച് കുറിച്ചേരെ പറയാനുണ്ട്. കേരളത്തിലെ പണ്ഡിതരിൽ ഭൂരിഭാഗവും ഹദീസിലെ ആധികാരിക ശമ്പദങ്ങൾ അധ്യാപകനും നടത്തുനാലും നിപുണരുമാണെന്നത് പൊതുവായ സവിശേഷതയാണ്. ഈ വിഷയത്തിൽ ശമ്പദരചനയിലേക്കപ്പെടാൻ അവർക്കു പക്ഷേ, പല പ്രതികുല ഘടകങ്ങളെല്ലാം അതിജയിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യ സമരവും മലബാറ് കലാപവും ഇവയിൽ പ്രധാനങ്ങളായിരുന്നു. ഇതേ പ്രകാരം, പുത്രന്മ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ ആവിർഭാവത്തോടെ അവക്കെതിരെ ജനങ്ങളെ ഭോധവത്കരിക്കാനും യമാർമ്മ ഇന്റലാമിക ആശയം ഉയർത്തിപ്പിടിക്കാനും തങ്ങളുടെ സമയത്തിന്റെ സിംഹഭാഗവും പണ്ഡിതരക്കു ചെലവഴിക്കേണ്ടിവന്നു. അതിനാൽ വ്യാപകമായ ഹദീസ് ശമ്പദരചനാ ശ്രമങ്ങൾ ഇക്കാലത്തു വിരളമായിരുന്നു. എങ്കിലും ഇത്തരം പ്രതിസന്ധികളെ മറികടന്ന് പലേടങ്ങളിലും ശമ്പദരചനാ ശ്രമങ്ങൾ നടന്നുവെന്നത് സ്ഥാപിയമാണ്.

മഹലാനു വാളക്കുളം അബ്ദുൽബാറി മുസ്ലിയാർ രചിച്ച ‘സിഹാഹുശ്രേഖവെൻ’ എന്ന ശ്രദ്ധം ഹദീസ് വിജ്ഞാനത്തിൽ നീംട കാലയളവിനു ശ്രഷ്ടം പുരത്തുവന അപൂർവ ശ്രദ്ധമാണ്. സമസ്തയുടെ വൈസ് പ്രസിദ്ധഭായും, ശ്രഷ്ടം വിയോഗം വരെ പ്രസിദ്ധഭായും അദ്ദേഹം സേവനമനുഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിതാവിൽ നിന്നും പ്രാമാഖ്യ പഠനം പുരത്തിയാക്കിയ ഇദ്ദേഹം ഉപരിപഠനത്തിനായി നാഡാപുരം ജുമുഅത്ത് പള്ളിയിൽ പോയി. വ്യത്യസ്ത ഗുരുനാമമാരുടെ ശിഷ്യത്വം സീകരിച്ച ശ്രഷ്ടം വെല്ലുർ ബാബിയാത്തിൽ അഞ്ചു വർഷമാണ് പഠനം നടത്തിയത്. ‘സിഹാഹുശ്രേഖവെൻ’ എന്ന തന്റെ ശ്രദ്ധത്തിൽ 2648-ാം പ്രബുലമായ ഹദീസുകൾ അദ്ദേഹം ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ആയിരത്തിയഞ്ഞുർ കോപ്പികളുണ്ടായിരുന്ന സിഹാഹിയിൽ നിന്നും അരുന്നുറി അബതു കോപ്പികൾ അദ്ദേഹം സൗജന്യമായി പലർക്കും നൽകുകയാണുണ്ടായത്. നല്ല സാമ്പത്തിക ശ്രഷ്ടിയുണ്ടായിരുന്ന ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വത്തമായ അച്ചുകുട്ടത്തിൽ നിന്നാണ് ശ്രദ്ധം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. ഇതിനു പുറമെ, സിഹാഹിന് ‘ബാദിമുസ്ലൂഹീഹെമെൻ’ എന്ന ശരിഹും ‘ഹാശിയതു സിഹാഹുശ്രേഖവെൻ’ എന്ന വ്യാവ്യാനവും അദ്ദേഹം തന്നെ എഴുതിത്തുടങ്ങിയിരുന്നു. മകയിലെ മുദ്രിസും മുഫ്തിയുമായിരുന്ന സയ്യിർ അലവി മാലിക്കി സിഹാഹിന് അവതാരിക എഴുതാമെന്ന് സമർത്ഥിച്ചിരുന്നുവെതെ!12 1965-ജൂലൈ 29 നാണ് വാളക്കുളം ഉസ്താദ് വഹാത്തായും. അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ച വാളക്കുളത്തെ മസ്ജിദ് മഹലവിയുടെ മുൻവശത്താണ് വബവിടം.

ആധുനിക കേരളീയർക്ക് അഭിമാനിക്കാവുന്ന ബൃഹത്തായ ഹദീസ് വ്യാവ്യാന ശ്രദ്ധമാണ് കെല്ലിക്കുത്ത് ഇസ്മാഖുൽ മുസ്ലിയാരുടെ മിർആതുൽ മിർക്കാതത്. ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന പണ്ഡിതന്നും ശ്രദ്ധകാരനുമായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇം ശ്രദ്ധം മിർക്കാതതിന്റെ വ്യാവ്യാനമാണ്. ഹദീസ് പഠനത്തിൽ നൂറുപുരം പോലും എഴുതാൻ വളരെയെറെ ആളുകൾ ഇല്ലാതിരുന്ന കാലത്താണ് ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശ്വത്വം പുലർത്തുന്ന അയയ്യായിരത്തി ഇരുന്നുരോളം പേജുകളുള്ള മിർആതതിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണം എന്നതു തന്നെയാണീ ശ്രദ്ധത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ സവിശേഷത. മിർക്കാതതിലെ ഹദീസ് അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനിടെ നൽകപ്പെടുന്ന വിശദീകരണങ്ങൾക്കു പുറമെ ഓരോ അല്ലെങ്കിലും ശ്രഷ്ടം പ്രത്യേകം തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട പഠനങ്ങൾ ശഹനങ്ങളാണ്. ഇവക്കു പുറമേ ഹദീസുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളുടെ ചാർട്ടുകൾ, സൂചികകൾ, അപൂർവ ചിത്രങ്ങൾ, ഭൂപടങ്ങൾ എന്നിവയും ഓരോ വാളുത്തിലും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കർമശാസ്ത്ര നിയമങ്ങളുടെ ചർച്ചകളിൽ നാലു മർഹബുകളുടെയും വിധികൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. എടു വാളുങ്ങളായി പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ട മിർആതത്തിൽ വിവാദ സംബന്ധിയായ ഹദീസുകളുടെ പഠനങ്ങൾ കൂടുതൽ പണ്ഡിതനേച്ചിത്തങ്ങളാണ്. വ്യത്യസ്ത മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വേർത്തിരിക്കപ്പെട്ട ഹദീസുകളുടെ അറബി അക്ഷരമാലാ ക്രമത്തിലുള്ള വിശാലമായ ഇൻഡക്സ് എടും വാളുത്തിൽ കാണാം. മിർക്കാതതിൽ ഉൾപ്പെട്ട സ്വഹാബികൾ, താബിളുകൾ, മറുപ്പ് പിൻഗാമികൾ എന്നിവരുടെ ചർച്ചവും ആമുഖമായി ചേർത്തിരിക്കുന്നു. പ്രധാന ശ്രദ്ധങ്ങൾ, പണ്ഡിതർ, ഹദീസ് സംജ്ഞകൾ എന്നിവയുടെ വിവരങ്ങളും പഠിതാക്കൾക്കു കൂടുതൽ ഉപകാരപരമാണ്. അബുബകർ സിദ്ദീബ് (റ) വിന്റെ പരമ്പരയിൽ 1939-ലാണ് ഇസ്മാഖുൽ മുസ്ലിയാർ ജനിച്ചത്. പല ഗുരുനാമമാരിൽ നിന്നും പഠനം പുർത്തിയാക്കിയ ഇദ്ദേഹം 1984 മുതൽ കാരന്തുരിലെ മർക്കസ് ശരീഅത്ത് കോളജിൽ ശേഖവുൽ ഹദീസായി സേവനമനുഷ്ഠിക്കുന്നു. 1964-ൽ പഠനം പുർത്തിയാക്കി പുരത്തിനെങ്ങിയ ശ്രഷ്ടം ആലത്തുർപടി (പൊടിയാട്), കാവനുർ, പുല്ലാര, നെല്ലിക്കുത്ത്, അരിന്പെ തുടങ്ങിയ സ്ഥലങ്ങളിൽ ദർസ് നടത്തിയിരുന്നു. ‘മിർആതുൽ മിർക്കാതത്’ പോലെയുള്ള ഒരു ബൃഹത്തായ ശ്രദ്ധം ലോകതലത്തിൽ ലഭ്യമാക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങളുണ്ടാവണം.

### History Source

1 ആശയോദ്ധാരണം: Hedit and Sunnah; Ideals and Realities

2 The Paradise of Wisdom

3 Tariki Ferishtha VolIII 370, 491

4 വേപ്പുർ

5 Hunter. Hostory of British India Voll Page: 25

6 ജാലിബുതു ത്തവരിബി ബി ജാലിബതിൽ അറബി: പേജ് 33

7 IBID

8 അളളുള്ള ലൂമിഞ്ച് Vol 5 Page :11

- 9 പണ്ഡിത കേരളം പേജ് 165  
 10 റിഹ്യലതു ഇവ്വനു ബത്തുത  
 11 സുനീ ടെംസ്, പുസ്തകം-2, ലക്ഷം-18 (1965)  
 12 IBID

## ഹദീസ്: എഴുത്തും മനഃപാഠവും



അറബികൾ പൊതുവെ എഴുത്തും വായനയുമർഥാത്തവരായിരുന്നു. അക്ഷരാല്പാസമുള്ളവർ വളരെ കുറവായിരുന്നു. ഓർമ്മക്കൽഡിയെ ആശയിക്കുകയായിരുന്നു അവരുടെ പതിവ്. വിശുദ്ധ വുർആൻ മനഃപാഠമാക്കിയ സ്വഹാബിമാരുണ്ടായിരുന്നു. അതിനു പുറമേ എഴുത്ത് കലയിൽ പ്രാവീണ്യമുള്ള പ്രമുഖരായ സ്വഹാബിമാരെക്കാണ്ക് വുർആൻ അവതരിക്കുന്നതിനുസരിച്ച് അപ്പോൾ തന്നെ എഴുതിച്ചു വയ്ക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. എഴുതേതാലും എല്ലിന് കഷ്ണങ്ങളിലും കല്ലുകളിലുമായിരുന്നു എഴുത്. പുസ്തക രൂപത്തിലഘട്ടകിലും വുർആൻ മുഴുവനും വള്ളി പുള്ളി വ്യത്യാസമില്ലാതെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. വുർആൻ ആയതുകളും ചെറിയ സുരത്തുകളുമായി അവസരോച്ചിതോ അവതരിക്കുന്നതിനാൽ മനഃപാഠമാക്കുന്നതിന് കുടുതൽ സത്കര്യമുണ്ടായിരുന്നു. ഹദീസുകൾ അപേക്കാരമായിരുന്നില്ല. നബി തിരുമേനിയുടെ ഇരുപത്തിനാലു വർഷത്തെ ജീവിതത്തിലെ ചലനങ്ങളിലാണ് മനഃപാഠമാക്കുക എറെ ദുഷ്ക്രമായിരുന്നു. എന്നിട് പോലും കടുത്ത തുഗം സഹിച്ച് ചില സ്വഹാബികൾ അതു മനഃപാഠമാക്കുകയും വേറെ ചിലർ എഴുതി വയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ജീവിതത്തിലനിവാര്യമായ ഹദീസുകൾ മനഃപാഠമില്ലാത്തവരുണ്ടാകില്ല. നബി (സ) യുടെ വചനങ്ങൾ അതേ പ്രകാരം ശ്രദ്ധിച്ചു കൊണ്ട് മനഃപാഠമാക്കിയതിനെ സംബന്ധിച്ചാണിവിടെ പരാമർശം. മനഃപാഠമാക്കിയ ഹദീസുകളുടെ വർദ്ധനവ് ഹദീസുകൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിലുള്ളത് അവരുടെ മികവും ശുഷ്കകാനിയുമാണ് തെളിയിക്കുന്നത്. പുസ്തകത്തിൽ എഴുതിച്ച ഹദീസ് ചൊല്ലിപറഞ്ഞ് ഹൃദിസ്ഥമാക്കലായിരുന്നില്ല സ്വഹാബിമാരുടെ മനഃപാഠം. പ്രത്യുത നബി (സ) യുടെ ചലനങ്ങൾ നിരീക്ഷിച്ചു, കുടുതൽ അവസരങ്ങളുണ്ടാകി തിരുനബിയുടെ ജീവിതം ഒപ്പിയെടുക്കലായിരുന്നു. ആയിരത്തിലധികം ഹദീസുകൾ മനഃപാഠമാക്കിയ എഴു സ്വഹാബികൾ പ്രശസ്തരാണ്:

അബു ഹുബൈര (r) (5374), അബു സഖുദുൽ വുർത്തി (r) (1170), ജാബിർബിൻ അബ്ദർഹില (r) (1540), അനസ്സബിൻ മാലിക് (r) (2276), ആഖ്ലാ (r) (2210), അബ്ദുല്ലാഹിബിൻ അബ്ദും (r) (1670), അബ്ദുല്ലാഹിബിൻ ഉമർ (r) (2630). ഉള്ളരണം, ബിശ്രയ: (പേജ് 296) ശദറാത്തുദ്ദഹം (1-63), തഹർഡീബുൽ അസ്മാഅം (2: 519).

വിശുദ്ധ വുർആൻ അവതരിക്കുന്ന കാലമായതിനാൽ ഹദീസുകൾ എഴുതി വെക്കുന്നതിനു നബി (സ) വലിയ പ്രോത്സാഹനം നൽകിയില്ല. എന്നാൽ പാട നിരോധിച്ചതുമില്ല. കുടുതൽ പേരും വുർആൻ എഴുതുകയും ഭക്താധീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ വ്യാപ്തരായിരുന്നു. മാത്രമല്ല, ഹദീസുകൾ എഴുതി വെച്ചാൽ ചിലർ എഴുതിയതെക്കിലും വുർആനുമായി കുടിക്കലർന്നു പോകുമോയെന്ന ആശങ്ക കാരണമായി ഏകക്കൽ നബി (സ) പറഞ്ഞു : “നിങ്ങൾ എന്നിൽ നിന്ന് ഒന്നും എഴുതി വയ്ക്കരുത്. വുർആന്നല്ലാത്ത വല്ലതും എഴുതിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് മായ്ച്ചു കളയുക” (മുസ്ലിം). എന്നാൽ ആശങ്കയില്ലാത്തവർക്ക് എഴുതാൻ അനുവാദം നൽകുകയും എഴുതിക്കൊടുക്കാൻ നബി (സ) ഉത്തരവിട്ടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആ നിലക്ക് നബി (സ) യുടെ ഹദീസുകൾ എഴുതി ശേഖരിച്ച ചില സ്വഹാബിമാരുണ്ടായിരുന്നു. അബ്ദുല്ലാഹിബും (r) അംദ് അവതിൽ ഒരാളായിരുന്നു. അസ്സഹീഫത്തുസ്സാറിവ എന്നായിരുന്നു അബ്ദുല്ലാഹിബും (r) അതിന് പേരിട്ടിരുന്നത്. നബി തിരുമേനിയിൽ നിന്ന് കാണുന്നതും കേൾക്കുന്നതുമായ ഹദീസുകൾ ഇടത്തവില്ലാതെ, കൃത്യമായി രേഖപ്പെടുത്തുന്ന അബ്ദുല്ലാഹിബും (r) യുടെ നടപടി സ്വഹാബികൾക്കിടയിൽ ഏറെ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഒരു വേള സ്വഹാബികൾ അദ്ദേഹത്തെ തടയാൻ ശ്രമിച്ചു. ഈ എഴുത്ത് എവിടെ ചെന്നെത്തുമെന്ന ആശങ്ക കാരണമായി അവർ പറഞ്ഞു: “അബ്ദുല്ലാഹിബും, താങ്കൾ നബി (സ) യുടെ ഹദീസുകൾ മുഴുക്കേ രേഖപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടോ. തിരുനബി ചിലപ്പോൾ കുപിതനായെങ്കും. അപ്പോൾ

വല്ലതും സംസാരിക്കും. താങ്കൾ അതു രേഖപ്പെടുത്തിയേക്കും. അത്തരം വചനങ്ങളാണും ചിലപ്പോൾ മതപരമായിക്കില്ല്”. അവരുടെ താങ്കിൽ കേടുപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷ് അംഗ് നേരെ നബി (സ്വ) സന്നിധിയിലെത്തി. സഹാബികൾ സംസാരിച്ച വിവരങ്ങളും നബി (സ്വ) യെ കേൾപിച്ചു. ഉടനെ തിരുനമ്പി (സ്വ) ഇപ്പോരം പ്രതിവച്ചിച്ചു: “താങ്കൾ എഴുതുക, എൻ്റെ തടി ഏതൊരല്ലാഹുവിന്റെ അധികാരത്തിലാണോ അവനാണ് സത്യം, സത്യവചനങ്ങളുടെ എൻ്റെ നാവിൽ നിന്ന് വരികയില്ല” (അസ്സുന്നതു വമകാനത്തുമാ പേ :60).

അലി (റ) യും ഹദീസുകൾ എഴുതി വെച്ച ചില റിക്കാർഡ്യുകൾ കൈവശം വച്ചിരുന്നു. കൊല്ലപ്പുട്ടവരുടെ അവകാശികൾക്ക് ലാതകൻ്റെ ഭാഗത്ത് നിന്ന് നൽകേണ്ട നഷ്ടപരിഹാരത്തുകയുടെ കണക്കുകളും അത് അടച്ചു തീർക്കേണ്ടവരുടെ പട്ടികയുമൊക്കെ അതിൽ എഴുതി വെച്ചിരുന്നു. സകാർ നൽകേണ്ട ധനങ്ങളും അവയുടെ തോതുകളും വിവരങ്ങളുടുമടങ്ങിയ ചില എഴുത്തുകൾ നബി (സ്വ) തന്നെ ഉദ്ദോഗസ്ഥമാർക്ക് അയച്ചു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ചുരുക്കത്തിൽ അക്ഷരാഭ്യാസമുള്ളവർ വളരെ കുറവായിരുന്നിട്ട് കൂടി എഴുത്തും വായനയും മനഃപാഠവുമായി തിരുനമ്പിയുടെ ഹദീസുകൾ ശേഖരിക്കുന്നതിലും സംരക്ഷിക്കുന്നതിലും സഹാബികൾ അതീവ ജാഗ്രത കാണിച്ചിരുന്നു.

## ഹദീസ് വിതരണത്തിലെ സുക്ഷ്മത

ഹദീസുകൾ നബി (സ്വ) യെ സംബന്ധിച്ച വാർത്താവിതരണമാണ്. വാർത്തകൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിൽ ലോകത്ത് ഒരു ഗോത്രത്തിനും അവകാശപ്പെടാൻ കഴിയാത്ത സുക്ഷ്മതയാണ് ഹദീസ് നിവേദകർ പാലിച്ചിട്ടുള്ളത്. കളഞ്ഞവാർത്തകളും നുണ്ണ് പ്രചാരണവും കിംവഭൗതികളും പ്രചരിക്കാതിരിക്കാൻ സർവ സുഷിരങ്ങളും അടച്ചു കൊണ്ടുള്ള സമീപനമാണ് അവർ സ്വീകരിച്ചത്. നബി (സ്വ) യുടെ വചനങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുവോൾ കളവ് വന്നു പോയാൽ നരക ശിക്ഷ അവർ ഭയനിരുന്നു. മുസ്ലിം ഉല്ലരിച്ച ഒരു ഹദീസിൽ ഇങ്ങനെ കാണാം: “ഒരു മനുഷ്യൻ കളഞ്ഞാകാൻ കേടുതോക്കെ പറയുകയെന്നത് തന്നെ ധാരാളം മതി”. ബുഖാർ 107-ാം നമ്പറായി ഉല്ലരിച്ച ഹദീസിൽ നബി (സ്വ) പറയുന്നു: “എൻ്റെ മേൽ ആരൈക്കിലും കളവു പറഞ്ഞാൽ നരകത്തിൽ ഇൽപ്പിടം അവനുറപ്പിക്കുടെ.” ഇസ്ലാമിന്റെ നിലനിൽപ്പ് അതിന്റെ മുലകളുടെ വിശാസ്യതയാണ്; വുർആനിന്റെയും തിരുസ്വന്നത്തിന്റെയും. വുർആന്റെ സംരക്ഷണം അല്ലാഹു ഏറിട്ടുണ്ട്. സുന്നത് പ്രചരിക്കുന്നതിലും അസത്യം വരാതിരിക്കാൻ സഹാബികളും പിൻ തലമുറയും അതീവ സുക്ഷ്മത പാലിച്ചിട്ടുണ്ട്. വല്ല അബൈദവ്യം വരുമോയെന്ന ഭയന് ചില സഹാബികൾ വളരെ അപൂർവ്വമായാണ് ഹദീസ് പറഞ്ഞിരുന്നത്. നമ്പിയുടെ ചര്യകൾ പിൻതലമുറിയായ താബിളുകൾക്ക് പ്രദേശാധനം ചെയ്യേണ്ട ഭാരിച്ച ബാല്യതയുണ്ടെന്ന് അറിഞ്ഞു കൊണ്ടു തന്നെയാണ് ഹദീസ് നിവേദനത്തിൽ അവർ നിയന്ത്രണം ഏർപ്പെടുത്തിയത്. സുഖേവർ ബിൻ അവും, സൈദ് ബിൻ അർബു, ഇംരാൻ ബിൻ മുഹേസേൻ തുടങ്ങിയവർ ഇപ്പോരം നിയന്ത്രിച്ചുവരിൽ പ്രധാനികളെതെ.

സുഖേവർ (റ) നോട് മകൻ അബൈദവും ഏകക്കൽ ചോദിച്ചു: താങ്കൾ എന്നാണ് നബിയുടെ ഹദീസ് പറയാത്തത്? സുഖേവർ മറുപടി പറഞ്ഞു: “ഞാൻ തിരുനമ്പിയെ വിട്ടുപിരിയാത്ത വ്യക്തിയായിരുന്നു. ധാരാളം ഹദീസുകളും ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, എൻ്റെ മേൽ കളവ് പറയുന്നവർ നരകത്തിൽ ഇൽപ്പിടം കരുതുതുരെന്ന നബി വചനം ഭയനാണ് മറുള്ളവരെപോലെ ഞാന്യിക്കം ഹദീസുകൾ ഉല്ലരിക്കാതിരുന്നത്” (ബുഖാർ ഹദീസ് 107).

സൈദ് ബിൻ അർബുമിനോട് ആരൈക്കിലും ഹദീസ് പറഞ്ഞുതുരാനാവശ്യപ്പെട്ടാൽ അദ്ദേഹം പറയാറ് “ഞങ്ങൾക്ക് പ്രായമായി; മറിവി പിടികൂടിത്തുടങ്ങി. നമ്പിയുടെ ഹദീസ് പറയുന്നോൾ വളരെ സുക്ഷ്മിക്കേണ്ടതാണ്” എന്നാണ്.

സാളംവ് ബിൻ യഹീർ പറയുന്നു. അബൈ സാളംവുൽ ബുർജിയോടാപ്പും ഞാൻ മദീനയിൽ നിന്ന് മകവരെ യാത്ര ചെയ്തു (ദിവസങ്ങളേണ്ടം നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന പഴയകാല യാത്ര). അതിനിടയിൽ ഒരു ഹദീസ് പോലും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു തന്നിട്ടില്ല. അനുസ് (റ) 2276 ഹദീസുകൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത് വ്യാതിനേടിയ സഹാബിയായിട്ടു പോലും ഹദീസുകൾ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ ‘അപ കമാ വാല’ എന്ന് ചേർത്തു പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. നബി (സ്വ) പറഞ്ഞു എന്നതിനു ‘വാലറസുലുല്ലാഹി,

എന്നാണ് പറയേണ്ടത്. നബി (സ) യുടെ വചനമായി പറഞ്ഞ ഒരു കാര്യം നബിയുടെതല്ലകിലോ? കളവായില്ലോ? അപ്പോൾ സുക്ഷ്മതകൾ വേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്ന വാക്കാണ് അനുസ് (റ) പറയാറും എന്നിരുന്നത്. മനഃപുർഖമല്ലാതെ പോലും കളവ് വന്ന് പോകാതിരിക്കാനാണ് ആ മഹാത്മാക്കൾ ഉത്തരയും സുക്ഷ്മത പാലിച്ചിരുന്നത് (അസ്സുന്നതു വമകാനതുവാ പേ: 63).

### മുസ്ലിം സത്ര രൂപീകരണം നബിവചനങ്ങളുടെ പങ്ക്



വിശ്വാസിയുടെ വ്യക്തിസ്വത്തെ രൂപപ്പെടുത്തുന്ന വ്യവഹാര മാതൃകകളുടെ (behavioral patterns) സഥിത നിധിയാണ് നബിച്ചരു അമുഖം സുന്നത്. ധിഷണയെയും മനോമണിയല്ല അതിസാധാരണമായ ശരീരചോഷ്ടകളെയും നിർണ്ണയിക്കുന്നതിൽ ഫദീസിന് അന്തൽപ്പമായ പങ്കുണ്ട്. നിശ്ചിത കാലപരിധിയെയോ പരിമിത പ്രവർത്തന മേഖലകളെയോ അല്ല അതുശ്രേഷ്ഠക്കാളുണ്ട്. സാർവലാകികവും സർവാതിരായിയുമാണ് ഫദീസിന്റെ ഉള്ളടക്കം. പ്രവാചകൻ തന്റെ ശിഷ്യമാരോട് മൊഴിഞ്ഞ വചനങ്ങളും അവരുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ അവിടുന്നു പ്രവർത്തിച്ചതും അവിടുത്തെ സാന്നിധ്യത്തിൽ അവർ പ്രവർത്തിച്ചതുമല്ലാം ഫദീസായി നമുക്ക് രേഖപ്പെട്ടു കിട്ടിയിരിക്കുന്നു. ഏററിവും നിർണ്ണായകമായ ഒരു ചതീത സന്ദർഭത്തിൽ ഏററിവും ക്രിയാത്മകമായി ജീവിച്ച ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ ജീവത്തിന്റെപ്പന്നങ്ങളെയോണ് ഫദീസ് എന്ന സംജ്ഞ ധമാർമ്മത്തിൽ അടയാളപ്പെടുത്തുന്നത്. വ്യക്തിയും കൂടുംബവും സമൂഹവും ഒരുപോലെ അതിലെ സമൂർത്ത പങ്കാളികളാകുന്നു. വ്യക്തിയും അകവും പുറവും കൂടുംബത്തിന്റെ ഘടനയും സ്വാഭാവവും സമൂഹത്തിന്റെ ക്രമവും വ്യവസ്ഥയും രചനാത്മകമായി പ്രതിപാദിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട് ഫദീസുകളിൽ. ഏടുക്കളേയോ ചുമരുകളേയോ അലങ്കരിക്കാനുള്ള ആപ്തവാക്യങ്ങളല്ല അവ. നീതിസാര വാക്കുങ്ങളുടെ പൊതു ആകർഷണീയതയായ ധനന കൗതുകമല്ല ഫദീസുകളെ ശ്രദ്ധയമാക്കുന്നത്. മരിച്ച ജീവിതവുമായുള്ള അവയുടെ അനിഷ്ടധ്യമായ ബന്ധമാണ്. കേവല തത്ത്വങ്ങൾ ഏന്നതിനുപരി കൂട്ടുവും പ്രായോഗികവുമായ മാർഗ്ഗദർശനങ്ങളാണ് ഫദീസുകളുടെ പ്രമേയം. തലമുറകളിലുടെ ആവർത്തിച്ച് ഉറപ്പിക്കപ്പെട്ട പെരുമാറ്റ മാതൃകകളായാണ് ഫദീസുകളെ കാണേണ്ടത്. വിശ്വാസികളുടെ സ്വഭാവരൂപീകരണത്തിന്റെ അച്ചുകളാണ് അവ ഏന്നർഹമാണ്.

വിവിധ മനുഷ്യ സമൂഹങ്ങളുടെ ആചാര മര്യാദകളെയും നടപടിക്രമങ്ങളെയും ശോത്രമുല്യങ്ങളെയും കുലസ്വന്ദായങ്ങളെയും പോലെ മുസ്ലിം ജനത്തിയുടെ നിലപാടുകളെയും സംസ്കാരത്തെയും ബോധവലത്തിലും അഭേദ്യവലത്തിലും സാധാരിക്കുന്നത് വുന്നതുന്ന കഴിഞ്ഞാൽ ഫദീസുകളാണ്. മുസ്ലിം സംസ്കാരത്തിന്റെ മിചിവാർന്ന ജീവൽ ചിത്രങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നത് ഫദീസുകളിൽ നിന്നുണ്ടെന്നത് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടുത്തുമുണ്ട്. മുസ്ലിം സംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രാഥാണികമായ മാതൃകയാണ് ഫദീസുകൾ നൽകുന്നത്.

ഈസ്ലാമിക സംസ്കാരത്തിന്റെ ചരിത്രസമ്മതമായ തോത് ഏന്നതാണ്, ഇങ്ങനെ നോക്കുന്നോൾ ഫദീസുകളുടെ പ്രസക്തി. ഉദാഹരണമായി അയൽവാസി വിശ്വാസിക്കുന്നോൾ വയറു നിരച്ചുണ്ടുവൻ നമ്മിൽപ്പെട്ടവല്ല എന്ന ഫദീസ് മുസ്ലിം അയൽപ്പക ബന്ധങ്ങളെ അശായമായി സാധാരിച്ചതായി കാണാം. മതപരമായ മുശയിൽ വാർത്തെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു മുസ്ലിം കൂടുംബത്തിനും അയൽക്കാരന്റെ വരുതിയുടെ നേരെ കണ്ണടക്കാനാവില്ല. ദയയുടെയും കാര്യാസ്ഥാനത്തിന്റെയും പാംങ്ങൾ നബിവചനങ്ങളിൽ നിന്നുണ്ടു നിൽക്കുന്നു. മുസ്ലിം സ്വതന്ത്രമിതിയിൽ ഇത് ഏങ്ങനെ സാധാരിച്ച ചെലുത്തി എന്ന് നാഗരികതകളെ താരതമ്യ പഠനത്തിനു വിഡേയമാക്കിയ വിൽഡ്യൂറാൻ്റിന്റെ വാക്കുകളിൽ നിന്നു ശ്രദ്ധിക്കാം. കൂസ്തുന്ന-മുസ്ലിം നാഗരികതകളെ താരതമ്യം ചെയ്തു കൊണ്ട് അദ്ദേഹം നിരീക്ഷിക്കുന്നു.

The Moslems seem to have been better gentlemen than their Christian peers, they kept their words more frequently, showed more mercy to the defeated, and were seldom guilty of defeat, and were seldom guilty of such brutality as marked the Christian capture of Jerusalem in 1099.” Will Durant, the story of civilization, vol. IV, The Age of Faith, sismo & Schuster, New York 1950, P.141]

കുംതൃപ്പി സമകാലികരേക്കാൾ മാനൃഥാരാധിരുന്നു മുസ്ലിംകൾ. അവർ കുംതൃപ്പിയേക്കാൾ കുടലായി വാക്കുകൾ പാലിച്ചു. പരാജിതരോട് ദയവു കാണിച്ചു. 1099 തു് കുംതൃപ്പികൾ ജുസലം പിടിച്ചടക്കിയപ്പോൾ കാണിച്ചതുപോലെയുള്ള കുറതകൾ മുസ്ലിംകളിൽ നിന്ന് ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

ദയയും ഉദാരതയും സഹജീവി സ്നേഹവും മുസ്ലിം സംസ്കാരത്തിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകങ്ങളായിത്തീരുന്നത് പ്രവാചകൻ കണിഗ്രാമാധി അക്കാദ്യങ്ങൾ പറിപ്പിക്കുകയും പ്രവാചക വചനങ്ങൾ മുസ്ലിം ഹൃദയങ്ങളെ അഗാധമായി സാധാരിനിക്കുകയും ചെയ്തതുകൊണ്ടാണ്. പരമ്പരാഗത മുസ്ലിം സംസ്കാരത്തിന്റെ നിഷ്കളക്കയയും പരിശുഭിയും അകൂതിമതവും ഉറവയെടുത്തത് ഹദീസുകളിൽ നിന്നാണെന്ന് തിരിച്ചിറയാൻ പ്രയാസമില്ല. ഹദീസ് ശ്രമങ്ങളിലൂടെ അലസമായി കണ്ണാടിക്കുന്നവർക്കു പോലും ഇസ്ലാമിക സംസ്കാരത്തിന്റെ ആധാര സ്തുപങ്ങൾ അവ എങ്ങനെ രൂപപ്പെടുത്തി എന്നു കാണാൻ സാധിക്കും.

### » വ്യക്തി- അകവും പുറവും

മുസ്ലിം വ്യക്തിയുടെ സ്വഭാവ രൂപീകരണത്തിൽ വിശദമായ ഇടപെടലാണ് ഹദീസുകൾ നടത്തുന്നത്. പ്രവാചകത്രത്തിന്റെ തുടക്കം മുതൽ ഒടുക്കം വരെ അടുത്തവരും അകന്നവരുമായ ശിഷ്യസമൂഹത്തിൽ ഓരോരുത്തരെയും നേരിട്ട് അഭിസാംഖ്യാധന ചെയ്യുകയായിരുന്നു പ്രവാചകൾ. തന്നെ സമീപിച്ച് ഉപദേശമാരാത്ത ഒരു അനുചരനോട് നീ കോപിക്കരുത് എന്നായിരുന്നു നമ്മിയുടെ ഉപദേശം. ആ വ്യക്തിയുടെ പ്രകൃതമറിഞ്ഞു കൊള്ളള്ളായിരുന്നു പ്രസ്തുത ഉപദേശം. ഇങ്ങനെ പരശ്രതമാളുകൾക്ക് പല സന്ദർഭങ്ങളിലായി നടത്തിയ കൗൺസിലിംഗ് ആണ് ഹദീസുകളിൽ നിന്ന് നമുക്ക് ലഭിക്കുന്നത്. വ്യക്തിയെ സംസ്കരിച്ചു കൊണ്ടല്ലാതെ സമൂഹത്തെ സ്ഥായിയായി മാറ്റിപ്പണിയുക സുസാധ്യമല്ല എന്ന് തിരുന്നവി തിരിച്ചിരിഞ്ഞിരുന്നു. വ്യക്തിയുടെ ഉള്ളൂം പുറവും ഏപ്പോലെ സ്വപർശിക്കുന്നവയാണ് വ്യക്തി ജീവിതവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നമ്മി വചനങ്ങൾ.

മനുഷ്യ ശരീരത്തിൽ ഒരവയവമുണ്ട്. അതു നന്നായാൽ ശരീരം മുഴുവൻ നന്നായി. അതു ചീതയായാൽ ശരീരം മുഴുവൻ ചീതയായി. അറിയുക, അതാണ് ഹൃദയം എന്ന ആശയമടങ്ങുന്ന ഹദീസ് ആന്തരിക ശുശ്വരികരണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം പറിപ്പിക്കുന്നു. മനസ്സാക്ഷിയാണ് നമ തിരുകളുടെ വിഡി കർത്താവ് എന്നു പ്രവാചകൾ പറിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു. സൽസാലാവമാണ് നമ. ചെയ്യുന്നോൾ മനസ്സാക്ഷിക്കുന്ന് അനുഭവപ്പെടുത്തുന്നും ആളുകൾ അറിയുന്നത് നിങ്ങൾ ഇഷ്ടപ്പെടാത്തതുമായ പ്രവൃത്തിയാണ് തിരു. (തിർമുണി) മനസ്സാക്ഷിയുടെ വിഡി അംഗീകരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള ആഹാരമാണ് ആ പചനം ഉൾക്കൊള്ളുന്നത്. അല്ലാഹു നോക്കുന്നത് നിങ്ങളുടെ രൂപത്തിലേക്കോ സന്പത്തിലേക്കോ അല്ല, നിങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങളിലേക്കും കർമങ്ങളിലേക്കുമാണ് (മുസ്ലിം) എന്ന പചനവും ഇതോടു ചേർത്തു വായിക്കുക.

ആന്തരിക വിശുദ്ധികൾ അനിവാര്യമായ സർഗ്ഗണങ്ങൾ ഹദീസുകൾ കൂട്ടുമായി അടയാളപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. വിനയം, സത്യസന്ധത, സഹനം, വിശ്വസ്തത, സ്നേഹം, ദയാവായ്പ്, കാരുണ്യം, ലജ്ജ, സുക്ഷ്മത, വിട്ടുവീഴ്ച, സഹകരണ മനോഭാവം, വിജ്ഞാന തുഷ്ണി, കൃതജ്ഞത, സംതൃപ്തി, ആത്മാ സ്മർത്ത, ഉദ്ദേശ്യശുശ്വരി, നമയോട് ആഭിമുഖ്യം, ദൈവത്വം തുടങ്ങിയ സാത്തിക ഭാവങ്ങൾ വ്യക്തിമനസ്തിൽ വളർത്തിയെടുത്തു കൊണ്ടാണ് ഹദീസുകൾ ആന്തരിക വിശുദ്ധികൾ അടിത്തരി പാകുന്നത്. ഇപ്പറഞ്ഞ സാത്തിക ശുശ്വരികൾ ഹദീസുകളിൽ എങ്ങനെ പരാമർശിക്കപ്പെടുന്നു എന്ന് നോക്കാം.

1. ചിലയാളുകളെ കണ്ണാൽ അല്ലാഹുവിനെ ഓർമ്മ വരും. അവരാണ് നിങ്ങളിൽ നല്കുന്ന (ഇബ്രാഹിം)
2. സദിച്ചാരം നല്ല ആരാധനയാകുന്നു (അഹർമ്മ, അബുദാവുദ്)
3. ജനങ്ങളിൽ എന്നോട് ഏറ്റവും അടുത്തവർ സുക്ഷ്മതയുള്ളവരാണ്. അവർ ആരാധിയിരുന്നാലും എവിടെ ആയിരുന്നാലും. (അഹർമ്മ)
4. സത്യസന്ധത മനഃശാന്തിയും കളിഞ്ഞ സന്ദേഹവും ആണുണ്ടാക്കുക. (തിർമുണി) സത്യസന്ധത നമയിലേക്കും നമ സർഗ്ഗത്തിലേക്കും നയിക്കുന്നു (ബുവാർ, മുസ്ലിം).
5. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിൽ ഭരമേൽപ്പിക്കുക. എങ്കിൽ പക്ഷികൾക്ക് ആഹാരം നൽകുന്നത് പോലെ അവൻ നിങ്ങൾക്ക് ആഹാരം നൽകും. അവ രാവിലെ ഒഴിവു വയറുമായി പുറപ്പെടുകയും സന്ധ്യാനേരത്ത് നിരഞ്ഞ വയറുമായി തിരിച്ചുവരികയും ചെയ്യുന്നു. (തിർമുണി).
6. നിങ്ങളാരും അവനവന് ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതുവരെ

വിശാസികളാവുകയില്ല (ബുഖാർ, മുസ്ലിം).

7. കർമ്മങ്ങൾ ഉദ്ദേശ്യമനുസരിച്ചാണ്. ഓരോരുത്തനും അവൻ ഉദ്ദേശിച്ചത് നേടുന്നു.(ബുഖാർ, മുസ്ലിം)
  8. രണ്ടു മുസൽമാം വാളുത്ത് അക്കംവെച്ചിയാൽ കൊന്നവനും കൊല്ല ചെയ്യപ്പെട്ടവനും നരക തിലാണ്. കൊല്ലപ്പെട്ടവൻ മറിവനെ കൊല്ലാൻ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നല്ലോ. (ബുഖാർ, മുസ്ലിം)
  9. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിലേക്ക് വേദിച്ചു മടങ്ങുകയും പാപമോചനത്തിനായി പ്രാർധിക്കുകയും ചെയ്യുക. ഞാൻ ദിവസം നുറുത്വവെന്ന പദ്ധതപിക്കുന്നു്. (മുസ്ലിം)
  10. ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായ ആരാധന വിജ്ഞാനമാണ്. (തബ്സിനി)
  11. ഭാസം ധനത്തെ കുറിക്കുകയില്ല. വിട്ടുവീഴ്ച അന്തല്ലു് വർദ്ധിപ്പിക്കുകയല്ലാതെ ചെയ്തില്ല. അല്ലാഹു വിനു വേണ്ടി വിനയം കാണിക്കുന്നവനെ അല്ലാഹു ഉയർത്താതിരിക്കുകയില്ല.
  12. ലജ്ജ നന്ദയല്ലാതെ വരുത്തുകയില്ല. (ബുഖാർ, മുസ്ലിം)
  13. ജനങ്ങളോട് കരുണ കാണിക്കാത്തവനോട് അല്ലാഹുവും കരുണ കാണിക്കുകയില്ല. (ബുഖാർ, മുസ്ലിം)
  14. അല്ലാഹു സഹമൃഗാണ്. അവൻ സഹമൃത ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. സഹമൃത എല്ലാറിനെയും സുന്നതമാക്കും. സഹമൃതയുടെ അഭാവം വിരുപവുമാക്കും. (മുസ്ലിം)
- ഈഞ്ഞെന ശതകണ്ണകൾ വചനങ്ങൾ ഇള വിഷയത്തിൽ മാത്രം ഉല്ലതിക്കാൻ സാധിക്കും. വ്യക്തിയുടെ ആന്തരിക സത്തയെ അകമഷ്ടവും തെളിച്ചുമുള്ളതുമാക്കുന്നവയാണ് ഇള വചനങ്ങൾ.
- അകകം ശുശ്വരമായ വ്യക്തിയുടെ ബാഹ്യചേഷ്ടകളും അതിനുസരിച്ചാവണം. മനസിൽ സദികാരങ്ങളെ കരുപ്പിടപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗം തന്നെയാണ് ദുശ്ശിനകളെയും ദുർവികാരങ്ങളെയും ദുരീകരിക്കുക എന്നത്. അസുയ, കാപട്ടം, പിശുകൾ, പ്രകടനപരത, അഹാകാരം, പരുഷത, സ്ഥിരചിത്തതയില്ലായ്മ, കൃതാൾന്ത, കോപം തുടങ്ങിയ നിങ്ങൾ മനോവൃത്തികളെ ബോധപൂർവ്വം ഉപേക്ഷിക്കാൻ ഹദീസുകൾ പ്രേരണ നൽകുന്നു. മാതൃകകൾ ചില വചനങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുക.

(എ) അസുയയെ സൃഷ്ടിക്കുക. തീ വിറകിനെയെന്നപോലെ അസുയ നന്മയെ തിനുതീർക്കും (അബുദാവുദ്). (ബി) ഒരു ഭാസൻ കളവു പരയുന്നോൾ അതുണ്ടാക്കുന്ന ദുർഗ്ഗസ്ഥം കാരണം മാലാവമാർ ഒരു മെൽ മാറി നിൽക്കുന്നതാണ് (തിർമ്മിഡി). (സി) അസുയയും വിദേശവും മതത്തെ മുണ്ടാക്കുന്ന ചെയ്യും (അഹർമർ, തിർമ്മിഡി). (ഡി) പിശുകൾ ദുസ്സാഭാവവും സത്യവിശാസിയിൽ സമേളിക്കുകയില്ല (അഹർമർ). (ഇ) കോപം പെശാചികമാണ്. പിശാച് അശനിയിൽ നിന്നാണ് സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അതിനാൽ കോപം വന്നാൽ അംഗൾനാമം ചെയ്യുക (അബുദാവുദ്). (എഫ്) നിന്ന് സഹോദരൻ നിന്നെന്ന വിശ്വസിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ നീ അവനോട് കളവു പരയുന്നത് കട്ടത്ത വഞ്ചനയാകുന്നു. (അബുദാവുദ്). (ജി) മനസിൽ അഞ്ചുവോളം അഹകാരമുള്ളവൻ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുകയില്ല (മുസ്ലിം). (എച്ച്) നിങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ ഞാൻ ഏറ്റവും ഭയക്കുന്നത് ചെറിയ ശ്രീക്കിനെയാണ്. പ്രകടന പരതയാണ്. (ബൈഹാബി) പ്രകടന പരതയുടെ പക്ഷണങ്ങൾ മുന്നാണ്. ജനങ്ങളോടൊപ്പമാവുന്നോൾ ഉമേഷം കാണിക്കുക. തനിച്ചാവുന്നോൾ അലസനാവുക. സകല കാര്യങ്ങളിലും ജനങ്ങളുടെ പ്രശംസ ആഗ്രഹിക്കുക (ഇംഗ്ലീഷ് റാഹിബേഹി).

മുകളിലും രണ്ടു ഗണത്തിൽ വരുന്ന നബിവചനങ്ങളും വ്യക്തിയുടെ ആന്തരിക സ്വത്തതെ നിർമ്മലമാക്കുന്നതിനുള്ളവയാണ്. ഇങ്ങനെ സ്വയം സംസ്കൃതനായ വ്യക്തിയുടെ കർമ്മങ്ങളും പെരുമാറ്റവും സമുഹത്തിലെ ഇടപാടുകളും ഇങ്ങനെ ആവണമെന്നും ഹദീസുകളിൽ വിവരിക്കുന്നു. ജീവിതത്തിൽ പാലിക്കേണ്ട വൈയക്തിക നിഷ്ഠകൾ വിവരിക്കുന്ന എന്നാണും ഹദീസുകളുണ്ട്. പേരു മുതൽ വസ്ത്രധാരണം, ആഹാരശീലങ്ങൾ, നടത്തം, യാത്ര, സംഭാഷണ മര്യാദകൾ, പരസ്പരബന്ധങ്ങൾ, അവകാശങ്ങൾ, ആരോഗ്യ പരിപാലനം തുടങ്ങി വിസർജ്ജന മര്യാദകൾ വരെ

വൃഥാപിച്ചു കിടക്കുന്നതാണ് ഹദീസുകളിൽ പരാമർശിക്കപ്പെടുന്ന ജീവിത ചിട്ടകൾ. വ്യക്തിയുടെ ബാഹ്യസ്വത്തെത്തെ രൂപീകരിക്കുന്നതിൽ സുപ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുന്നവയാണ് ഈ ഹദീസുകൾ.

വസ്ത്രം നിലത്തിൽച്ചു നടക്കരുത്, ഒരു കാലിൽ മാത്രമായി ചെരുപ്പ് ധരിക്കരുത്, മിത്രമായ വേഗതയിലെ നടക്കാവു. വഴിയിൽ കാണുന്ന തടസ്സങ്ങൾ നീക്കുന്നത് പുണ്യകർമമാണ്. മര്യാദയോടെയേ സംസാരിക്കാവു, ചീതു വാക്കും അല്ലെല്ലാം പരയരുത്, സുസ്മേരവദനനായി വേണം മറുള്ളവരെ അഭിമുഖീകരിക്കാൻ, ഹസ്തദാനത്തോടെ അഭിവാദ്യം ചെയ്യണം, ശരീരം ശുചിയാക്കി നിലനിർത്തണം, ഭാഗിയായി വസ്ത്രം ധരിക്കുകയും മുടി ചീകരിയാതുക്കുകയും വേണം, പരിഹാസവും അരുത് തുടങ്ങി ജീവിതത്തിന്റെ ഓരോ ശ്രാസ്ത്രത്തിലും പ്രസക്തമായ മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളാണ് വിശദാംശങ്ങളോടെ പ്രവാചക വചനങ്ങൾ നൽകുന്നത്.

വീടിൽ തീ കത്തുനുണ്ടെങ്കിൽ അതണാക്കാതെ നിങ്ങളാരും ഉറങ്ങാൻ കിടക്കരുത് (ബുഖാർ, മുസ്ലിം). പാത്രങ്ങൾ മുടിവെക്കുക, വെള്ളത്തൊട്ടികൾ അടച്ചുവയ്ക്കുക, വാതിലുകൾ അടക്കുക, സന്ധ്യാ നേരത്ത് കുട്ടികളെ പുറത്ത് വിടരുത് (ബുഖാർ). ലജജയും മിത്രാഷണവും സത്യവിശ്വാസത്തിന്റെ രണ്ടു ശാഖകളാകുന്നു. ദുഷ്പിച്ചുപറയലും പെരുപ്പിച്ചു പറയലും കാപട്ടത്തിന്റെ ശാഖകളും (തിർമ്മിഡി). ഇങ്ങനെ നീണ്ടു പോകുന്ന ഹദീസുകൾ ദൈനന്ദിന ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ മേഖലകളെയും അതഭൂതകരമായ വൈവിധ്യത്തോടെ സ്വപർശിക്കുന്നു. വ്യക്തിയുടെ സഭാവത്തയും പെരുമാറ്റത്തയും ശ്രീലങ്കളെയും ചിട്ടപ്പെട്ടുത്തുന്നത് ഇവയും ഇവക്ക് സമാനമായ ഇതര ഹദീസുകളുമാണ്. ഇങ്ങനെ ജീവിത തതിന്റെ നിബില മേഖലയും വിശദമായി സ്വപർശിക്കുന്ന തിരുവചനങ്ങൾ ഹദീസ് ശന്മങ്ങളിലെവാടും കാണാം.

### ഹദീസിന്റെ സാഹിത്യമുല്യം



ഹദീസിന്റെ സാഹിത്യമുല്യത്തക്കുറിച്ച് വിലയിരുത്തലിന് എന്നാണ് സാഹിത്യം എന്ന ലാഘവപിചാരം ആവശ്യമാണ്. അബിബിയിൽ സാഹിത്യം എന്നതിനെ കുറിക്കുന്നത് ‘അദബ്’ എന്ന ശബ്ദമാണ്. മര്യാദ, മാനൃത, സംസ്കാരം എന്നീ അർമ്മങ്ങൾ കുടി ഇല്ലാം ശബ്ദം വഹിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷിലെ ‘എജ്യൂകേഷൻ’ സമാനമായിട്ടുപോലും ഇതുപയോഗിച്ചുകാണുന്നു. ‘നല്ല ശിക്ഷണത്തിലേരു മുതിയ യാത്രാനും ഒരു സന്തതിക്ക് പിതാവിൽ നിന്നു കിടാനില്ല’ എന്ന അർമ്മത്തിൽ ഒരു നബിവാക്യം ‘മിശ്രകാത്ത്’ എന്ന ഹദീസ് സമാഹാരത്തിലുണ്ട്. അതിൽ ‘നല്ല ശിക്ഷണം’ എന്നതിന് ‘അദബുൽ ഹസൻ’ എന്നാണ് പ്രയോഗം. ഒരു ജനപിഭാഗത്തിന്റെ സാംസ്കാരികവും വിദ്യാഭ്യാസപരവുമായ നിലയുടെയും നിലവാരത്തിന്റെയും പ്രതിഫലനം ആ ജനത്തിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയ സാഹിത്യ സൃഷ്ടികളിൽ കാണുമെന്ന് തീർച്ച. ‘സാഹിത്യം കലായന്തരത്തിനുകാൾ വിശ്വാസം’ എന്ന് മലയാളസാഹിത്യ നിരുപക്കനായിരുന്ന കുടികൂഷണമാരാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിവിടെ ശ്രദ്ധാർഹമാണ്.

മനുഷ്യനും ലോകത്തിനും ഗുണകരവും ഉപകാരപ്രദവുമായ ആശയങ്ങൾ, മാനൃതയും മര്യാദയും സംസ്കാരവും പാലിച്ചുകൊണ്ട് അവർക്ക് ഭോധ്യമാകും വിധം അനുഭവവേദ്യമാക്കി പകർന്നു കൊടുക്കുന്നതാക്കണം ഇന്നയടിസ്ഥാനത്തിൽ ചിന്തിക്കുപോശ് സാഹിത്യം. ഇന്നയർമ്മത്തിലുള്ള ഒട്ടേരു നിർവ്വചനങ്ങൾ കലായ്ക്കും സാഹിത്യത്തിനും നൽകപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വ്യക്തിപരവും സാമൂഹികവുമായ വികാസങ്ങൾക്കും നമകൾക്കും ഉതകുന്ന വിധത്തിലായിരിക്കണം സാഹിത്യ സൃഷ്ടിയെന്ന അഭിപ്രായക്കാർ പാശ്വാത്യരിലും പാരസ്ത്യരിലും പുർവ്വിക്കിലും ആധുനികരിലും എന്നവാടുമുണ്ട്.

സാഹിത്യത്തിൽ ഏറെ പ്രധാനമാണ് പ്രതിപാദനഗൈലി. ഇംഗ്ലീഷിൽ ‘ബൈസ്റ്റ്’ എന്നും അബിബിയിൽ ‘ഉസ്ലൂണ്’ എന്നുമാണിതിന് പരയുന്നത്. ഓരോ സാഹിത്യകാരന്റെയും സബിശേഷമായ ഭാഷാപ്രയോഗമാണ് ഇത് കൊണ്ടുദേശിക്കുന്നത്. എഴുത്തിലെന്നപോലെ സംസാരത്തിലും വിവിധ വ്യക്തികൾക്കിടയിൽ ശൈലീദേശം കാണാം. അതിൽ ഓരോരുത്തരുടെയും വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ

പ്രകാശനം കൂടി അടങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെന്നു വരെ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നവരുണ്ട്. എ ആർ റാജ രാജവർമ തന്റെ ‘സാഹിത്യസാഹ്യ’ത്തിൽ ശ്രദ്ധിയെ കർക്കശം, കോമളം, സരളം എന്നിങ്ങനെ മുന്നായി പിഞ്ചിച്ചിരിക്കുന്നു. ഏതായാലും പ്രതിപാദ്യത്തിനിണാങ്ങുന്നതായിരിക്കണം പ്രതിപാദന ശ്രദ്ധി എന്ന തത്വം പ്രധാനമാണ്. ഗുരുതരമായ വിഷയത്തിന് ഫലിതത്തിന്റെ ശ്രദ്ധിയും സകടത്തിന് സങ്കേതാശ്വരത്തിന്റെ ശ്രദ്ധിയും അനുഡോജ്യമല്ലോ. ദേഖ്യഭാവമോ? അതുശ്രക്കാളളുന്ന ശ്രദ്ധിയാനു വേരെ.

നമ്പി (സ്വ) യുടെ വാക്കുകളും നിലപാടുകളും പ്രവൃത്തികളുമെല്ലാമുൾക്കൊളളുന്നതാണ് ഹദീസ്. നമ്പിചരിത്രത്തിന് സീറി: എന്നും പറയും. ‘സുന്നത്’ മൊത്തത്തിൽ നമ്പിചരുയെയാണുശ്രക്കാളളുന്നത്. എന്നാൽ, സാഹിത്യമുല്യം വിലയിരുത്തുന്നിടത്ത് എറെ ശ്രദ്ധയുണ്ടാണെങ്കാൽ നമ്പി വചനങ്ങളും പ്രതിപാദന രീതി, ഭാഷാ ഭംഗി മുതലായവയിരിക്കണം. ഹദീസ് എന്ന അബ്ദി ശബ്ദത്തിന്റെ ഭാഷാർമ്മവും സംസാരം, സംഭാഷണം, വർത്തമാനം എന്നിങ്ങനെന്നതുനാണ്. നമ്പിപചനങ്ങൾ അവയുടെ തമയത്തെന്നതാട അവിടുത്തെ ശിഷ്യമാർ രേഖപ്പെടുത്തി വച്ചിട്ടുണ്ട്. പിൽക്കാലക്കാർക്ക് പാഠങ്ങളും പ്രചോദനങ്ങളുമാകാൻ അതിനാൽ അവ സഹായകമായി. നമ്പി (സ്വ) എപ്പോഴൊക്കെ, എന്നൊക്കെ, എന്നിനൊക്കുറിച്ചൊക്കെ, എങ്ങനെന്നെയൊക്കെ പറയേണ്ടോ അതൊക്കെ ഹൃദിന്മാക്കിയോ രേഖപ്പെടുത്തിയോ സുക്ഷിക്കുന്നതിലും പിൽക്കാലക്കാർക്ക് ഭദ്രായി എത്തിച്ചുകൊടുക്കുന്നതിലും തിക്കണ്ട ശുശ്കകാന്തിയും അർപ്പണ ബുദ്ധിയുമാണ് അവിടുത്തെ ശിഷ്യമാരും അനുയായികളുമായവർ പ്രകടിപ്പിച്ചത്. ഹദീസുകളുടെ ശ്രവണംവും മുല്യനിർണ്ണയവും ഒരു വലിയ ശാസ്ത്രം തന്നെയായി മാറിയെന്ന് പറയാം. അതയ്ക്കു വിശാലമാണൊമ്പേല. ഹദീസ് സാഹിത്യം എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധമായ സമാഹാരങ്ങൾ എറെ സന്പന്നമാണ്.

നമ്പി വചനങ്ങളുടെ അടിവാ ഹദീസിന്റെ സാഹിത്യമുല്യം വിലയിരുത്തുന്നോൾ നമ്പി (സ്വ) എ ഒരു സർഗ സാഹിത്യകാരനോ കവിയോ മറ്റൊ ആയി ഒരിക്കലും ഗണിച്ചുകൂടാ. കവിതാം നമ്പി (സ്വ) യിൽ ആരോഹിക്കുന്നതിനെ ‘അവിടത്തിനു നാം കാവ്യം അഭ്യസിപ്പിച്ചിട്ടില്ല, അവിടുന്നത് വേണ്ടതാനും’ എന്ന യാസീൻ സുംഖം 8-10 സുക്കതം വഴി വിശുദ്ധ വുർആൻ എതിർത്തിട്ടുണ്ട്. അക്ഷര ജണാനം പോലും സിദ്ധിക്കാതെയാണ് നമ്പി (സ്വ) വളർന്നതെന്നാണവിടുത്തെ ചതിരം മനസ്സിലാക്കിത്തരുന്നത്. പുർവ്വ പ്രവാചകരാരും വേദങ്ങളൊന്നും അവിടുന്നതുകൂടായിരുന്നു. അരോദ്ദൈശ്യത്തിൽ ആഞ്ചുട്ടികളും പെൺചുട്ടികളും പറിക്കുന്ന സ്കൂളുകൾ അക്കാദമാലതുണ്ടായിരുന്നു. മകൾ, തായിപ്പ്, അൺബാർ, ഹീറ, ദാമതതുൽ ജിസ്തൽ, മദീന എന്നിവിടങ്ങളിലും ഹൃജൈൽ ഗോത്രക്കാരും ഇടയിലും സ്കൂളുകളുണ്ടായിരുന്നു. ഇങ്ങനെന്നെയല്ലാമായിരുന്നിട്ടും മുഹമ്മദ് നമ്പി (സ്വ) അക്ഷര ജണാനം പോലും നേടിയില്ല എങ്കിൽ അതിനു കാരണമുണ്ടായിരിക്കണം. തികച്ചും ശുശ്വരവും സഹജവുമായ അവിടുന്നതെ അസ്തിത്വത്തിലേക്കും ഹൃദയത്തിലേക്കുമാണ് ദൈവികമായ വൈദിപാട് വചനങ്ങളുടെത്തോടിയിരുന്നത്. വിശുദ്ധ വുർആൻ ‘അൽ അൻകബുതൻ’ 48 ഇതിലേക്ക് സുചന നൽകിയിരിക്കുന്നു: “താകൾ ഇതിനു മുമ്പ് ഒരു വേദഗ്രന്ഥവും വായിച്ചിരുന്നില്ല. സന്താം വലതു കൈ കൊണ്ട് എഴുതിയിരുന്നുമില്ല. അങ്ങനെയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ അസ്ത്രവാദികൾക്ക് ഒരു സംശയത്തിനുവസ്ഥാക്കുമായിരുന്നേനെ”.

വിശുദ്ധ വുർആനിന്റെത്തിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായ ഒരു ശ്രദ്ധിയാണ് ഹദീസിന്റെതെക്കിലും അർപ്പപൂർണ്ണിയുടെയും പദങ്ങളുടെ സുക്ഷ്മമവും സുലഭത്വവുമായ പ്രയോഗത്തിന്റെയും കാര്യത്തിൽ അതിന്റെ സാഹിത്യത വേറിട്ടുതന്നെ നിൽക്കുന്നു. ഒറ്റവായനയിൽ തന്നെ അത് പ്രകടമാകും. വശ്വരവും മധുരവും ലളിതവുമായ പദങ്ങളുടെ സുവസനമേളുന്നു അതിലുടനീളം ദർശിക്കാം. ഒരു പാഴപാദം പോലും എവിടെയും കാണില്ല. ഒരിക്കൽ നമ്പി (സ്വ) യുടെ സന്നിധിയിൽ സബർവാൻ ഇബ്നു ബദർ, അകും ഇബ്നുതുൽ അഹ്ലതു എന്നീ രണ്ടുപേര് വന്ന് പരസ്പരം പരിചയപ്പെടുത്തി, മധുരമനോഹരമായ വർണ്ണനകൾ നിരത്തി വാചാലമായി സംസാരിച്ചു. നമ്പി (സ്വ) അവരുടെ സംസാരത്തിന്റെ സരസതയിൽ നന്നായി ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുകയുണ്ടായി. എന്നിട്ട് പറഞ്ഞു: “തീർച്ചയായും ചില വിവരങ്ങളും ഇന്ത്യാലമുണ്ട്.” (വളന മിനൽ ബാധാനി ലസിഹർിൻ). ഒരേസമയം, പ്രശ്നസംയും നൃശംസംയും ഉർക്കുന്നു ഇതു ചെറു പ്രസ്താവം. ഇന്ത്യാലം, ചെപ്പടിവിദ്യ, മായാജാലം എന്നെല്ലാം പരയുന്ന സംഗതി മനസിനെ, ഭാവനയെ ബോധിപ്പിക്കുന്നതു കൊണ്ടുപോകുന്നത് തികച്ചും മായികമായ ഒരു ലോകത്തിലേക്കായിരിക്കും. അവിടെ കാണുന്നതു

കേൾക്കുന്നതും യമാർമ്മമായിരിക്കില്ല. വിധേയൻ എന്ത് കാണണമെന്നാണോ, അതെല്ലക്കിൽ എന്ത് കേൾക്കണമെന്നാണോ കർത്താവ് അഭിലഷിക്കുന്നത് അതായിരിക്കും കാണുന്നതും കേൾക്കുന്നതുമല്ലാം. മുസാ നബി (അ) യെ എതിർക്കാൻ മത്സര മെതാനിയിലിരിഞ്ഞിയ ജാപാദിപ്പുക്കാർ തങ്ങളുടെ കൈയിലെ വടിയും കയറും നിലത്തറിഞ്ഞപ്പോൾ അവ ഇഴങ്ങുന്ന നീങ്ങുന്നതായി ജാല വിദ്യ കാരണം കാണിക്കർക്ക് തോന്തി, എന്ന് വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. യമാർമ്മത്തിൽ അവ ഇഴയുകയോ ഇളകുകയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല. അങ്ങനെന്നൊരു തോന്തി കാണിക്കർക്കുണ്ടായതാണെന്നു സാരം.

ഇങ്ങനെ വീക്ഷിക്കുവോൾ സാഹിത്യത്തിന്റെ വശ്യതയെ അംഗീകരിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം അതിലെങ്ങിയിട്ടുള്ള മാസ്മര വിദ്യാപരമായ വർണ്ണനകളുടെയും പൊലിപ്പിച്ചു കാട്ടലുകളുടെയും നേരെ താൻ പുലർത്തുന്ന മനോഭാവത്തെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു കൂടിയണ്ണ് നബി (സ്വ) യുദ്ധ പ്രതികരണത്തിൽ എന്നു മനസ്സിലാക്കാം. ഇപ്പിയം അർമ്മ പുർണ്ണവും ഭാഷാ ഭംഗിയോടുകൂടിയതുമായ വാക്കുകളും വാക്യങ്ങളുമാണ് നബി മൊഴിക്കൾ. അവിടുത്തെ വാഗിലാസത്തിന്റെ വശ്യതയെ എതിരാളിക്കർക്കു ദയമായിരുന്നുവെന്നതിന് ചരിത്രത്തിൽ തെളിവുകളുണ്ട്. കവി ശ്രേഷ്ഠന്മായിരുന്ന തുച്ഛഫെൽ മകയിൽ ചെന്നപ്പോൾ ഖുരൈശിക്കൾ നബി (സ്വ) യോദ്ദുക്കരുതെന്നും അവിടുത്തെ സംസാരം ശ്രവിക്കരുതെന്നും പറഞ്ഞു അദ്ദേഹത്തെ ഭീഷണിപ്പെട്ടുതുകയുണ്ടായി. ഒടുവിൽ പള്ളിയിൽ പെച്ച് അദ്ദേഹം നബി (സ്വ) യെ കാണുകയും സംസാരം കേൾക്കുകയും മുസ്ലിമായി സാഗ്രഹത്തിൽ തിരിച്ചെത്തി ശോത്രാംശങ്ങളെല്ലാം ഇസ്ലാമിലേക്ക് നയിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണുണ്ടായത്. ഇത് വിശുദ്ധ ഖുർആന്റെ വശ്യതയാലായിരുന്നുവെക്കില്ലോ നബി (സ്വ) യുദ്ധ സാധാരണ സംസാരത്തിനുപോലും അതുല്യമായ വശ്യഗ്രാഹകത്തിന്റെ അവിടുവും അരിപ്പ് എന്ന് നബി (സ്വ) തന്നെ ഇതുസംബന്ധിച്ച് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

നബി (സ്വ) കവിയായിരുന്നില്ല എന്ന് സുചിപ്പിച്ചല്ലോ. ലോകത്ത് ജീവിക്കുന്ന എല്ലാതരം മനുഷ്യർക്കുമായുള്ള ഒരു ജീവിതക്രമം അവതരിപ്പിക്കാനും സജീവിതം അതിനു മാതൃകയായിരിക്കാനും നിയുക്തനായ നബി (സ്വ) കവിതയിലുടെയും ഭാവനയിലുടെയുമല്ല ജനങ്ങളെ സമീപിക്കേണ്ടിരുന്നത്. എല്ലാതരം ജനങ്ങൾക്കും ഒന്നുപോലെ ശഹിക്കാവുന്നതും എല്ലാവരുടെ മനസ്സില്ലോ ആഞ്ഞപതിക്കുന്നതുമായ സാംഘജന ചാതുരിയും ആജഞ്ഞ ശക്തിയുമാണ് അവിടുത്തേക്ക് ആവശ്യമായിരുന്നത്. ആശയങ്ങളെ കാവ്യഭാവനയിൽ പൊതിയാതെ അപയുടെ നശ രൂപത്തിൽ തന്നെ ജനത്ത്യക്ക് നൽകണമെന്നായിരുന്നു. അതിനും പുറമെ ലക്ഷ്യവോധമില്ലാതെ സുവലോല്പുതയിൽ മദ്ദമുത്തരായി ആരാടിക്കൊണ്ടിരുന്ന കവികളുടെ ഒരു യുഗമായിരുന്നു നബി (സ്വ) യുദ്ധ ആഗമന കാലം. അവിടുന്ന് അവരിൽ ഒരാളായി ഒരുനിലയ്ക്കും ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടുന്നതിന് ഹേതു ഉണ്ടാകരുത്. അക്കാദാലത്തെ കവിക്കുട്ടത്തെ ഖുർആൻ ചിത്രീകരിക്കുന്നത് കാണുക: “വഴിപിച്ചുവരാണ് കവികളുടെ പിന്നാലെ പോകുന്നത്. സകല താഴ്വരകളിലുടെയും അവർ അലയുന്നത് കണ്ണിലോ; ചെയ്യാത്തത് പറയുന്നതും? എന്നാൽ, വിശ്വസിക്കുകയും സൽപ്പവൃത്തികൾ അനുഷ്ഠിക്കുകയും അല്ലാഹുവിനെ എന്നാടും ഓർത്തിരിക്കുകയും മർദ്ദിക്കപ്പെട്ടതിനെന്നതുടർന്ന് സയം പ്രതിരോധിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളവർ ഉത്തിനപവാദമത്ര” (അല്ലൂഅരാ: 124–127).

ഇതെല്ലാമാണൊക്കില്ലോ കവിത ആസ്വദിക്കുന്നതിനുള്ള സഹ്യദയത്വവും നിയന്ത്രിതമായ ഒരു കാവ്യമനസ്സിന്റെ ഗുണവും നബി (സ്വ) യിൽ കൂടിയിരുന്നിരുന്നുവെന്നുതന്നെ പറയണം. ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ ചില കാവ്യശബ്ദങ്ങൾ അവിടുത്തെ നാക്കിലുടെ ഒഴുകിവന്നിട്ടുമുണ്ട്. വന്നവ യുദ്ധവേളയിൽ തന്റെ അനുയായികൾ പട്ടിനിയും കൊടും തന്നുപും സഹിച്ച് കിടങ്ങ് തളരുന്നത് കണ്ണ നബി (സ്വ) പാടി:

“അല്ലാഹുമി ഇന്നത് ഏഴു ഏഴുൽ ആവീരി: പദ്ധപിരിൽ അൻസാര വൽ മുഹാജിരി”

ഇതിനോട് പ്രതികരിച്ചുകൊണ്ട് അനുയായികൾ പാടി:

“പദ്ധനുല്ലദ്ദുന ബാധാലു മുഹമ്മദാ : അലത്തിജിഹാദി മാ ബവീനാ അബദാ”.

നുറിലേരു തവണ നബി (സ്വ) യുദ്ധ കുടു ഇരുന്ന കവിത ചൊല്ലിയിരുന്നതായി ജാബിറുഖ്യനു സമും (ഒ) ഓർത്തെ അനുസ്മർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഉമയ്യതുഖ്യനു അബിസ്സൽത്ത് എന്ന ജാഹിലിയും കാലത്തെ സന്ധാസിക്കവിയുടെ കവിതകൾ ചൊല്ലിക്കേശപ്പീക്കാൻ നബി (സ്വ) ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നതായി

ബുഖാരിയുടെ ‘അൽ അദബുൽ മുഹ്രിൻ’-ൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ചുരുക്കം വാക്കുകളിൽ എന്നാട്ടും ആശയങ്ങളുശ്രക്കാളളാനുള്ള കഴിവ് അബി ഭാഷയ്ക്കു പൊതുവിൽ തന്നെയുണ്ട്. നബി (സ) യുടെ ഹദ്ദീസുകൾ ഇക്കാര്യത്തിൽ മറ്റൊരാരു സാഹിത്യ കൂതിയെയും കവച്ചുനിൽക്കുന്നു. അബുഹുരോഹ (റ) വിൽ നിന്ന് മുസ്ലിം ഉല്ലിച്ച ഒരു ഹദ്ദീസിൽ നബി (സ) ഇപ്പോൾ പ്രസ്താവിച്ചതായുണ്ട്; “ഇതര പ്രവാകമാരെ അപേക്ഷിച്ച് എനിക്ക് ആർ മഹത്യം അല്ലാഹു എറെ തന്നിട്ടുണ്ട്. സമഗ്രവും സംക്ഷിപ്തവുമായി സംസാരിക്കാനുള്ള വാക്കുകളാണ് അവയിലെം്പന്. ഏതിരാളികൾ എന്ന ഭയപ്പെടുന്നത്, യുദ്ധാർജ്ജിത മുതലുകൾ അനുഭവിച്ചത്, ഭൂമി മുഴുവൻ പ്രാർമ്മനാ സ്ഥലവും ശുഭവികരണ വന്നതുവും ആക്കിയത്, മുഴുവൻ ലോകർക്കും എന്ന നബിയാക്കിയത്, ഞാൻ മുഖേന പ്രവാചകത്തിന് സമാപനം കുറിച്ചത് ഇവയാണ് മറിഞ്ഞപ്”. ഹദ്ദീസ് ശമ്പാദിത്തം പാരായണം ചെയ്യുന്ന ഏതൊരാൾക്കും അനുഭവപ്പെടുന്ന ഒരു സത്യമാണിൽ. ഓരോ സന്ദർഭത്തിനും ഇണങ്ങും വിധമുള്ള വാക്കുകളെ സമഗ്രമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിലാണ് ഗൃഹപദ്മാദികളുടെയെല്ലാം രസം കൂടികൊള്ളുന്നത്. അനുഭവാചകർക്കും ദ്രോതാക്കൾക്കുമെല്ലാം രസക്കേടുണ്ടാക്കുന്നതാണ് ഒരച്ചിത്യദീക്ഷയില്ലായ്മ. ‘അനുച്ഛിത്യം പോലെ രസഭംഗത്തിനു ഫേതുവായ മറിഡാനുമില്ല’ എന്നാണ് പ്രമാണം.

എതൊരു വാക്കും ഫലപ്രദമാവുക ഒരച്ചിത്യ ദീക്ഷയോടെ ഉപയോഗിച്ചാലാണ്. മനസ്സിന്റെ ആഴത്തിൽ നിന്ന് നിർഗളിക്കുന്നതായിരിക്കണം അത്. വിശുദ്ധ വുർആനിൽ നല്ല വാക്കിനെ ഉപമിച്ചിരിക്കുന്നത് മണ്ണിൽ വേരുറച്ചതും വാനിലേക്ക് പടർന്ന് പതലിച്ചതുമായ ഒരു നല്ല വുക്കഷത്തോടാണ്. അത് എന്നും ഫലപ്രദമായിരിക്കുമ്പതെ. ദൈവാനുമതിയോടെ, ഒരിക്കൽ നബി (സ) യുടെ സന്നിധിയിൽ ഒരു ധനികൻ വന്നിരുന്നു. അധാർ നല്ല വുത്തിയിൽ മുന്തിയ വസ്ത്രമാണുടുത്തിരിക്കുന്നത്. അൽപം കഴിഞ്ഞ് ഒരു പാവപ്പെട്ടയാർ പഴകിയ വസ്ത്രമുടുത്ത് അധാരജുടെ അരികിൽ വന്നിരുന്നു. ധനികൻ തന്റെ വസ്ത്രം വലിച്ചു ചേര്ത്ത് വയ്ക്കുന്നത് നബി (സ) ശ്രദ്ധിച്ചു. അവിടുന്ന ധനികനോട് ചോദിച്ചു: ‘ബാരിദ്യം പകരുമെന്ന് കരുതിയോ?’. ധനികൻ: ‘ഇല്ല’. ‘എന്നാൽ പിന്നെ സവർശസ്ഥാദി അങ്ങങ്ങളുപകരുമെന്ന് കരുതിക്കാണും’. ‘ഇല്ല’. ‘പിന്നെനേ, ഉടപ്പുകളിൽ അഴുക്കാക്കുമെന്ന വിചാരിച്ചോ?’ ‘ഇല്ല’. ‘പിന്നെ എന്തിനാണ് നിങ്ങളീ ചെയ്തത്?!’. ‘നല്ലത് ചീതയും ചീതയായത് നല്ലതുമായി തോന്തിപ്പിക്കുന്ന ഒരുത്തനുണ്ടല്ലോ കൂടെ...എന്റെ പകുതി സവത്ത് ഞാനിയാർക്ക് കൊടുത്തു കൊള്ളാം’

നബി (സ) പാവപ്പെട്ടയാളോട്: ‘എന്താ വാങ്ങുന്നോ?’. അധാർ : ‘വേണ്ട’. ധനികൻ അധാരജോട്: ‘എന്തോ?’. പാവപ്പെട്ടയാർ : ‘നിങ്ങളുടെ സ്വഭാവം എന്നെന്നും പിടികുടുമ്പനാണ് പേടി’. ഇങ്ങനെയാണ് ഉചിതമായ വാക്ക് ഉചിതമായ നാക്കിൽ നിന്ന് പുറപ്പെട്ടാൽ ഫലപ്രദമാകുന്നത്. എത്ര പെടുന്നാണ് രംഗമാകുക മാറിയത്!. വിശുദ്ധിയും ആത്മാർമ്മതയുമുള്ള മനസ്സിൽ നിന്നുയരുന്ന വാക്ക് ദൈവികമായ ശക്തിവിശേഷമുള്ളതാണ്. അത് സഹ്യദയരിൽ അനുസരണത്തിനു പ്രചോദനമാകും. തന്റെ ഇളശരീരയമായ അനുഭവത്തിലേക്ക് സഹ്യദയരെ എത്തിക്കാനുള്ള കഴിവ് ഇത്തരത്തിലുള്ള മനസ്സിന്റെ ഉടമയായ സാഹിത്യകാരനും സിഡിക്കും. നബി (സ) യുടെ ഹദ്ദീസുകളുടെ സാഹിത്യമുല്പന്നതോടാണും അവയെ വരുത്താക്കുന്നതിൽ ഇതിനുമുണ്ട് വലുതായ പക്ക. ആകയാൽ ഹദ്ദീസിനെ ഉദാത്തമായ ശ്രദ്ധപ ഭംഗിയോടുകൂടിയ ഒരു സ്വഷ്ടിക്കേണ നബി (സ) യെ ഒരൊന്നാകിട സാഹിത്യകാരനോ ആയി കാണാതെ നബി (സ) യെ നബിയായും ഹദ്ദീസിനെ നബിവചനമായും കാണുന്നതാണ് ഉത്തമം. അതായിരിക്കും നബി (സ) യുദ്ധയും ഹദ്ദീസിന്റെയും മഹത്യത്തിന് ചേരുക.

### നാസിറുദ്ദീൻ അൽബാനി നിരുപിക്കപ്പെടുന്നു

ആധുനിക സലഹി വുത്തങ്ങളിൽ ബഹുമാന സുചകങ്ങളായ നിരവധി പ്രശംസകളാൽ പാഴ്ത്തപ്പെടുന്ന നാമമാണു നാസിറുദ്ദീൻ അൽബാനിയുടുക്കേത്. 1999 കെക്ടേബർ 2 നു എൻഡേപ്പത്തണ്ണാം വയസ്സിൽ സൗഖ്യി അരാബ്യയിൽ വെച്ച് അതാരിച്ച അൽബാനി ഹദ്ദീസു വിജ്ഞാന ശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിരവധി ശമ്പാദിത്തം കർത്താവാണ്. കട്ടുത്ത നജ്ദിയൻ ആദർശവാദിയായ ഇദ്ദേഹത്തിന് നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മുഹർഭിസ്, ഇബ്നു ഹജർ (റ) നു ശേഷം ലോകം കണ്ണ ഹദ്ദീസ് പണ്ഡിതന്റെ തുടങ്ങി സലഹികൾ ചാർത്തുന്ന വിശേഷണങ്ങൾ നിരവധിയാണ്. സിൽസിലതുമ്പ് അഹാദീസിസ്റ്റമീറി, സിൽസിലതുമ്പ് അഹാദീസിലളളഹഫ:(സഹിഹായ ഹദ്ദീസുകളുടെ പരമ്പര, ദുർബലമായ ഹദ്ദീസുകളുടെ പരമ്പര) എന്നീ പേരുകളിൽ ആറുവാല്യങ്ങൾ

വീതം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച രണ്ടു ശ്രമങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ‘മാസ്റ്റർ പീസാ’യി ഗണികപ്പെടുന്നു. ഈമാം സൃഷ്ടി (o) എൻ ജാമിളസബൈർ എന്ന ശ്രമത്തിലെ സഹിപ്പും ഇഹീഫുകളുമായി താൻ കണ്ണ ഹദീസുകൾ വേർത്തിരിച്ച് രണ്ടു വാല്ലാങ്ങളും പ്രധാന കൃതിയാണ്. ഇവക്കു പുറമേ തുർമ്മാൻ, അബുദാവും തുടങ്ങിയ ഹദീസ് ശ്രമങ്ങളെ തന്റെ വീക്ഷണത്തിലുള്ള സഹിപ്പും ഇഹീഫുമായി വേർത്തിരിച്ച് കൃതികൾ നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായി. പിതാവിനൊപ്പം അൽബാനിയയിൽ നിന്നു സിറിയയിലേക്കു കുടിയേറിയ ഇദ്ദേഹം ‘മകതബത്തുള്ളാഹിരിയു്’ എന്ന വിശുദ്ധ ശ്രമാലയമാണ് പ്രധാനമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയത്.

ഒരു ഹദീസു അൽബാനി സഹിപ്പാക്കിയെന്നു പറഞ്ഞാൽ സംത്യപ്തമാകുന്ന നിരവധി മനസ്സുകൾ അഭിനവ മുസ്ലിം ലോകത്ത് കാണുന്നു എന്നാണു മുജാഹിദ് പത്രമായ അൽ മനർ എഴുതിയത്. ചെഹസൽ അവാർധ്യ ജേതാവായി അദ്ദേഹത്തെ തെരഞ്ഞെടുത്തപ്പോൾ ഇബ്നു ഉസൈമീൻ എന്ന അറബി പണ്ണശിൽ നുറിൽ പരം ശ്രമങ്ങളുടെ കർത്താവ് എന്നു അദ്ദേഹത്തെ വാഴ്ത്തി. ഇബ്നുബാസും അൽബാനിയെ പുകഴ്ത്തിയിട്ടുണ്ട്.

### » വിമർശനങ്ങളുടെ പശ്വാത്തലം

ഹദീസുകൾ പ്രഖ്യാപനമോ ദുർബലമോ ആകുന്നതിന്റെ പ്രധാന മാനദണ്ഡം അവ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്ത വ്യക്തികളുടെ യോഗ്യതകൾ വിലയിരുത്തപ്പെടുവോഴുള്ള ഏറ്റക്കുറിച്ചിലാണ്. ഒരേ ആശയമുള്ള ഹദീസ് നിരവധി പരമ്പരകളിലും വന്നിരിക്കുന്നതു കെട്ടണ്ട് ആരെല്ലോ ഏതൊക്കെ ശ്രമങ്ങളിൽ ഇതു ഹദീസു കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട് എന്ന് അറിയേണ്ടത് ഇതു വിഷയത്തിൽ ശ്രമകരമായ ദാത്രമാണ്. ഹദീസ് നിവേദകമാരുടെ യോഗ്യതകൾ മനസ്സിലാക്കിയും വിവിധ റിപ്പോർട്ടുകൾ പരിശോധിച്ചും ഒരു ഹദീസ് സഹിപ്പാണോ ഇഹീഫാണോ എന്ന വിശകലനത്തിനു ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയതു ഒരു ലക്ഷം ഹദീസക്കിലും മനഃപ്പാറമുള്ളയാളായിരിക്കുണ്ട്. അമവാ ‘ഹാഫിളു്’ പദവി എത്തിയ ആളായിരിക്കുണ്ടോ എന്നാണ് പ്രാമാണിക വീക്ഷണം. ഹാഫിളു് ഇരാവി (o) തന്റെ അൽഹിയുയിലും മറ്റും ഇതു രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇല്ലെങ്കിൽ പുർവ്വികരായ ഹാഫിളുകളോ മുഹാസുകളോ ഇതു ഹദീസിനെ സംബന്ധിച്ച് രേഖപ്പെടുത്തിയതു സീക്രിക്കറുകയാണു കരണ്ടിയമാർഗം. പുർവ്വിക സൃതികളിൽ അവസാനതെ ഹാഫിളായി അറിയപ്പെടുന്ന ഇമാം സൃഷ്ടി (o) അടക്കമുള്ള പണ്ണശിതമാർ സയം സഹിപ്പും ഇഹീഫും വേർത്തിരിക്കുകയോ മറ്റു ചിലപ്പോൾ പുർവ്വീകർ വ്യക്തമാക്കിയതു ഉദ്ധരിക്കുകയോ ചെയ്തവരാണ്. എന്നാൽ ഇതു നിബന്ധന പാലിക്കേണ്ടതില്ലെന്നും സയം പറമ്പം നടത്തി ഇക്കാലത്തും ഹദീസു നിരുപണം ചെയ്യാമെന്നും വഹാബി വീക്ഷണമുള്ള ആധുനിക പണ്ണശിതമാർ വാദിച്ചു്. ഇവരിൽ മുൻനിരയിലാണു ഇംജിപ്പിത്തിലെ റശീദുരിളു്. ഇയാളുടെ ഇതു വീക്ഷണ ഗതിയാണു അൽബാനിയെ ആകർഷിച്ചത്.

ഈമാം ഗസ്സാലീ (o) യുടെ ഇഹ്യാഉലുമുള്ളീൻ എന്ന വിശുദ്ധ ആത്മയെ വൈജ്ഞാനിക ശ്രമം മുസ്ലിം ലോകത്തു പരിചയപ്പെടുത്തൽ ആവശ്യമില്ലാത്തവിധിയം ചിരപ്രതിഷ്ഠം നേടിയതാണ്. ഈന്നും ലോക ചിന്തകരെ ഇസ്ലാമിക പഠനങ്ങളിലേക്കു ശ്രദ്ധ തിരിക്കാൻ ‘ഇഹ്യാ’ മുവ്യ പ്രചോദനമായി തുടരുന്നു. ഇഹ്യായിൽ ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസുകളിൽ ചിലത് ദുർബലങ്ങളാണ്. റിപ്പോർട്ടുർമാരുടെ വിശദാംശങ്ങൾ കുടെ ചേർക്കുന്ന പതിവില്ലാത്ത, ഫുവഹാകളുടെ ശൈലിയിലാണു ഇഹ്യാ ഇമാം ഗസ്സാലി രചിച്ചത്. ഇതു പഴയും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഇഹ്യായിലെ മിക്ക ഹദീസുകളും അടിസ്ഥാന രഹിതമാണെന്നും ആരോപണം ഇമാം ഗസ്സാലിയുടെ ഉന്നത സ്ഥാനത്തിൽ അസുയ പുണം ഒരു വിഭാഗം മുഴക്കാൻ തുടങ്ങി. ഇതു ഘട്ടത്തിലാണ് ഹദീസു വിജ്ഞാനത്തിൽ സുസമ്മതനും ഇമാം ഇബ്നു ഹജറിൽ അസ്വലാണി (o) എൻ ശുരൂവരുന്നുമായ ഹാഫിളു് ഇരാവി (o) ഇഹ്യയയിലെ ഹദീസുകളെ നിരുപണം ചെയ്ത് ബലാബലം വ്യക്തമാക്കുന്ന ‘തവർജിജുൽ ഇഹ്യ’ രചിച്ചത്. ഇന്ന് ലഭ്യമാകുന്ന ഇഹ്യായുടെ മാർജിനിൽ ഇതു തവർജിജും കാണാം. ആരോപകൾ പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്നതിന്റെ വളരെ ചെറിയ ഭാഗം ഹദീസുകൾ മാത്രമേ ദുർബലമായതു ഇഹ്യയയിലുള്ള എന്ന് ഇതു വഴി വ്യക്തമായി. ഹാഫിളുൽ ഇരാവി (o) എൻ ഇതു തവർജിജെന പ്രശംസിച്ചു റശീദരിളാ അൽമനാറിൽ എഴുതിയതാണു അൽബാനിയെ ആകർഷിച്ചത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധ ഇതു വിജ്ഞാന ശാഖയിലേക്ക് തിരികുകയും തുടർന്ന് ജീവിത കാലം മുഴുവൻ ഹദീസു സംബന്ധമായ ശ്രമ നിർമ്മിതിയിലേക്ക് തിരികുകയും ചെയ്തു.

## സ്വഹാഖികളും ഹദീസും



സത്യവിശ്വാസത്തോടുകൂടി നമ്പി (സ്വ) യെ കാണുകയോ നമ്പിയോടൊരുമിച്ചു  
കൂടുകയോ ചെയ്തവരാണ് സാങ്കേതികാർമ്മത്തിൽ സ്വഹാബിമാർ. സത്യവിശ്വാസം  
ഉൾക്കൊള്ളാതെ നമ്പി (സ്വ) യെ കണ്ടവരും കൂടെ കൂടിയവരും സ്വഹാബികളല്ല.  
അപ്രകാരം നമ്പി (സ്വ) യുടെ വഹാത്തിനു ശേഷം ജനാസ കണ്ടവരോ  
സവപ്പന്തർഗ്ഗതമുണ്ടായവരോ സ്വഹാബികളല്ല. നമ്പി (സ്വ) യുടെ കാലക്കാരും  
അനുചരമാരുമായ ഇവരാണ് നമ്പിമാരെ കഴിച്ചാൽ എററിറ്റ ദ്രോഷംറ.  
ബ്യുബാതിയുടെ 3651-ാം നമ്പർ ഹദീസിൽ ത്രിപ്പകാരം വന്നിട്ടുണ്ട്. “നമ്പി (സ്വ)  
പിതാന്തു: ജനങ്ങളിൽ ഏറ്റും ഉത്തമർ എൻ്റെ നൃംഭാണ്ഡിൽ ജീവിക്കുന്നവരാണ്, പിന്നെ  
അവരോടുത്ത് വരുന്നവർ, പിന്നെ അതിനോടുത്തവർ.”

ஸತ്യவிஶாஸம் லோகத்து பிப்ரவரிப்பிக்கான் நியோகரிக்கப்பெற்ற பிப்ரவராசக்ரதி அவசரானதை பிப்ரவராசக்காய மூலமாக நல்லி (ஸ) யூட் அநூசுரமால்கான் பொதுவை ஸபாஷி என்று பியப்பெட்டுள்ளது. நல்லியில் நின் கேஸ்களுக்கும் காணுக்கும் அநூலெவிக்குக்கும் செய்த அதே ஸபாஷி அவையைக்கர (ர) அதிருந்து. நல்லி (ஸ) யூட் நியோகத்தின் மூன்பு விஶாஸ அதார கர்மணால்தி பிசித்து மாற்றத்திலாயிருந்து அவர் கஷித்திருந்தது. அக்காலத்தும் மாந்து பூலர்த்தி ஜீவித சுருக்கம் பிலதித் தெவராயிருந்து அவையைக்கர, உமர் துடன்தியவர். ரவங் கெசிக்கூகு,

മദ്യപിക്കുക, വ്യാഖ്യാനിക്കുക തുടങ്ങിയ തിമകളിലോന്നും അവരായും പെട്ടിരുന്നില്ല. നൃറാണ്ഡുകളുടെ പാരമ്പര്യത്തോടെയും കുടുംബ സാമൂഹ്യ ചുറ്റുപാടുകളുടെ അംഗീകാര അക്കാദമിയോടെയും പകർന്നു കിട്ടിയ പിശച്ച സിസ്കാരങ്ങളും വിശ്വാസങ്ങളും പുർണ്ണമായും വർജിച്ച് പുതു ജീവിതം കൈട്ടിപ്പെടുക്കാൻ സഹാബികൾ സന്നദ്ധരായി. ആ പുതു ജീവിതത്തിന്റെ സർവ ചലനങ്ങളും നിയന്ത്രിച്ചത് ഗുരു മുഹമ്മദ് (സ) തന്നെയായിരുന്നു. തങ്ങളുടെ ഭക്ഷണം, പാർപ്പിടം, സന്നാഹം, സന്ദേശം, ദുഃഖം തുടങ്ങി സകല കാര്യങ്ങളിലും ആ ഗുരുവിന്റെ ഉപദേശം അവർ കാതോർത്തു. നബി (സ) യുടെ പ്രവൃത്തി, മഹം, അംഗീകാരം, വാക്കുകൾ എന്നിവ ഉൾക്കൊണ്ടു മാത്രമേ അവർ എന്നും പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നുള്ളു. നബി (സ) വർജിച്ചത്, വർജിക്കാൻ ഉത്തരവിട്ടത്, നിരോധിച്ചത് എല്ലാം അവർ ജീവിതത്തിൽ വർജിച്ചു. ഓരോ നിമിഷവും നബി (സ) എന്ത് പറയുന്നു എന്നവർ കാതോർത്തു. നബി (സ) യുടെ ജീവിതമാണ് സുന്നത്, അല്ലെങ്കിൽ ഹദീസ്. അതിന്റെ സുക്ഷിപ്പുകാരും ആദ്യ പ്രചാരകരും സഹാബികളായിരുന്നു. സഹാബികളുടെ വിശ്വാസ്യതയാണ് ഹദീസിന് മാറ്റ് കൂടുന്നത്.

### » അനുസരണം

വുർആൻ അവത്തിച്ച കാലത്താണ് സഹാബികൾ ജീവിച്ചത്. മാനവിക ലോകത്തിന്റെ വഴികാട്ടിയായ വുർആന്റെ പല ആശയങ്ങളും കൽപനകളും സുതാര്യമായിത്തേരണമെങ്കിൽ നബി (സ) അത് വിശദീകരിക്കേണ്ടതുായിരുന്നു. നിസ്കർക്കണ്ണം, നോന്നെടുക്കണ്ണം, സകാത് നൽകണ്ണം എന്ന കൽപനകൾ വുർആൻ പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, അത് എപ്പോഴും, എങ്ങനെ, എത്രത്തോളം എന്ന് വുർആൻ വിശദീകരിച്ചിട്ടില്ല. മേൽപ്പറഞ്ഞ വുർആനിക കൽപനകൾ നിരവേറുന്നതിൽ വിശദീകരണം ആവശ്യമാണ്. അത് ആരാൻ നൽകുക? സംശയമില്ല നബി (സ) തന്നെ. അതിനാൽ നബിയെ പുർണ്ണമായി അനുസരിക്കുകയും അവലംബിക്കുകയും ചെയ്തേ പറ്റി. വുർആൻ നബിക്കവത്തിപ്പിച്ചത് നബി ജനങ്ങൾക്ക് വിശകലനം ചെയ്ത് കൊടുക്കുവാനാണെന്ന് സുറിത്തുന്നപ്പോൾ 44 തു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. നബി (സ) പറയുന്ന സർവ തീരുമാനങ്ങളും സർവാത്മനാ അനുസരിക്കണമെന്ന് അനീസാൻ 65 തു നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വുർആനും സുന്നതും പതിപ്പിക്കുകയും സംസ്കർജ്ജുക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരായാണ് നബിയെ നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് ആലു ഇന്റാൻ 164 തു അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. വുർആൻ അനുസരിക്കുന്നതുപോലെ നബിയുടെ സുന്നതും അനുസരിക്കണമെന്ന് ഇല്ലാം ശാമിള്ള പരയുന്നത് കാണുക: “ഈ സുക്തത്തിൽ (3-164) കിതാബും ഹിക്മത്തും നബി (സ) പതിപ്പിക്കുമെന്ന് വിവരിച്ചത് ശ്രദ്ധിയമാണ്. കിതാബ് വുർആൻ തന്നെ. ഹിക്മത് നബിയുടെ സുന്നതാകാനെ തരമുള്ളു. കാരണം വുർആൻ പതിപ്പിക്കുകയെന്ന അനുഗ്രഹം വിവരിച്ച ഉടനെയാണാവം പറഞ്ഞത്. നബിയെ അനുസരിക്കൽ അല്ലാഹു നിർബന്ധമാക്കിയതുമാണ്. ആ സ്ഥിതിക്ക് അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കൽ വുർആൻ അനുസരിക്കലും നബിയെ അനുസരിക്കൽ തിരുസുന്നതിനെ അനുസരിക്കലുമെതെ”(രിസാല 78). അബുദാവും മിവാം വിന്ന് മഅദീകരിംബിൽ നിന്നും വിവരിച്ച ഒരു ഹദീസിൽ നബി (സ) പറഞ്ഞു: “അറിയുക, നിശ്വയം, എന്നിക്ക് വുർആനും അതുപോലെ വേണ ചിലതും നൽകപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്”. അത് നബിയുടെ ഹദീസുകളാണെന്നതിൽ യാതൊരു തർക്കവുമില്ല. അവ മുഴുവനും അനുസരിക്കലും അംഗീകരിക്കലും നിർബന്ധമാണെന്ന് വുർആനിൽ നിരവധി സ്ഥലങ്ങളിൽ കൽപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിൽ അതുപരം 7, ആലുഇന്റാൻ 132, നിസാൻ 30. നബിയെ ധിക്കരിക്കുന്നവർക്ക് വേദനാ പുർണ്ണമായ ശിക്ഷയും നാശവും മുന്നറിയിപ്പ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അനുറംഗം 64, അഹംസാഖ്യ 36, എന്നീ സുക്തങ്ങൾ വായിക്കുക. ചുരുക്കത്തിൽ വുർആനിക ശാസനക്കു വിധേയരായി സമ്പൂർണ്ണമായും നബിയെ അനുസരിച്ചവരാണ് സഹാബിമാർ. നബി (സ) യുടെ പാഠശാലയിൽ അവരുടെ ജീവിതം തളച്ചിട്ടും പുർണ്ണ അനുസരണയോടെ ആ പർണ്ണശാലയിൽ അവർ കഴിഞ്ഞു. ആരാധനാ കാര്യങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, ജീവിത ചലനങ്ങളിൽ വരെ നബി (സ) യുടെ നിർദ്ദേശം കാത്തു കഴിഞ്ഞു. നിസ്കർക്കിക്കുകയെന്ന വുർആൻ കൽപന എങ്ങനെ നടപ്പാക്കുമെന്ന് നബിയുടെ ഹദീസ് അവരെ പതിപ്പിച്ചു.

“ഞാനെപ്പകാരം നിസ്കർക്കുന്നത് കണ്ണുപോ അപേക്കാരം നിങ്ങൾ നിസ്കർക്കുവീൻ” (ബുവാർ). അപേക്കാരം തന്നെ “നിങ്ങളുടെ ഹജ്ജ് കർമങ്ങൾ എന്നിൽ നിന്ന് പഠിച്ച പകർത്തുവീൻ” എന്ന ഹദീസ് മുഖേന ഹജ്ജ് കർമ്മം അവർ പഠിച്ചു. നൃായാന്നായങ്ങളും കാരണങ്ങളും ചോദ്യം ചെയ്യാതെ അധ്യാത്മ അനുസരണവും അനുകരണവുമാണ് സഹാബികൾ നബിയിലർപ്പിച്ചത്. ഇവ്വെങ്കിലും മുൻ (ര) തു നിന്ന് ബുവാർ ഉല്ലരിച്ച ഒരു സംഭവം കാണുക: ഏകക്കൽ നബി (സ) ഒരു സർബ്ബ മോതിരം

പണിതു. അത് കണ്ണ ജനങ്ങളും പണിയിച്ചു. പിന്നീട് നമ്പി (സ്വ) വലിച്ചേരിയുകയും ഞാന്ത് ഒരിക്കലും ധരിക്കുകയില്ലെന്ന് പറയുകയും ചെയ്തപ്പോൾ ജനങ്ങളും അവരുടെ മോതിരങ്ങൾ വലിച്ചേരിണ്ടു. മരാറിക്കൽ നമ്പിയും സഹാബികളും നിസകർക്കുവാനൊരുഞ്ചി. പാദരക്ഷകൾ യർച്ചു കൊണ്ടായിരുന്നു നിന്നന്. അതിനിടെ നമ്പി (സ്വ) പാദരക്ഷകൾ അഴിച്ച് ഇടത് ഭാഗത്ത് മാറ്റി വെച്ചു. ഇത് കണ്ണ സഹാബികളും അപ്രകാരം ചെയ്തു. നിസ്കാരം കഴിഞ്ഞയുടൻ നമ്പി (സ്വ) ചോദിച്ചു : “നിങ്ങളെന്തിനാണ് ചെതിപ്പുകൾ അഴിച്ചു വെച്ചത്?” “താങ്കൾ ചെതിപ്പിക്കുന്നത് കണ്ടിനാൽ”. അവർ പറഞ്ഞു. “എൻ്റെ ചെതിപ്പിൽ മാലിന്യമുണ്ടെന്ന് ജിബർത്തിൽ മുഖേന അറിയിപ്പു കിട്ടിയതു കൊണ്ടാണ് ഞാന്ത് അഴിച്ചു മാറ്റിയത്” എന്ന് നമ്പി (സ്വ) മറുപടി പറഞ്ഞു (തമ്മഖാത്ത്: ഇംഗ്ലീഷ് സാരം വാ: 3 പേ:7). മേൽ പറഞ്ഞ രണ്ട് സംഭവങ്ങളുടെയും ഉള്ള എന്തു തന്നെയായാലും ബാഹ്യതലം വ്യക്തമാണ്. ജീവിതമവിലും നമ്പി (സ്വ) തിലർപ്പിച്ചു അവർക്കു നമ്പി (സ്വ) ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ പിന്നുടരുകയെന്ന ഒരു ചിന്ത മാത്രമെയുള്ളൂ. ശരിയും തെറ്റും ചർച്ച ചെയ്താംഗീകരിക്കേണ്ട കാര്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. മതകാര്യങ്ങളിൽ മാത്രം ഒരുഞ്ചി നിന്നിരുന്നില്ല ഈ അസ്ഥാന അനുസരണം. ഭാതിക കാര്യങ്ങളിലും ജീവിത ചലനങ്ങളിലും അവർ സ്ഥാനിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. ഒരു ഉദാഹരണം കാണുക. അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു മസ്ലാഹ (ഓ) ഏകത്തേ പാളിയിലേക്ക് കടന്നു വന്നു. നമ്പി (സ്വ) വെള്ളിയാഴ്ച വൃത്തും നിർവഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ‘നിങ്ങൾ ഇതിക്കുവീൻ’, എന്ന് നമ്പി വൃത്തും വെള്ളിയാഴ്ച പരാമർശിച്ചു. ഈ ശബ്ദം കേട്ടു കൊണ്ടാണ് ഇംഗ്ലീഷ് മസ്ലാഹ് പാളികവാടത്തിൽ കാലെടുത്ത് വച്ചത്. ശബ്ദം കേൾക്കേ താമസം മുന്നോട്ടും പിന്നോട്ടും ചലിക്കാതെ അവിടെ തന്നെ അദ്ദേഹം ഇരുന്നു. പകേഷ്, അത് കടന്നു വരാനുള്ള വാതിൽ പടിയിലായിരുന്നു. ഇത് നേരിൽ കണ്ണ നമ്പി (സ്വ) അദ്ദേഹത്തെ വിളിച്ചു. “അബ്ദുല്ലാ ഇങ്ങ് വരു” (അബുദാവുദ്). മനസ്സിലാക്കായ്മ, നമ്പി (സ്വ) യെ ബാധിക്കുന്നത് മാത്രമാണോയെന്ന സംശയം, ശവേഷണ ബുദ്ധി ആവശ്യമായി വരിക തുടങ്ങിയ സന്ദർഭങ്ങളിൽ നമ്പി (സ്വ) യുടെ കൽപനകൾക്കു സഹാബികൾ വിശദാംഗം തെടിയിട്ടുണ്ട്. അനേഷണ വിധേയമാക്കിയിട്ടുമുണ്ട്. ബാക്കി മുഴുവൻ സർവാത്മനാ അനുസരിക്കുകയായിരുന്നു.

നമ്പി (സ്വ) യുടെ നടപടികൾ ചിലരകിലും അനുസരിക്കുന്നില്ലായെന്ന് നമ്പിക്ക് ബോധ്യം വന്നപ്പോൾ തിരുനമ്പി എൻ ദേശ്യം പിടിക്കുകയും വിവർജ്ജനാവുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇമാം മാലിക് (ഓ) മുവത്രയിൽ ഉള്ളിച്ച ഒരു സംഭവം കാണുക: നോമുകാരൻ ഭാരൂയെ ചുംബിക്കാൻ പാടുമേഖലയെന്നിയാൻ ഒരു സഹാബി തന്റെ ഭാരൂയെ നമ്പി (സ്വ) യുടെ ചാരത്തേകയെച്ചു. നമ്പി (സ്വ) യുടെ വസതിയിലെത്തിയ സ്ത്രീയോട് നമ്പിപത്തി ഉമ്മുസലമ (ഓ) വിവരങ്ങൾ ചോദിച്ചുണ്ടും സംശയ നിവാരണം നൽകി. നോമുകാരനായിരിക്കേ നമ്പി (സ്വ) തന്നെ ചുംബിക്കാരുണ്ടെന്ന് അവർ പറഞ്ഞു. പ്രസ്തുത വിവരം സഹാബിയോട് വന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം പ്രതികരിച്ചു: “നമ്പി (സ്വ) ക്ക് അല്ലാഹു പലതും അനുവദിച്ചു കൊടുക്കും. അത് ചിലപ്പോൾ നമുക്ക് അനുവദനീയമായിക്കാള്ളണമെന്നില്ല”. സഹാബിയുടെ പ്രതികരണം നമ്പി (സ്വ) അറിയാനിടയായി. നമ്പി(സ്വ) ക്കെതു രസിച്ചില്ല. സംഗതി സഹാബി പറഞ്ഞതു കാര്യം തന്നെയാണെങ്കിലും നമ്പി(സ്വ) കോപാകുലനായി; “വിധിവിലക്കുകൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിലും അല്ലാഹുവെ സുക്ഷിച്ച കഴിയുന്നതിലും നിങ്ങളേക്കാൾ ഭക്തൻ ഞാൻ തന്നെയാണ്” തിരുവുതൻ പ്രഖ്യാപിച്ചു.

## » വിശാസ്യത

സഹാബികൾ നീതിമാനാരും വിശാസ്യതയുള്ളവരുമായിരുന്നു. കളവ് എന്നത് അവർക്ക് ഉറയ്ക്കാൻ പോലും കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. അവർക്കിടയിൽ തെറിഡിലാരണ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവർ പരസ്പരം സംശയരൂപ്സ്ക്രിയാട കണ്ണിരുന്നില്ല. അതിനാൽ സഹാബികളെ അംഗീകരിക്കലാണ് ഹദീസിറിയാനുള്ള വഴി. നമ്പി (സ്വ) യുടെ വാക്കും പൊരുളും അറിഞ്ഞ നീനാം തലമുറ അവർ മാത്രമാണ്. സഹാബികളെ പഴിക്കുകയോ അവിശ്വസിക്കുകയോ വകുദ്ധപ്പടിയോടെ കാണുകയോ ചെയ്തു മുസ്ലിംകളുടെ വഴിയല്ല. ഇസ്ലാമിന്റെ ശത്രുകൾ, പ്രത്യേകിച്ചു ണാറിയർഡിസ്ട്രൂകൾ സ്വീകരിച്ച വഴി സഹാബികളെ താഴ്ത്തിക്കുചെയ്യിരുന്നു. അബുഹുരൈരോ (ഓ) യെ കുറ്റം പറയാനും വ്യാജനാണെന്ന് ആക്ഷേപിക്കാനുമാണ് ശത്രുകളുടെ നാവും തുലികയും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളത്. അദ്ദേഹത്തെ താറടിച്ചു കാണിച്ചാൽ ഇസ്ലാം തകരുമെന്നാണവരുടെ കണക്ക് കൂട്ടൽ. കേരളത്തിലും അതിന്റെ പ്രതിയന്നി ഉണ്ടായി. കേരളത്തിലെ മുസ്ലിംയാകൾ ദീനിൽ തെളിവല്ലാത്തത് പോലെ സഹാബികളും തെളിവല്ലെന്ന് അവർ പറഞ്ഞു. സഹാബികൾ ദീനിനും ഹദീസിനും ചെയ്ത സേവനങ്ങൾ തിരിച്ചറിയാൻ ഭാഗ്യം ലഭിക്കാത്തവരാണ് ആരോപകൾ.

## സ്വഹാബികളുടെ ഹദീസ് ശേഖരണം



സ്വഹാബിമാർ എല്ലാവരും ഒരേ പദ്ധതിയില്ല. അവർത്തൽ പണ്ഡിതരും പാമരദുമുണ്ട്.അവരെല്ലാവരും മദീനയിൽ നബി (സ) യെ ചുറ്റിപ്പറ്റി കഴിയുന്നവരായിരുന്നില്ല. ചിലർ നാട് വിട്ടു പോയി. വേരു ചിലർ ദുരെ ദിക്കുകളിൽ താമസമാക്കി. മറ്റൊരു ചിലർ നബി (സ) ദയയും മദീനാ പള്ളിയെയും വിട്ടുകലാതെ കഴിച്ചു കൂട്ടി. അവർ നബി (സ) യുടെ ഹദീസുകൾ പഠിക്കുകയും ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്യുക ജീവിതമാക്കി കഴിഞ്ഞു. പള്ളിയിൽ സഭാസമയവും വിജ്ഞാനം വിളിപ്പുന്ന ക്ലാസുകളുമായി നബി (സ) കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ജുമുഅക്ക്, പെരുന്നാളുകൾക്ക്, നിന്ന്കാര ശ്രഷ്ടാവിനിങ്ങനെ കുറിഞ്ഞ സമയങ്ങളാണ് ദർശിച്ച് മാത്രമായി നബി (സ) ചെലവഴിക്കാൻ. “ജനങ്ങൾക്ക് വെറുപ്പ് പിടിക്കുമെന്നതിനാൽ ഇടക്കിടെയാണ് ഇത്തരം സദസ്യകൾ നബി (സ) സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നതെന്ന് ബുഖാർ ۶۹-۱۰ നമ്പർ ഹദീസിൽ ഇബ്രാഹിം മസ്തുദിൽ നിന്ന് ഉല്ലരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ മദീനാ ശരീഹിൽ തന്നെ കഴിയുന്നവർക്ക് നബിയുടെ ചരുകൾ തപ്പിയെടുക്കാൻ ഏറ്റവിധിയുള്ളതു. നബി (സ) യെ വിടാതെ വിനൃതരുക. അതാണ് സംഭവിച്ചതും. നബി (സ) യുടെ യാത്രകളിൽ, വിശ്രമ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ, യുദ്ധ ഭൂമികളിൽ, പള്ളികളിൽ കേടുതും കണ്ടതും അവർ അപ്പോൾ ഒപ്പിയെടുത്തു. അവ സുക്ഷ്മമായി കൈകൊരും ചെയ്തു പിന്തലമുറകൾ കൈകമാറി. വളരെയെന്നെ ത്യാഗങ്ങളും കംശ്കപാടുകളും അവർ അതിനായി സഹിച്ചു. സമീപ, വിഭൂത ദിക്കുകളിൽ താമസമാക്കിയ സ്വഹാബികൾ ഹദീസുകൾ പഠിക്കുന്നതിനും ശേഖരിക്കുന്നതിനും ഏണ്ടി വിവിധ മാർഗങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു. ചിലർ ഉള്ളഭാഗവർക്കും എല്ലാ സമയത്തും മദീനയിൽ വരാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. കൂഷിപ്പണിയും കൂടുംബകാരുജാളും ക്ഷേയായി കഴിഞ്ഞിരുന്ന അവർ ഒരു നാൾ ഒരാളെ പറഞ്ഞയച്ചു നബിയുടെ ഹദീസുകൾ പഠിക്കും. പിറ്റേനാൾ വേരു ആർ വരും. അവർ തിരികെ ചെന്ന മറുള്ളവർക്ക് പഠിപ്പിക്കും. ഉമർ (റ) പറയെടു : “ഞാനും എന്തെ അയൽവാസിയായിരുന്ന അൻസാരി സഫോറരും മദീനയുടെ മേലെ ഭാഗത്താണ് താമസിച്ചിരുന്നത്. ഞങ്ങൾ മാറിമാറിയാണ് തിരുസന്നിധിയിൽ വന്നിരുന്നത്. ഒരു നാൾ അദ്ദേഹവും വേരു ഒരു ദിവസം ഞാനും വരുമായിരുന്നു. ഞാൻ വന്നാൽ അന്ന് ശേഖരിച്ച ഹദീസുകൾ അവർക്ക് പറഞ്ഞു കൊടുക്കും. അദ്ദേഹം വന്നാൽ എന്നിക്കും പറഞ്ഞു തരുമായിരുന്നു” (ബുഖാർ - ഹദീസ് നമ്പർ - 89).

വിഭൂത നാടുകളിൽ കുടിയേറിയ ചില ഗോത്രങ്ങൾ അവരുടെ പ്രതിനിധിയെ പറഞ്ഞയച്ചാണ് ഹദീസുകൾ പഠിക്കുകയും പകർത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നത്. നബിയുടെ വിജ്ഞാനവും സുന്നത്തും ശേഖരിക്കുന്നതിന് കാതങ്ങൾ അകലെയാണെങ്കിലും സ്വഹാബികൾ തുഷ്ണി കാണിച്ചിരുന്നു. സമയ കാലഭേദമില്ലാതെ, യാത്ര ചെയ്യാൻ മടക്കാനിക്കാതെ അവർ ത്യാഗ സന്നദ്ധരായി. ഉഖ്യാതി പാരിസയോട് ഒരിക്കൽ ഒരു സ്ത്രീ പറഞ്ഞു : “ഞാൻ താങ്കൾക്കും താങ്കൾ വിവാഹം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഭാര്യകളും ചെറുപ്പുത്തിൽ മുലപ്പാൽ കൊടുത്തിരുത്തുണ്ട്.” (അമവാ നിങ്ങളിരുവരും മുലകുടി ബന്ധത്തിലെ സഫോറരു സഫോറരിമാരാണെന്നെന്നർമ്മം). ഉഖ്യാതി മകയിൽ വച്ചാണ് ഈ വിവരമരിഞ്ഞത്. ഇന്നി എന്തു ചെയ്യും? ഇത് പ്രശ്നമായാലോ. പരിഹാരമറിയാതെ സഫോറരിയാണെന്ന് ഉഖിക്കപ്പെട്ടുന്ന ഭാര്യയുമായിരുന്നെന്നും ഒരു കഴിയും. ഉടനെയാദ്ദേഹം മദീനാ ശരീഹിൽ നബി സന്നിധിയിലേക്ക് യാത്രയായി. കാതങ്ങൾ സഞ്ചരിച്ചു നബിയുടെ മുന്നിലെത്തി ചോദിച്ചു: മുലകുടി ബന്ധത്തിലെ സഫോറരിയാണെന്നറിയാതെ ഒരു സ്ത്രീയെ വിവാഹം കഴിച്ചു ഭാര്യാഭർത്താക്കളായി കഴിയുന്നതിന്റെ വിധിയെന്നാണ് ഒസുലേ? നബി (സ) പറഞ്ഞു: “എങ്ങനെയാണ് ഇന്നി ആ സ്ത്രീയെ വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുക? അപ്രകാരം പരയപ്പെട്ടു പോയില്ലോ?” നബി (സ) യുടെ മറുപടി കേട്ട ഉഖ്യാതി ആ സ്ത്രീയെ ഉപേക്ഷിക്കുകയും വേരു വിവാഹം കഴിക്കുകയും ചെയ്തു (ബുഖാർ ഹദീസ് നമ്പർ 88).

വിജ്ഞാനം നേടുകയും മതകാരുജ്ഞലിൽ പതിഹാരം നേടുകയും ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിൽ സ്വഹാബി സ്ത്രീകളും മുൻ പതിയിലായിരുന്നു. സ്ത്രീ സഹജമായ കാര്യങ്ങളിൽ പതിഹാരം തേടി പലപ്പോഴും അവർ നബിയെ നേരിൽ സമീപിച്ചും വേരു ചിലപ്പോൾ നബിപത്തനിമാർ മുഖേന സമീപിച്ചും ഹദീസുകൾ പഠിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ആർത്ഥവം, പ്രസവം, സംഭോഗം സംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിൽ സ്ത്രീകളും സംബന്ധിക്കാൻ ലജ്ജയുള്ളതിനാൽ ചില കാര്യങ്ങൾ പത്തനിമാരു അറിയിക്കുകയും അവർ വിശദീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പതിവാണ് നബി (സ) സ്വീകരിച്ചിരുന്നത്.

മാസമുറ ശുഖിയാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച മസ്റ്റലെ പറിക്കാനെന്തിയ ഒരു സ്ത്രീയോട് നബി (സ) പറഞ്ഞു : “നീ ഒരു കെട്ട പണ്ഠിയെടുത്ത് അതു കൊണ്ട് ശുഖി വരുത്തു.” സ്ത്രീ ചോദിച്ചു: “എങ്ങനെയാണ് അതുകൊണ്ട് ശുഖികൾക്കുക തിരുത്തുവേ?” അപ്പോൾ നബി (സ) മുൻപരിഞ്ഞ വാചകം വീണ്ടും ആവർത്തിച്ചു. എന്നിട്ടും ആഗതയായ സ്ത്രീകൾ മനസ്സിലാക്കാതെ വന്നപ്പോൾ ആളും (റ) യിലേകൾ ചുണ്ടി അങ്ങോട് ചെല്ലാനാജണ്ടാവിച്ചു. ആളും (റ) കാര്യം വിന്നതൽച്ചു മനസ്സിലാക്കി കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു (ബുഖാർ, മുസ്ലിം). വിജണാന ഭാഗികളായ സഹാബി വനിതകളെ നബി (സ) വളരെയധികം പ്രശംസിച്ചിട്ടുണ്ട്. “അൻസാതി സ്ത്രീകൾ വളരെ ഉത്തമകളാണ്; മതത്തിൽ അറിയാത്ത കാര്യങ്ങൾ അവരനേഷിച്ചു പറിക്കുന്നവരായത് കൊണ്ട്. നബി(സ) പറഞ്ഞു.

### സഹാബികളുടെ ഹദീസ് പ്രചാരണം

**ഈപ്പോൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവർ** അടുത്ത തലമുറക്കും ഇവിടെ ഹാജരുള്ളവർ ഇല്ലാത്തവർക്കും ഹദീസുകൾ പ്രഖ്യാപിക്കണമെന്ന് നബി (സ) സഹാബികളെ പലതവണ ഉണ്ടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഹജ്ജത്തുൽ വിഭാഗത്തിൽ ഇന്ന് സന്ദേശം ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ചു പറയുകയുണ്ടായി. മുസ്ലിം അബുഹുരേഖ യിൽ നിന്നുഖരിക്കുന്ന ഹദീസിൽ നബി (സ) പറഞ്ഞു : “അറിയുക, നിങ്ങളിൽ ഹാജരുള്ളവർ ഇല്ലാത്തവർക്ക് എത്തിച്ചു കൊടുക്കരു”. ഇന്ന് ആജത്തെ ഉർക്കൊണ്ടു തന്നെ സഹാബികൾ ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗത്തെക്കും യാത്രയായി. അബുഖുരേഖ (റ), ഉമർ (റ) എന്നീ വലീഹമാരുടെ കാലങ്ങൾക്കു ശേഷം ആ പ്രവാഹം വർഖിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഒരു ലക്ഷ്യത്തി പതിനാലായിരം സഹാബിമാർ ഹജ്ജത്തുൽ വിഭാഗത്തിൽ നബി (സ) യോഡാപ്പം പക്കടുത്തുവെന്ന് ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. എന്നിട്ട് മരീനയിലെ പൊതുശർമ്മാനമായ ജനനത്തുൽ ബബീളൽ മരപെട്ടിട്ടുള്ളത് പതിനായിരം സഹാബികളാണ്. ബാക്കിയുള്ളവർ എവിടെ? അവർ ലോകത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലേക്ക് പ്രഖ്യാപിക്കരായി യാത്ര ചെയ്തു. ഒരു പ്രദേശത്ത് ഒരു സഹാബിയെത്തിയാൽ നാനാഭാഗത്ത് നിന്നും ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻ വരികയും ജീജണാസയോടെ തിരുനബിയുടെ ഹദീസുകൾ ചോദിച്ചിരിയ്ക്കുന്നത് പറിക്കുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു.“ഇദ്ദേഹം തിരുനബിയുടെ സഹാബിയാണ്” എന്ന് കൗതുകത്തോടെ ജനങ്ങൾ പരസ്പരം പറയുമായിരുന്നു. പ്രായം കുറഞ്ഞ സഹാബിമാർ പ്രായമുള്ളവർിൽ നിന്ന് പരമാവധി ഹദീസുകൾ ശേഖരിക്കുകയും തലമുറകൾക്ക് പറഞ്ഞു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുക അന്നത്തെ പതിവായിരുന്നു. താൻ തിരുനബിയിൽ നിന്ന് നേരിൽ കേട്ടിപ്പിട്ടാത്ത ഒരു ഹദീസ് മരും സഹാബിയുടെ കൈവശമുണ്ടാക്കിണ്ടാൽ എന്ത് ത്യാഗവും സഹിച്ചു അത് ശേഖരിക്കുന്ന പ്രവാന്ത സഹാബികൾക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഹദീസ് ശേഖരണത്തിനു വേണ്ടി നബിയുടെ കാലഗ്രാഫിയും ആയിരക്കണക്കിനു മെല്ലുകൾ താണ്ടിയ സഹാബികൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ബുഖാർ അദബുൽ മുഹർബ�ൽ ഉല്ലരിച്ച ഒരു സംഭവം കാണുക: ജാബിർ (റ) പറയുന്നു: നബി (സ) യിൽ നിന്ന് താൻ കേൾക്കാത്ത ഒരു ഹദീസ് ഒരു സഹാബിയുടെ അടുത്തുണ്ടെന്ന് എന്നിക്കു വിവരം പാഠിച്ചു. അനോഷ്ഠണത്തിൽ അദ്ദേഹം ശാമിലാന്നെന്ന് മനസ്സിലായി. ഉടനെ താനൊരു വാഹനം വാങ്ങി അതിനു പുറത്ത് ഒടക്കട്ടീൽ കെട്ടി അദ്ദേഹത്തെ ലക്ഷ്യം വെച്ച് യാത്രയായി. ഒരു മാസം സഖരിച്ചു ശാമിലെത്താൻ. സഹാബിയെ തേടിപ്പിടിച്ചു. അബ്ദുല്ലാഹിബിൻ അനീസിൽ അൻസാതിയിരുന്നു അത്. അദ്ദേഹത്തോട് താൻ പറഞ്ഞു : പരസ്പര അക്രമങ്ങളെ കുറിച്ചു ഒരു ഹദീസ് താങ്കളുടെ അറിവിലുണ്ടെന്ന് കേട്ട വന്നതാണ് . അത് ശേഖരിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് താനോ താങ്കളോ മരണപ്പെടാനിടവന്നെങ്കിലോയെന്ന് താൻ ഭയപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം. “ജനങ്ങളെ മഹർശിയിൽ ചേലാകർമ്മം ചെയ്യപ്പെടാത്തവരായും ഒന്നുമില്ലാത്തവരായും പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കപ്പെടും...” എന്ന് തുടങ്ങുന്ന നീ ഹദീസ് കേൾപ്പിച്ചു തന്നു.

ഇമാം ബൈഹാദി ഉല്ലരിക്കുന്ന മരും സംഭവം കാണുക: പ്രസിദ്ധ സഹാബിയായ അബു അയ്യുഖിൽ അൻസാർ ഓരോ കുടുംബത്തിൽ ഇരാജിപ്പിൽ ശവർണ്ണരായ മസ്ലമത്തു ബിൻ മവ്ലബിൽ അൻസാർയുടെ വസതിയിലെത്തി. സഹാബിയെ കണ്ണപ്പോൾ ആശ്വര്യത്തോടെ മസ്ലമ ചോദിച്ചു:

“താക്കളുടെ ഇന്നവഴി വന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം?” “എനിക്ക് അറിയാത്ത ഒരു ഹദീസ് ഉപബന്ധത്തുണ്ടിന് ആമിറിനിയാമെന് കേട്ടപ്പോൾ പോന്നതാണ്. അത് പറിക്കണം. വേരു ഉദ്ദേശ്യങ്ങളാനുമില്ല”. ഉപബന്ധയെ തെക്കിടിച്ചു പറഞ്ഞു :“സത്യ വിശാസിയുടെ വല്ല കുറ്റവും കുറവും ജനങ്ങളിൽ പ്രചരിപ്പിക്കാതെ മുടിവെക്കുന്നത് സംബന്ധമായി താനിയാതെ ഒരു ഹദീസ് താക്കൾ വരും ഉണ്ടെന് കേട്ടപ്പോൾ വന്നതാണ്”. ഉപബന്ധ (സ) ഹദീസ് പറിപ്പിച്ചു കൊടുത്തു. “സത്യവിശാസിയുടെ ഒരു വിഷമം ഓരാൾ മുടിവെച്ചാൽ പരലോകത്ത് അയാളുടെ വിഷമങ്ങൾ അല്ലാഹു മുടിവെക്കുന്നതാണ് എന്ന ഹദീസ് താൻ നബി (സ) യിൽ നിന്ന് നേരിൽ കേട്ട പറിച്ചിട്ടുണ്ട്”(അസ്സുന്ന 73).

### ഹദീസിലെ സാമൂഹിക പാഠങ്ങൾ



തിരുനബി (സ) പ്രകീർത്തിക്കപ്പെട്ടു; ആകാശത്തിലും ഭൂമിയിലും. മറ്റൊരു ലോകമുണ്ടോ അവിടെരയാക്കയും. അവിടുന്ന വിശ്വാസി; ദൈവിക സന്നിധിയിൽ വിരുന്നു ചെന്നു. ആത്മീയതയുടെ ഉത്തുംഗതയിൽ വിരാചിച്ചു. ആത്മീയ ലോകത്തു നിന്നു വിശ്രിഷ്ട മാലാവ കടന്നു വന്നാണ് അവിടുത്തെ പ്രവാചകത്രത്തിന്റെ അത്യുന്നത് പദ്ധതിലേക്കാനയിച്ചത്. ആ മാലാവ തിരുനബി (സ) യുടെ നിത്യ സന്ദർശകനായിരുന്നു. ആത്മീയ ലോകങ്ങൾ നബിയുടെ മുന്നിൽ തുറന്നു വെക്കപ്പെട്ടു. സാധാരണ മനുഷ്യർ കാണാത്തത് തിരുനബി (സ) കണ്ണു; കേൾക്കാത്തതു കേട്ടു, അറിയാത്തത് അറിഞ്ഞു. ആത്മീയ ലോകവുമായി അവിടുന്നു സദാ സംബദ്ധിച്ചു. സർവ്വത ആത്മീയ മയം.

അല്ലാഹുവിൽ നിന്നു മാനവത്കുള്ള മാർഗ ദർശനമാണ് ഇന്ന്‌ലാം. മണ്ണിന്റെ മക്കൾകുള്ള സന്ദേശം. അതു എത്തിച്ചു തരുന്നതാവെട്ട്, ആത്മീയതയുമായി സദാ സംബദ്ധങ്ങുന്ന റിസൂൽ മുഹമ്മദ് മുസ്തഫാ (സ). സ്വാഭാവികമായും ധരിക്കാനിടയുണ്ട്; ആ സന്ദേശങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും ആത്മീയമായിരിക്കുമെന്ന്. ദൈവവുമായുള്ള മനുഷ്യരും ഇടപാട്. അതിലേവിടെ പച്ച മനുഷ്യരും ജീവിത വ്യഥകൾക്കും ജീവിതാഭിലാഷങ്ങൾക്കും സുവ സൗകര്യങ്ങൾക്കുമിടം? മണ്ണിന്റെ മക്കളുടെ പ്രകൃതിപരമായ തേടങ്ങളും ആത്മീയ ലോകത്തിന്റെ സകൽപങ്ങളും പരിസ്വര വിരുദ്ധമാണെന്ന തോന്തൽ ഇതോടെ വേരുറയ്ക്കുന്നു. ആത്മ പീശനത്തിലും നേടിയെടുക്കേ താണു ആത്മീയ ലോക മോക്ഷം എന്ന ധാരണ കടന്നു വരുന്നു. ഇവിടെ ആത്മീയതയും ഭാതികതയും സംഘടനത്തിലാവുന്നു. ഇനി അനുരഥജനത്തിലായാൽ തന്നെ പലരുടെയും വീക്ഷണത്തിൽ ആത്മീയതയുടെ വഴി മറ്റാനാണ്. നിത്യ ജീവിതവുമായി അധികം ബന്ധമില്ലാത്ത വേറിട്ടൊരു വഴി. അതു സ്വകാര്യമാണ്. ജീവിതപ്പൂരുവഴിയിൽ നിന്നു മാറി ചിലരകിലും പ്രയാസങ്ങെന്നു കടന്നു ചെല്ലാൻ ശ്രമിക്കുന്ന സ്വകാര്യ വഴി. ഇവിടെ മതവും മനുഷ്യരും പച്ചയായ ജീവിതവും വഴി പിരിയുന്നു. ‘ദൈവത്തിനുള്ള ദൈവത്തിന്, സൌംഖ്യക്കുള്ളത് സൌംഖ്യക്ക്’ എന്ന വികലമായ ചൊല്ലും ഒഴിച്ചു പോയതങ്ങനെയാണ്. എന്നെതാക്കെ പരിഞ്ഞാലും സാധാരണക്കാരുടെ - അവരേതു മത വിശാസിയാണെങ്കിലും - മനസ്സിൽ മതത്തെക്കുറിച്ച സകൽപം ഇപ്പോഴും ഇങ്ങനെയാണ്. അതു കൊണ്ടു തന്നെ ആത്മീയ മോക്ഷത്തിനുവർ ചില ചടങ്ങുകൾ മാറ്റി വയ്ക്കുന്നു. നിത്യ ജീവിതത്തിലെ വ്യവഹാരങ്ങൾക്കും കർമ്മങ്ങൾക്കും ബന്ധങ്ങൾക്കുമൊന്നും പ്രത്യേക നിബന്ധനകളാനും കാണുന്നില്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ അതു കേവലം അനുകരണങ്ങളാണ്. പൊരുളിയാത്ത ആചാരങ്ങളുടെ പരിവേഷമാണെന്നും.

ഈന്നു നിലവിലുള്ള പല മതങ്ങളുടെയും മതാനുയായികളുടെയും അവസ്ഥ ഇതാവാം. എന്നാൽ മുഹമ്മദ് നബി (സ) പ്രഭോധന ചെയ്ത ഇന്ന്‌ലാം അതിൽ വിശ്വാസിക്കുന്ന മുസ്ലിംകളുടെയും അവസ്ഥ ഇതാണോ? മുസ്ലിംകൾക്കും ഇങ്ങനെയാണോ? ശഹനമായ ചിന്തകൾ ഇവിടെ പ്രസക്തിയുണ്ട്. മുഹമ്മദ് നബി (സ) യെ പറിക്കേണ്ടത് ഇതിനനീവാരുമാണ്. കേവലമാരു ജനന മരണ റിപ്പോർട്ടുകളിലും, നബിയുടെ ജീവിതം, ചലനങ്ങൾ, സന്ദേശങ്ങൾ സുക്ഷ്മമായി, സമഗ്രമായി പറിക്കണം. വിശാസി അതിനു ബാധ്യതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമേയില്ല. അറിയില്ല എന്ന ഒഴിവുകഴിവു പറയലിനു പ്രസക്തിയില്ലെന്നു ചുരുക്കം.

ലോകത്തിലെ മറ്റാരു മനുഷ്യനും ഇതു സമഗ്രമായി പറിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. നിരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. പകർത്തപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അനുകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഭൂമിക്ക് ഉപരിതലത്തിലും നടക്കുന്ന ഒരു സാധാരണ മനുഷ്യനായും ആത്മീയ ലോകവുമായി സംബദ്ധം ഏസാധാരണ വ്യക്തിത്വമായും അവിടുന്നു

വിലയിരുത്തപ്പെട്ടു. ആത്മീയതയെയും ഭൗതികതയെയും സമന്വയിപ്പിച്ച പ്രവാചകനാണവിടുന്ന്. ആ സമന്വയത്തിലൂടെ ഐഹിക ജീവിതത്തിന്റെ സഹഖ്യവും സംസ്കാരിക്കുന്ന അനുഭവ പേദ്യമാക്കിക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് തിരുനബി (സ) കു കഴിഞ്ഞു. മനുഷ്യനെ മാനുഷിക തലത്തിൽ നിർത്തി ആത്മീയതയുടെ സാധ്യജ്യം നുകരുന്ന അനിർവ്വചനീയമായ അവസ്ഥയിലേക്കുയർത്തിയ അത്യുത്തമാണു തിരുനബി (സ) കാണിച്ചത്. അതിനു മാതൃക സ്വന്തം ജീവിതം തന്നെയായിരുന്നു. ‘എൻ്റെ ജീവിതമാണെന്റെ സന്ദേശം’ എന്ന അവകാശ വാക്കുകളിൽ പൊള്ളുത്താനുമില്ലെന്നു തെളിയിച്ച ഏക മനുഷ്യനാണവിടുന്ന്. അല്ലാഹുവിന്റെ സന്ദേശത്തിന്റെ ഭൂമിയിലെ പ്രതീകമായിരുന്നു നബി. ‘തിരുനബി (സ) യുടെ സ്വഭാവം ഖുർആനായിരുന്നു’ എന്ന പത്തി ആയിരുന്നു (റ) യുടെ വാക്കുകൾ ഇതിനു സാക്ഷിയാണ്. ആ ജീവിതത്തിന്റെ സമഗ്രതയാണു ഹദീസ്.

ഈ ആമുഖത്തോടെ വേണും ‘ഹദീസുകളിലെ സാമുഹികത’ എന്ന വിഷയം പരിശോധിക്കാൻ. ‘മതം വ്യക്തിപരമാണ്. സ്വകാര്യതയാണ്’ എന്നൊക്കെയെല്ലാം ചിന്തകൾ മുകളിലുഭരിച്ച ധാരണകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണു രൂപം കൊണ്ടത്. മുഹമ്മദ് നബി (സ) പ്രഭേദാധനം ചെയ്ത, ജീവിതത്തിലൂടെ മാതൃക കാണിച്ച മതം ഒരിക്കലും സ്വകാര്യതയല്ല. വ്യക്തിയിലെഡിഷ്ടിതമല്ല. ദൈവവുമായായുള്ള സ്വകാര്യ ഇടപാടുമല്ല. അതിലെ ഓരോ അംഗവും സാമുഹ്യമാണ്. അതേ സമയം ആത്മീയമാണ്. ദേവാലയത്തിനകത്ത്, ജനശൂന്യമായ വനാന്തരത്തിൽ, ഇരുളങ്ക ഗുഹകളിൽ ആത്മീയ സാധ്യജ്യം തെടുന്നത് ഈ മതത്തിൽ പ്രോത്സാഹിക്കപ്പെടുന്നോയില്ല. ജീവിതത്തിലെ ഓരോ കർമ്മത്താട്ടം സ്വന്യത്തോടും വ്യവഹാരത്തോടും ചിന്തയോടും വൈകാരിക ചോദനകളോടും ഒട്ടിനിനു വേണും മോക്ഷത്തിന്റെ കവാടത്തിൽ മുട്ടാൻ എന്നാണു തിരുച്ചരു പരിപ്പിക്കുന്നത്. കേവലം അലങ്കാരികമായ ഒരു പ്രസ്താവമല്ല ഇത്. തിരുനബി (സ) യുടെ ചരു പരിശോധിച്ചാൽ, ഹദീസുകൾ പരതിയാൽ ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാവും. ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളോട്, സ്വന്യങ്ങളോട്, സാമുഹ്യ പ്രതിബേഖനയോട് കൂടി പുലർത്താനാവശ്യപ്പെടുന്ന ഹദീസുകളാണിക്കുവാം. എല്ലാ വഴികളും അടയുന്നോൾ മാത്രമേ കേവലമാരു ഒളിച്ചേറ്റത്തിന്റെ പ്രതീതിയുണ്ടാക്കുന്ന വന്നവാസം ആവശ്യമായി വരുന്നുള്ളൂ. അങ്ങനെ വന്നാൽ തന്ന ജീവിതത്തിന്റെ കാതലായ അംഗങ്ങളിലൂടെ നേടിയെടുക്കേണ്ണെ പുണ്ണങ്ങൾ അവർക്കു നഷ്ടമാവുന്നു എന്ന സുചന കൂടി ഹദീസുകൾ നൽകുന്നു’.



സാമുഹികശാസ്ത്രം (**Sociology**) എന്നാരു ശാസ്ത്ര വിഭാഗം ഉടലെടുക്കുന്നതിനു പരിമുന്നു നൂറ്റാണ്ടു മുമ്പാണു അതുനം ശാസ്ത്രീയമായ ഒരു സാമുഹിക വ്യവസ്ഥ തിരുനബി (സ) പ്രയോഗത്തിൽ കാണിച്ചു കൊടുത്തത് എന്ന കാര്യമോർക്കണം. അതിൽ സാഹോദര്യമുണ്ട്. കുടുംബമുണ്ട്, രാഷ്ട്രമുണ്ട്, മറ്റു സകല സ്വന്യങ്ങളുമും’. ആധുനിക മനഃശാസ്ത്രജ്ഞതരപ്പോലും അതുതപ്പെടുത്തും വിധമാണ് തിരുനബി സമുദായത്തിന്റെ പ്രസ്താവജ്ഞാനം ചെയ്തത്. പരിഹാരങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചത്. സാന്തരനിപ്പിച്ചത്. പ്രചോദനങ്ങൾ നൽകിയത്. സാമുഹിക രാഷ്ട്രീയ സംഭവ വികാസങ്ങൾ വിലയിരുത്തിയത്. ജീവിതത്തിൽ സമാധാനവും ശാന്തിയും നിലനിൽക്കാൻ, കഷ്ടപ്പാടുകളും ഭൂരിതങ്ങളും ഇല്ലാതാക്കാൻ, സുഖിക്ഷതയും രഹിശരൂപവും കളിയാടാൻ, സ്വന്നഹാരവും നില നിൽക്കാൻ ആവശ്യമായ ഉപദേശ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തിരുനബി (സ) നൽകി. അവയുടെ പുറം പ്രായോഗികതകൾ കേവല ഭൗതികനേട്ടങ്ങൾ മാത്രമല്ല, ശാശ്വതമായ പാരതിക മോക്ഷവും അവിടുന്നു വാഗ്ഭാഗം ചെയ്തു. ഭൗതികാധിപ്പിത്ത പ്രത്യയ ശാസ്ത്രങ്ങളുടെ പരിമിതിയും പരാജയവും ഈ ആത്മീയതയുടെ അഭാവമാണെന്ന കാര്യം സാന്ദര്ഭികമായോർക്കുക. സാമുഹികമായ സുസ്ഥിതിക്കു വേണ്ടി ചെയ്യുന്ന ഓരോ കർമ്മത്തിനുമുള്ള ഇരട്ട പ്രതിഫലം, പരസ്യവും രഹസ്യവുമായ പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ ഏകത്രം, ആത്മ സംസ്കാരത്തിലെക്കുറിച്ച വാഗ്ഭാഗം തുടങ്ങിയവ ഉത്തമ സമുഹത്തെ വാർത്തയെടുക്കുന്നതിൽ വന്നിച്ച വിജയം തന്നെയുണ്ടാക്കി. മഹത്തായ പരിവർത്തനം സുഷ്ടിച്ച തിരുച്ചരുയിലെ, ഹദീസുകളിലെ ഏതാനും ഉദാഹരണങ്ങളുഭരിച്ച ഇക്കാര്യം വിശകലനം ചെയ്യാം: വ്യക്തി സംസ്കരണത്തിലൂടെ ഉത്തമ സമുഹ സുഷ്ടി എന്നതാണ് ഇത്തരം ഹദീസുകളുടെ മുഖ്യ ലക്ഷ്യം. സമുഹത്തിലെ ഓരോ വ്യക്തിക്കും തന്റെ ഉത്തരവാദിത്വത്തെക്കുറിച്ചും ബാധ്യതയെക്കുറിച്ചും പെരുമാറ്റ രീതികളെക്കുറിച്ചും സമുഹത്തിൽ വ്യക്തിയുടെ സ്ഥാനത്തെക്കുറിച്ചും പ്രക്രമിച്ചും വ്യക്തമായ അവബോധം സുഷ്ടിക്കാൻ പര്യാപ്തമാണ് ആ ചരുകൾ. അതേ സമയം ഹദീസുകളിലെ മിക്ക സംഭോധനയും വ്യക്തികളാണെങ്കിലും കാലങ്ങോതീതമായി വിശാലമായ മനുഷ്യ സമുഹത്തെ മുഴുവൻ മുന്നിൽ കാണുന്നുവെന്നതും

അതിന്റെ സവിശേഷതയാണ്. തന്റെ മുന്നിലിരിക്കുന്ന വ്യക്തിയോടാണ് തിരുനബി സംസാരിക്കുന്നതെങ്കിലും വിശാലമായ സമൂഹത്തിലെ ഓരോ വ്യക്തിയും ഇവിടെ അഭിസംഖ്യാധിതനാണ് എന്ന് ചുരുക്കം.

മന്ത്രിലാണു മനുഷ്യൻ ജീവിക്കുന്നത്. ഇവിടെയുള്ള വിഭവങ്ങളെ അനുഭവിച്ചു കൊണ്ടാണവൻ ജീവിക്കേണ്ടത്. പാരതിക ജീവിതത്തിലെ സഹവ്യം മോഹിച്ച് ഇവിടുതെത ജീവിതം കേൾശ പുർണ്ണമാക്കുന്നതിനെ റസുൽ (സ) അനുകൂലിച്ചിരുന്നില്ല. ഒരു സംഭവത്തിനുള്ള പ്രതികരണത്തിലും ഇക്കാര്യം വ്യക്തമാക്കുന്നതു കാണുക.

മുന്നു സ്വഹാബികൾ നബി (സ) യുടെ ജീവിതചര്യയെക്കുറിച്ചു അവിടുതെത ഭാര്യമാരോടനോഷിച്ചു. ‘പാപങ്ങളെ ചെയ്യാത്ത നബി (സ) ഇതുയും ആരാധനകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നുകളിൽ നാമെത്ര പെയ്യണം.’ അവർ പരിപ്പരം തങ്ങളുടെ പോരായ്മകൾ പങ്കുവച്ചു. അവരിൽ ഒരാൾ പ്രതിജ്ഞയെടുത്തു. “ഞാനിനി രാത്രിമുഴുവൻ നിസ്കർക്കും” മറ്റാരാൾ: “ഞാനെല്ലാ ദിവസവ്യം നോന്നുപോഷിക്കും. നോന്നു മുൻകുകയില്ല”. മുന്നാമൻ: “ഞാനാരിക്കലും വിവാഹം കഴിക്കില്ല.” ഇതിനും റസുലിന്റെ പ്രതികരണമിങ്ങനെ : “അറിയുക, അല്ലാഹുവാണോ, ഞാനാണു നിങ്ങളിൽ എറ്റും ഭക്തൻ. പകേശ, ഞാൻ പ്രതമനുപ്പാർക്കുകയും മുൻകുകയും ചെയ്യുന്നു. നിസ്കർക്കുകയും ഉറങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. വിവാഹം കഴിക്കുന്നു. എന്നോ ചര്യ ഇതാണ്. ഈ ചര്യ ഉപേക്ഷിക്കുന്നവൻ എന്നേ അനുയായിയില്ല.”

ആരാധനാ കർമ്മങ്ങളാണെങ്കിലും താങ്ങാൻ വയ്ക്കാത്ത ഭാരം മനുഷ്യൻ പേരേണ്ടതില്ല. ജീവിതതിന്റെ ആസ്ഥാന്തകളിൽ അനുവദനീയമായതു ഭൂജീച്ചുകൊണ്ടു തന്നെയായിരിക്കണം മുഖ്യമായുള്ള ധാര. അതിനു പറ്റിയ സാഹചര്യം സ്വീകരിക്കണം. ആ സാഹചര്യ സ്വീകരിക്കുന്നതു ഹദീസുകളിലും തെളി എന്നു കാണുന്നത്.

ഹദീസുകളിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ വ്യക്തിപരവും സമൂഹപരവുമുണ്ട്. പ്രത്യേകം പരോക്ഷവും ഏതായിരുന്നാലും ഉത്തമ സമൂഹ സ്വീകരിക്കാണ് ആത്മത്തിക ലക്ഷ്യം എന്നു കണ്ണഡത്താൻ പ്രയാസമില്ല. ജീവിതത്തിന്റെ ഓരോ മേഖലയെയും അതു വ്യക്തമായി പരാമർശിക്കുന്നു. പിലതുമാത്രം ഉല്ലരിക്കാം.

“ഈഹലോകം മധുരതരവും അലകാര സമൃദ്ധവുമാണ്. അതിൽ നിങ്ങളെ അല്ലാഹു പ്രതിനിധികളാക്കി നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളെന്നു ചെയ്യുന്നുവെന്ന് അവൻ വീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്” (മുന്സ്തി). “സത്യ വിശാസിക്കു സ്വശരീരത്തിലും സന്താനത്തിലും സമ്പത്തിലും പരീക്ഷണമുണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കും. അവസാനം അവൻ പാപരഹിതനായി സർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കും”(ഹദീസ് ഹസൻ). ഏറ്റവിക വിഭവങ്ങളാണു സന്താനം, സമ്പത്ത്, ആരോഗ്യമുള്ള ശരീരം തുടങ്ങിയവ. അവ അവഗണിക്കാനല്ല, അവയിലും സ്വർഗ്ഗം നേടാനാണു ശമിക്കേണ്ടതെന്നു വ്യക്തം. അതെങ്ങെന്നെയെന്നും തിരുനബി (സ) വിശദീകരിച്ചു തന്നിട്ടുണ്ട്.